

TEKSTY PRZYJĘTE

P9_TA(2022)0317

Dyrektywa w sprawie odnawialnych źródeł energii *I**

Poprawki przyjęte przez Parlament Europejski w dniu 14 września 2022 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 i dyrektywę 98/70/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do promowania energii ze źródeł odnawialnych oraz uchylającej dyrektywę Rady (UE) 2015/652 (COM(2021)0557 – C9-0329/2021 – 2021/0218(COD))¹

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

¹ Sprawa została odesłana do komisji właściwej w celu przeprowadzenia negocjacji międzyinstytucjonalnych na podstawie art. 59 ust. 4 akapit czwarty Regulaminu (A9-0208/2022).

[Poprawka 1, chyba że wskazano inaczej]

POPRAWKI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO*

do wniosku Komisji

2021/0218 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 i dyrektywę 98/70/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do promowania energii ze źródeł odnawialnych oraz uchylająca dyrektywę Rady (UE) 2015/652

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114 i art. 194 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów²,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W Europejskim Zielonym Ładzie³ wyznaczono cel zakładający osiągnięcie neutralności klimatycznej przez Unię w 2050 r. w sposób, który przyczyni się do ożywienia europejskiej gospodarki, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Osiągnięcie tego celu oraz wyznaczonego w *rozporządzeniu (UE) 2021/119 („Europejskie prawo o klimacie”)* celu zakładającego obniżenie *o co najmniej 55 %* emisji gazów cieplarnianych ■ do 2030 r. ■ wiąże się z koniecznością dokonania transformacji energetycznej i znacznego zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w zintegrowanym systemie energetycznym.

(1a) Transformacja energetyczna wpływa w różnym stopniu na państwa członkowskie, regiony, sektory gospodarki i obywateli oraz jest zależna od ich

* Poprawki: tekst nowy lub zmieniony został zaznaczony kursywą i wytłuszczonym drukiem; symbol ■ sygnalizuje skreślenia.

¹ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

² Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

³ Komunikat Komisji COM(2019)0640 final z 11.12.2019 „Europejski Zielony Ład”.

konkretnej sytuacji. Niezbędne jest zatem zagwarantowanie, że Zielony Ład będzie wdrażany w sposób promujący spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną Unii oraz że transformacja energetyczna będzie sprawiedliwa i sprzyjająca włączeniu społecznemu. W szczególności należy dopilnować unikania zakłóceń w sektorach krytycznych, które zaspokajają podstawowe potrzeby gospodarki i społeczeństwa, takie jak mobilność.

- (1b) Energia stanowi zasadniczy czynnik produkcji, na który istnieje stałe zapotrzebowanie i który ma kluczowe znaczenie pod względem gospodarczym, społecznym i środowiskowym. Wszystkie rodzaje działalności człowieka, w tym transport, zależą od dostępności wystarczającej i przystępnej cenowo energii, gdy jest ona potrzebna.*
- (1c) W ogólnym unijnym programie działań w zakresie środowiska do 2030 r. (8. EAP) wyznaczono tematyczne cele priorytetowe na 2030 r. w dziedzinie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej, ochrony i przywrócenia różnorodności biologicznej, nietoksycznej gospodarki o obiegu zamkniętym, środowiska o zerowym poziomie zanieczyszczeń oraz minimalizacji presji na środowisko powodowanej przez produkcję i konsumpcję we wszystkich sektorach gospodarki i dostrzeżono, że cele te, dotyczące zarówno czynników powodujących szkody w środowisku naturalnym, jak i ich skutków, są ze sobą nieodłącznie powiązane. Długoterminowym celem priorytetowym 8. EAP jest zadbanie, by najpóźniej do 2050 r. ludzie cieszyli się dobrą jakością życia z uwzględnieniem ograniczeń planety w gospodarce dobrobytu, w której nic się nie marnuje, by wzrost miał charakter regeneracyjny oraz by osiągnięto w Unii neutralność klimatyczną, a nierówności zostały znacznie zmniejszone. Zdrowe środowisko sprzyja dobrostanowi wszystkich ludzi i jest środowiskiem, w którym zachowana jest różnorodność biologiczna, ekosystemy rozwijają się, a przyrodę chroni się i regeneruje, co prowadzi do większej odporności na zmianę klimatu, klęski żywiołowe i inne ryzyko środowiskowe.*
- (1d) Ogólny unijny program działań w zakresie środowiska do 2030 r. (8. EAP), stanowiący ramy działań Unii w dziedzinie środowiska i klimatu, ma na celu przyspieszenie transformacji ekologicznej w kierunku neutralnej dla klimatu, zrównoważonej, nietoksycznej, zasobooszczędnej, opartej na energii odnawialnej, odpornej i konkurencyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym w sposób sprawiedliwy, równy i sprzyjający włączeniu społecznemu, a także ochronę, odbudowę i poprawę stanu środowiska, między innymi przez zatrzymanie i odwrócenie tendencji do utraty różnorodności biologicznej. Wspiera on i wzmacnia zintegrowane podejście do polityki i wdrażania, opierając się na Europejskim Zielonym Ładzie. W 8. EAP uznano, że osiągnięcie tej transformacji będzie wymagało zmiany systemowej, która według EEA pociąga za sobą fundamentalną, transformacyjną i przekrojową zmianę, która oznacza poważne przesunięcia i reorientację celów systemowych, zachęt, technologii, praktyk społecznych i norm, a także systemów wiedzy i podejść do zarządzania.*
- (1e) Do osiągnięcia tych celów konieczne jest zapewnienie, by inicjatywy ustawodawcze, programy, inwestycje, projekty i ich realizacja były spójne z celami 8. EAP, w stosownych przypadkach przyczyniały się do ich osiągnięcia i nie szkodziły żadnemu z nich. Ponadto do osiągnięcia celów 8. EAP konieczne będzie zapewnienie zminimalizowania nierówności społecznych*

wynikających z oddziaływania i polityki związanej z klimatem i środowiskiem, zapewnienie prowadzenia działań podejmowanych w celu ochrony środowiska i klimatu w sposób sprawiedliwy społecznie i sprzyjający włączeniu społecznemu, a także zapewnienie uwzględniania aspektu płci w polityce dotyczącej klimatu i środowiska, w tym przez włączenie perspektywy płci na wszystkich etapach procesu tworzenia polityki, i jako takie działania te muszą być również określone jako warunki podstawowe w 8. EAP.

- (1f) *Celem 8. EAP na 2030 r. w zakresie łagodzenia zmiany klimatu jest szybkie i przewidywalne ograniczenie emisji gazów cieplarnianych oraz jednocześnie zwiększenie ich pochłaniania przez naturalne pochłaniacze w Unii, aby osiągnąć cel redukcji emisji gazów cieplarnianych na rok 2030, określony w rozporządzeniu (UE) 2021/1119, zgodnie z celami klimatycznymi i środowiskowymi Unii, z zagwarantowaniem sprawiedliwej transformacji, która nie zostawia nikogo bez pomocy. Aby pomóc w osiągnięciu tych celów, w 8. EAP określono również warunek podstawowy umożliwiający stopniowe wycofywanie dotacji o skutkach szkodliwych dla środowiska, w tym przez ustalenie terminu stopniowego wycofywania dotacji na paliwa kopalne zgodnie z ambicją ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 °C, a także wiążące unijne ramy monitorowania postępów państw członkowskich w wycofywaniu dotacji na paliwa kopalne i sprawozdawczości na ten temat, w oparciu o uzgodnioną metodykę.*
- (1g) *Niniejsza dyrektywa ma na celu zapewnienie, aby w ramach polityki energetycznej UE zachęcano do inwestowania w produkcję energii ze źródeł odnawialnych, przy jednoczesnym zachowaniu suwerenności energetycznej każdego państwa członkowskiego.*
- (1h) *Dyrektywa w sprawie odnawialnych źródeł energii jest częścią pakietu „Gotowi na 55”, który będzie miał również wielorakie skutki dla Unii, w tym dla konkurencyjności, tworzenia miejsc pracy, siły nabywczej gospodarstw domowych, osiągnięcia celów klimatycznych i skali ucieczki emisji. W związku z tym należy regularnie przeprowadzać kompleksową ocenę łącznego wpływu makroekonomicznego rozporządzeń składających się na pakiet „Gotowi na 55”.*
- (2) *Zważywszy na fakt, że sektor energetyczny odpowiada za ponad 75 % całkowitych emisji gazów cieplarnianych w Unii, energia odnawialna odgrywa kluczową rolę we wdrażaniu Europejskiego Zielonego Ładu oraz w dążeniu do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. Dzięki ograniczaniu wspomnianych emisji gazów cieplarnianych energia odnawialna wnosi również wkład w przewyższanie wyzwań środowiskowych, takich jak utrata różnorodności biologicznej czy zanieczyszczenie gruntów, wody i powietrza, o ile samo wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii nie przyczynia się do potęgowania tych wyzwań. Niskie koszty operacyjne energii ze źródeł odnawialnych i mniejsze narażenie na wstrząsy cenowe w porównaniu z paliwami kopalnymi sprawiają, że energia odnawialna odgrywa kluczową rolę w zwalczaniu ubóstwa energetycznego.*
- (2a) *Jako że coraz więcej krajów zobowiązuje się do osiągnięcia neutralności klimatycznej do połowy tego wieku, prognozuje się, że zarówno wewnątrzunijne, jak i światowe zapotrzebowanie na technologie związane z energią odnawialną wzrośnie i stworzy znaczące możliwości w zakresie*

tworzenia miejsc pracy, rozwoju europejskiej bazy przemysłowej związanej z energią odnawialną oraz dalszej czołowej roli UE w badaniach nad innowacyjnymi technologiami energii odnawialnej oraz ich rozwoju, co z kolei zwiększy przewagę konkurencyjną europejskich przedsiębiorstw i niezależność energetyczną UE od przywozu paliw kopalnych.

- (2b) Udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w UE wyniósł 22 % w 2020 r.¹, czyli 2 punkty procentowe powyżej celu na 2020 r. dotyczącego udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto, jak określono w dyrektywie 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych.*
- (2c) Energia ze źródeł odnawialnych jest kluczowym czynnikiem zrównoważonego rozwoju, przyczyniającym się bezpośrednio i pośrednio do realizacji wielu celów zrównoważonego rozwoju, takich jak przeciwdziałanie ubóstwu, edukacja, zaopatrzenie w wodę i poprawa warunków sanitarnych. Odnawialne źródła energii przynoszą również szerokie korzyści społeczno-gospodarcze, sprzyjając tworzeniu nowych miejsc pracy i wspierając lokalny przemysł.*
- (2d) Na szczeblu międzynarodowym podczas konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu w 2021 r. (COP26) Komisja, wraz ze swoimi światowymi partnerami, zobowiązała się zaprzestać bezpośredniego wspierania energii z paliw kopalnych o nieobniżonej emisyjności na całym świecie i przeznaczyć te środki finansowe na wdrażanie rozwiązań w zakresie energii odnawialnej.*
- (2e) Podczas COP26 Komisja, wraz ze światowymi przywódcami, podniosła poziom światowych ambicji w zakresie ochrony i odbudowy lasów na świecie oraz przyspieszonego przejścia na transport bezemisyjny.*
- (2f) Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych często odbywa się na szczeblu lokalnym i zależy od regionalnych MŚP; państwa członkowskie powinny zatem w pełni angażować władze lokalne i regionalne w określanie celów i wspieranie środków politycznych.*
- (2g) Jako że około 35 mln Europejczyków dotkniętych jest ubóstwem energetycznym², polityka w zakresie energii odnawialnej musi odgrywać ważną rolę w każdej strategii mającej na celu zwalczanie ubóstwa energetycznego i narażenia konsumentów.*
- (3) W dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001³ ustanowiono wiążący cel dotyczący osiągnięcia co najmniej 32 % udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto na poziomie Unii do 2030 r. W ramach planu w zakresie celów klimatycznych udział energii odnawialnej w końcowym zużyciu energii brutto musiałby zwiększyć się do 45 % do 2030 r., aby można było osiągnąć unijny cel dotyczący redukcji emisji gazów*

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20220119-1>

² *Zalecenie Komisji (UE) 2020/1563 z dnia 14 października 2020 r. dotyczące ubóstwa energetycznego.*

³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82.

cieplarnianych¹. Dlatego też należy podwyższyć cel ustanowiony w art. 3 tej dyrektywy.

- (3a) Zgodnie z zaleceniem Komisji z dnia 28 września 2021 r. w sprawie zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”: od zasad do praktyki – Wytyczne i przykłady dotyczące jej wdrażania w procesie podejmowania decyzji w sektorze energetycznym i w innych sektorach” w niniejszej dyrektywie należy przyjąć zintegrowane podejście promujące najbardziej efektywne energetycznie odnawialne źródło energii dla każdego danego sektora i zastosowania oraz promujące wydajność systemu, aby różne rodzaje działalności gospodarczej wymagały jak najmniejszej ilości energii.*
- (3b) Zgodnie z komunikatem Komisji z 18 maja 2022 r. zatytułowanym „Plan REPowerEU”, zwiększenie produkcji zrównoważonego biometanu do co najmniej 35 mld m³ do 2030 r. jest opłacalną ścieżką zwiększenia udziału energii odnawialnej i dywersyfikacji dostaw gazu w UE, a tym samym wspiera bezpieczeństwo dostaw i ambicje klimatyczne UE. Komisja powinna opracować strategię UE w celu usunięcia barier regulacyjnych utrudniających zwiększenie produkcji biometanu i włączenie go do wewnętrznego rynku gazu UE.*
- (3c) Aby wspierać efektywną kosztowo realizację celu w zakresie energii odnawialnej oraz elektryfikację sektorów końcowych, a jednocześnie umożliwić gospodarstwom domowym i przemysłowi odgrywanie aktywnej roli w zabezpieczeniu i dekarbonizacji systemu energetycznego UE oraz wynagradzanie ich za to, państwa członkowskie powinny zapewnić, że krajowe ramy regulacyjne umożliwiają ograniczenie szczytowego zapotrzebowania na energię elektryczną poprzez aktywację elastyczności po stronie popytu we wszystkich sektorach końcowych. W tym celu państwa członkowskie mogłyby wprowadzić w swoich zintegrowanych planach w dziedzinie energii i klimatu minimalny cel zmniejszenia szczytowego zapotrzebowania na energię elektryczną o co najmniej 5 % do 2030 r., aby zwiększyć elastyczność systemu, zgodnie z art. 4 lit. d) pkt 3 rozporządzenia (UE) 2018/1999.*
- (3d) Jednym z pięciu celów polityki spójności na lata 2021–2027 jest bardziej przyjazna dla środowiska Europa dzięki promowaniu inwestycji w czystą energię, gospodarkę o obiegu zamkniętym, łagodzenie zmiany klimatu i zrównoważony transport. Fundusze polityki spójności powinny zatem dążyć do zapobiegania pogłębianiu się dysproporcji, pomocy regionom obciążonym największym ciężarem transformacji, promowania inwestycji infrastrukturalnych i szkolenia pracowników w zakresie nowych technologii, tak aby nikt nie pozostał z tyłu.*
- (3e) EFRR powinien wspierać promowanie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych, promować odnawialne źródła energii oraz rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych, a także zrównoważoną multimodalną mobilność miejską w przejściu na gospodarkę o zerowej emisji dwutlenku węgla; EFS+ powinien działać na rzecz usprawnienia systemów kształcenia i szkolenia niezbędnych do dostosowania umiejętności i*

¹ Pkt 3 komunikatu Komisji COM(2020) 562 final z 17.9.2020 „Ambitniejszy cel klimatyczny Europy do 2030 r. Inwestowanie w przyszłość neutralną dla klimatu z korzyścią dla obywateli”.

kwalifikacji do potrzeb rynku pracy, podnoszenia kwalifikacji wszystkich obywateli, w tym siły roboczej, tworzenia nowych miejsc pracy w sektorach związanych ze środowiskiem, klimatem, energią, gospodarką o obiegu zamkniętym i biogospodarką (art. 4 rozporządzenia EFS+).

- (3f) Produkcja energii odnawialnej ma silny wymiar lokalny. Dlatego państwa członkowskie powinny w pełni zaangażować władze lokalne i regionalne w planowanie i wdrażanie krajowych środków w dziedzinie klimatu, zapewniając bezpośredni dostęp do finansowania i monitorując postępy w realizacji podjętych środków. W stosownych przypadkach państwa członkowskie powinny uwzględnić w krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu wkłady lokalne i regionalne.*
- (3g) Uznaje się znaczący wkład polityki spójności w pomoc regionom wyspiarskim w osiągnięciu ich celów w zakresie neutralności klimatycznej, przy uwzględnieniu dodatkowych kosztów związanych m.in. z sektorem energetycznym i sektorem transportu, a także wpływu technologii mobilnych na systemy energetyczne w tych regionach, które wymagają stosunkowo bardzo wysokich inwestycji w zarządzanie odnawialnymi źródłami energii o zmiennej wydajności.*
- (3h) Należy pamiętać, że ze względu na niewielki rozmiar i odizolowane systemy energetyczne najbardziej odległe regiony wyspiarskie, podobnie jak regiony najbardziej oddalone, stoją przed poważnym wyzwaniem dotyczącym dostaw energii, ponieważ są na ogół uzależnione od importu paliw kopalnych na potrzeby wytwarzania energii elektrycznej, transportu i ogrzewania.*
- (3i) Uważa się, że wykorzystanie energii odnawialnej, w tym energii pływów, powinno być priorytetem, gdyż może przynieść wyspom znaczne korzyści, pod warunkiem uwzględnienia potrzeb społeczności lokalnych, takich jak zachowanie tradycyjnej architektury wysp i lokalnych siedlisk; apeluje się zatem o rozwój szerokiej gamy odnawialnych źródeł energii zgodnie ze specyfiką geograficzną wysp; w tym kontekście docenić należy zapoczątkowane na wyspach programy dotyczące ekologicznego wodoru.*
- (4) Coraz powszechniej uznaje się potrzebę dostosowania polityki w zakresie bioenergii do zasady kaskadowego wykorzystania biomasy¹, aby zapewnić sprawiedliwy dostęp do rynku surowca do produkcji biomasy w celu wypracowania innowacyjnych, opartych na biomase rozwiązań o wysokiej wartości dodanej oraz przejścia na zrównoważoną biogospodarkę o obiegu zamkniętym. Opracowując systemy wsparcia na rzecz bioenergii, państwa członkowskie powinny zatem wziąć pod uwagę dostępną zrównoważoną podaż biomasy do zastosowań energetycznych i nieenergetycznych oraz konieczność zachowania krajowych leśnych pochłaniaczy dwutlenku węgla i ekosystemów, **ochronę różnorodności biologicznej**, a także należyście uwzględnić zasady*

¹ Celem zasady wykorzystania kaskadowego jest zapewnienie efektywnego gospodarowania zasobami biomasy poprzez priorytetowe traktowanie wykorzystania biomasy do celów energetycznych w każdym przypadku, gdy to możliwe, zwiększając tym samym ilość biomasy dostępnej w ramach systemu. Zgodnie z zasadą wykorzystania kaskadowego biomasa drzewna powinna być wykorzystywana stosownie do jej najwyższej ekonomicznej i środowiskowej wartości dodanej zgodnie z następującą hierarchią priorytetów: 1) produkty drewnopochodne, 2) przedłużanie ich cyklu życia, 3) ponowne użycie, 4) recykling, 5) bioenergia i 6) trwałe składowanie.

gospodarki o obiegu zamkniętym, zasadę kaskadowego wykorzystania biomasy oraz hierarchię postępowania z odpadami ustanowioną w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE¹. ***Powinny one jednak mieć możliwość przyznania wsparcia na produkcję energii z pniaków lub korzeni w przypadku odpadów lub pozostałości pochodzących z realizacji prac prowadzonych w podstawowym celu ochrony przyrody i zarządzania krajobrazem, np. z poboczy dróg. W każdym razie państwa członkowskie powinny unikać promowania korzystania z wysokiej jakości drewna okrągłego do celów energetycznych poza ściśle określonymi okolicznościami, jak zapobieganie dzikim pożarom i cięcia przygodne.*** Zgodnie z zasadą wykorzystania kaskadowego biomasa drzewna powinna być wykorzystywana stosownie do jej najwyższej ekonomicznej i środowiskowej wartości dodanej zgodnie z następującą hierarchią priorytetów: 1) produkty drewnopochodne, 2) przedłużanie ich cyklu życia, 3) ponowne użycie, 4) recykling, 5) bioenergia i 6) trwałe składowanie. W przypadku gdy żadne inne zastosowanie biomasy drzewnej nie jest ekonomicznie opłacalne lub właściwe pod względem środowiskowym, odzysk energii pomaga ograniczyć produkcję energii ze źródeł nieodnawialnych. Systemy wsparcia państw członkowskich na rzecz bioenergii powinny zatem koncentrować się na surowcach, w przypadku których odnotowuje się niewielką konkurencję rynkową z sektorami materiałowymi i których pozyskiwanie uznaje się za korzystne zarówno dla klimatu, jak i dla różnorodności biologicznej, aby unikać negatywnych zachęt do podążania ścieżkami nie zrównoważonej bioenergii, na co zwrócono uwagę w sprawozdaniu JRC „The use of woody biomass for energy production in the EU” [Wykorzystywanie biomasy drzewnej do wytwarzania energii w UE]^{1,2}. Z drugiej strony, przy ustalaniu dalszych skutków zasady wykorzystania kaskadowego należy uwzględnić specyficzne uwarunkowania krajowe, jakimi kierują się państwa członkowskie przy opracowywaniu swoich systemów wsparcia. Wariant priorytetowy powinien obejmować zapobieganie powstawaniu odpadów, zapewnienie ponownego użycia oraz recykling odpadów. Państwa członkowskie powinny unikać tworzenia systemów wsparcia, które byłyby sprzeczne z celami dotyczącymi postępowania z odpadami i które prowadziłyby do nieefektywnego wykorzystywania odpadów nadających się do recyklingu. Ponadto, aby zapewnić wydajniejsze wykorzystanie bioenergii, począwszy od 2026 r. państwa członkowskie nie powinny udzielać już żadnego wsparcia na rzecz elektrowni wytwarzających jedynie energię elektryczną, chyba że tego rodzaju instalacje znajdują się w regionach o szczególnym statusie w zakresie wykorzystania energii z uwagi na fakt, że odchodzą od paliw kopalnych, jeżeli wykorzystują ***one*** infrastrukturę wychwytywania i składowania dwutlenku węgla lub jeśli ***instalacje nie mogą być zmodyfikowane w kierunku kogeneracji w wyjątkowych uzasadnionych przypadkach po uzyskaniu zgody Komisji.***

- (5) Szybki rozwój produkcji odnawialnej energii elektrycznej i jej coraz większa konkurencyjność kosztowa mogą być wykorzystywane do zaspokojenia coraz większej części zapotrzebowania na energię, na przykład dzięki stosowaniu

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy ([Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3](#)).

² <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC122719>

pomp ciepła do ogrzewania pomieszczeń lub w niskotemperaturowych procesach przemysłowych i wykorzystaniu pojazdów elektrycznych do transportu lub pieców elektrycznych w niektórych gałęziach przemysłu. Odnawialną energię elektryczną można również stosować do wytwarzania paliw syntetycznych wykorzystywanych w sektorach transportu, w których trudno jest obniżyć emisyjność, takich jak sektory lotnictwa i transportu morskiego. ***Należy rozwijać innowacyjne technologie w połączeniach z dedykowanym celem, ponieważ mogłyby one przyczynić się do realizacji celów klimatycznych na 2030 r., a także celów klimatycznych na 2050 r.*** Ramy elektryfikacji muszą zapewniać możliwość prowadzenia solidnej i efektywnej współpracy i rozszerzenia mechanizmów rynkowych, aby dostosować podaż do popytu w czasie i przestrzeni, stymulować inwestycje w źródła elastyczności, ***magazynowanie energii i inne mechanizmy elastyczności oraz*** usprawniać proces integrowania dużych udziałów energii uzyskiwanej ze źródeł odnawialnych o zmiennej wydajności. ***Zgodnie z zasadą „efektywność energetyczna przede wszystkim” państwa*** członkowskie powinny zatem zapewnić, aby wdrażanie rozwiązań w zakresie odnawialnej energii elektrycznej w dalszym ciągu postępowało w tempie odpowiednim dla zaspokojenia rosnącego popytu, ***również poprzez koordynację strategii przywózowych na szczeblu unijnym, zapewniając jednocześnie elastyczne dostosowanie popytu do wytwarzania energii odnawialnej.*** W tym celu państwa członkowskie powinny ustanowić ramy uwzględniające zgodne z rynkiem mechanizmy służące usunięciu pozostałych barier, aby zapewnić dostępność bezpiecznych i odpowiednich systemów elektroenergetycznych przystosowanych do wysokiego poziomu ***elastycznej*** energii odnawialnej, a także obiektów magazynowania w pełni zintegrowanych z systemem elektroenergetycznym. Wspomniane ramy muszą w szczególności umożliwiać usunięcie pozostałych barier, uwzględniając bariery niefinansowe takie jak problem związany z faktem, że właściwe organy nie dysponują wystarczającymi zasobami cyfrowymi i ludzkimi, aby przetwarzać coraz większą liczbę wniosków o wydanie zezwolenia.

- (5a) ***Innowacyjne technologie, takie jak hybrydowe pompy ciepła, należy rozwijać i stosować zgodnie z kryteriami dyrektywy (UE) 2018/2001, ponieważ mogą one stanowić technologię przejściową w realizacji celów klimatycznych na rok 2030, a także przyczynić się do osiągnięcia celów klimatycznych na rok 2050.***
- (5b) ***Przyszłe ramy zarządzania gospodarczego UE powinny zachęcać państwa członkowskie do wdrażania reform niezbędnych do przyspieszenia zielonej transformacji oraz umożliwiać inwestycje w potrzebne technologie.***
- (6) Przy obliczaniu udziału odnawialnych źródeł energii w państwie członkowskim paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego powinny być uwzględniane w sektorze, w którym są one zużywane (sektory energii elektrycznej, ogrzewania i chłodzenia lub transportu). ***W przypadku gdy paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego są zużywane w innym państwie członkowskim niż państwo, w którym zostały wyprodukowane, energia wyprodukowana w wyniku używania paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego dla 80 % ich wolumenu powinna być rozliczana w kraju i sektorze, w którym jest ona zużywana, a dla 20 % ich wolumenu w kraju, w którym została wyprodukowana, chyba że zainteresowane państwa członkowskie uzgodnią inaczej. Umowy między państwami członkowskimi mogą mieć formę***

szczegółowej umowy o współpracy zawartej za pośrednictwem unijnej platformy ds. rozwoju odnawialnych źródeł energii. Należy powiadomić Komisję o wszelkich takich umowach i udostępnić jej informacje na ich temat, w tym dokładne wolumeny podaży i popytu, terminy transferu oraz datę, od której umowy te będą obowiązywać. W przypadku celów częściowych paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego są rozliczane dla 100 % ich wolumenu w kraju, w którym są zużywane. Aby uniknąć podwójnego liczenia, nie powinno się uwzględniać się odnawialnej energii elektrycznej zużytej do wyprodukowania tych paliw. Doprowadzi to do zharmonizowania zasad rozliczania tych paliw w całej dyrektywie, niezależnie od tego, czy zalicza się je na poczet osiągnięcia ogólnego celu dotyczącego energii odnawialnej, czy na poczet osiągnięcia jakiegokolwiek celu częściowego. Zapewniłoby to również możliwość uwzględnienia faktycznego poziomu zużycia energii, biorąc pod uwagę straty energii ponoszone w procesie produkcji tych paliw. Ponadto pozwoliłoby to uwzględnić w obliczeniach paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego przywożone do Unii i zużywane w Unii.

- (6a) *Ponieważ prąd ładowania jest zrównoważony tylko wtedy, gdy jest wytwarzany z czystej energii, w analizach cyklu życia zelektryfikowanych produktów grzewczych, transportowych i przemysłowych należy zawsze uwzględniać pozostały udział paliw kopalnych przy wcześniejszym wytwarzaniu energii elektrycznej.***
- (7) Współpraca państw członkowskich w dziedzinie promowania energii odnawialnej może przyjąć formę transferów statystycznych, systemów wsparcia lub wspólnych projektów. Współpraca ta zapewnia możliwość racjonalnego pod względem kosztów wdrożenia rozwiązań w zakresie energii odnawialnej w całej Europie i przyczynia się do integracji rynku. Pomimo jej potencjału współpraca ta była prowadzona na bardzo ograniczoną skalę, co prowadziło do uzyskiwania nieoptymalnych wyników, jeżeli chodzi o efektywność zwiększania udziału energii odnawialnej. Państwa członkowskie powinny zatem zostać zobowiązane do przetestowania współpracy w ramach wdrażania **projektów pilotażowych do grudnia 2025 r., a do 2030 r. – trzeciego projektu w przypadku państw członkowskich, w których roczne zużycie energii elektrycznej wynosi ponad 100 TWh.** Projekty finansowane z wkładów krajowych w ramach **unijnego** mechanizmu finansowania energii ze źródeł odnawialnych ustanowionego na mocy rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2020/1294¹ doprowadziłyby do spełnienia tego zobowiązania w odniesieniu do zaangażowanych państw członkowskich.
- (7a) *Działania we wszystkich obszarach polityki unijnej należy ukierunkować na nowo ustanowione cele klimatyczne i osiągnięcie neutralności klimatycznej. Ma to już miejsce w przypadku polityki spójności, która od ponad dwudziestu lat przyczynia się do dekarbonizacji gospodarki, a jednocześnie dostarcza przykładów i najlepszych praktyk, które można naśladować w innych wymiarach polityki, takich jak zmiana niniejszej dyrektywy. Polityka spójności nie tylko oferuje możliwości inwestycyjne z myślą o zaspokojeniu potrzeb***

¹ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2020/1294 z dnia 15 września 2020 r. w sprawie unijnego mechanizmu finansowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 303 z 17.9.2020, s. 1).

lokalnych i regionalnych za pośrednictwem europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (funduszy ESI), lecz także zapewnia zintegrowane ramy polityczne, aby zmniejszyć różnice rozwojowe między europejskimi regionami, którym pomaga w sprostaniu wielorakim wyzwaniom dla ich rozwoju, w tym przez ochronę środowiska, miejsca pracy wysokiej jakości oraz sprawiedliwy i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu.

- (7b) *Władze lokalne i regionalne odgrywają bardzo ważną rolę w zintegrowanym i zdecentralizowanym systemie energetycznym. Dlatego Komisja powinna wspierać je w działaniach transgranicznych, pomagając im w ustanawianiu mechanizmów współpracy, w tym europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT).*
- (7c) *Polityka spójności zapewnia większą zgodność i koordynację między polityką spójności i innymi obszarami prawodawstwa UE, co pozwala dokładniej uwzględniać aspekty klimatyczne w polityce, projektować skuteczniejsze strategie oparte na źródłach, udostępniać ukierunkowane finansowanie unijne, a w rezultacie lepiej realizować politykę klimatyczną w terenie.*
- (7d) *W przechodzeniu na gospodarkę neutralną dla klimatu zasadnicze znaczenie ma pełne przestrzeganie zasad wielopoziomowego sprawowania rządów i partnerstwa, ponieważ organy lokalne i regionalne mają bezpośrednio kompetencje w zakresie środowiska i zmiany klimatu i realizują 90 % działań ukierunkowanych na przystosowywanie się do zmiany klimatu oraz 70 % działań zmierzających do jej łagodzenia. Organy te przygotowują również działania służące promowaniu wśród obywateli zachowań przyjaznych dla klimatu, w tym związanych z gospodarką odpadami, inteligentną mobilnością, zrównoważonym mieszkaniem i zużyciem energii.*
- (8) *W ramach strategii na rzecz energii z morskich źródeł odnawialnych wprowadzono ambitny cel zakładający wygenerowanie 300 GW morskiej energii wiatrowej i 40 GW energii oceanicznej w basenach morskich w całej Unii do 2050 r. Aby zapewnić dokonanie tej radykalnej zmiany, państwa członkowskie będą musiały prowadzić współpracę transgraniczną na poziomie poszczególnych basenów morskich. Państwa członkowskie powinny zatem wspólnie ustalić ilość wytwarzanej energii z morskich źródeł odnawialnych i przydzielić w swoich planach zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich odpowiednią przestrzeń na jej produkcję, która ma być generowana w każdym basenie morskim do 2050 r. oraz na etapach pośrednich w 2030 r. i 2040 r. W przypadku ewentualnej różnicy między potencjałem zasobów energii z morskich źródeł odnawialnych państw członkowskich a planowaną ilością energii pozyskanej z morskich źródeł odnawialnych Komisja powinna wprowadzić dodatkowe środki służące zniwelowaniu tej rozbieżności. Cele w tym zakresie powinny zostać odzwierciedlone w zaktualizowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu, które zostaną przedłożone w 2023 i 2024 r. na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/1999. Ustalając wspomnianą ilość energii, państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę potencjał każdego basenu morskiego w zakresie energii z morskich źródeł odnawialnych, techniczną i ekonomiczną wykonalność infrastruktury sieci przesyłowej, ochronę środowiska, różnorodność biologiczną, kwestie ochrony środowiska, różnorodność biologiczną, przystosowanie się do zmiany klimatu i inne sposoby wykorzystania morza, zwłaszcza działalności już prowadzonej*

na odnośnych obszarach oraz możliwą szkodliwość dla środowiska, a także unijne cele dotyczące obniżania emisyjności. Ponadto państwa członkowskie powinny w coraz większym stopniu brać pod uwagę możliwość włączania energii z morskich źródeł odnawialnych do linii przesyłowych łączących szereg państw członkowskich w formie projektów hybrydowych lub – na późniejszym etapie – w formie sieci o bardziej oczkowym charakterze. Zapewniłoby to możliwość przesyłu energii elektrycznej w różnych kierunkach, maksymalizując tym samym dobrobyt społeczno-ekonomiczny, optymalizując wydatki infrastrukturalne i zapewniając bardziej zrównoważone wykorzystanie morza. *Państwa członkowskie położone nad basenem morskim powinny realizować proces planowania przestrzennego obszarów morskich w celu zapewnienia podejścia opartego na znaczącym udziale społeczeństwa, tak aby uwzględnić poglądy wszystkich zainteresowanych stron i społeczności nadbrzeżnych.*

- (8a) *Warunki pozwalające wykorzystać potencjał energii ze źródeł odnawialnych na europejskich morzach i oceanach, w tym na wyspach i w regionach najbardziej oddalonych, są różne. Dlatego też Unia podejmuje wysiłki na rzecz tworzenia dla tych obszarów o szczególnym znaczeniu alternatywnych technologii, dzięki którym można uniknąć negatywnego wpływu na środowisko morskie.*
- (8b) *Aby wykorzystać potencjał energii odnawialnej wszystkich europejskich mórz i oceanów należy wziąć pod uwagę różnorodność geograficzną i alternatywne sposoby wykorzystania środowiska morskiego, co wymaga znacznie szerszego zestawu rozwiązań technologicznych. Takie rozwiązania obejmują wykorzystanie morskich turbin wiatrowych i farm słonecznych, energii fal, prądów i pływów morskich, różnic gradientów temperatury i zasolenia, wzrostu i spadku temperatury morza, energii geotermalnej i biomasy morskiej (glonów).*
- (8c) *Rozmieszczanie projektów w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych na gruntach wiejskich i ogółem na gruntach rolnych należy podporządkować zasadom proporcjonalności, komplementarności i kompensacji. Państwa członkowskie powinny zagwarantować uregulowane rozmieszczanie projektów w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych, aby uniknąć utraty gruntów uprawnych i zachęcać do rozwijania i wykorzystywania odpowiednich technologii pozwalających na pogodzenie uzyskiwania energii ze źródeł odnawialnych z produkcją rolną i hodowlą.*
- (9) Rynek umów zakupu odnawialnej energii elektrycznej szybko się rozwija i zapewnia alternatywną ścieżkę dostępu do rynku wytwarzania energii odnawialnej, niezależnie od systemów wsparcia stosowanych przez państwa członkowskie lub od prowadzenia sprzedaży bezpośrednio na hurtowym rynku energii elektrycznej. Jednocześnie *umowy te dają producentom pewność uzyskania określonych dochodów, a użytkownicy mogą korzystać ze stabilnej ceny energii elektrycznej.* Rynek umów zakupu odnawialnej energii elektrycznej wciąż ogranicza się do niewielkiej liczby państw członkowskich i dużych przedsiębiorstw – w odniesieniu do znacznej części rynku Unii nadal można zaobserwować występowanie poważnych barier administracyjnych, technicznych i finansowych. *Oprócz umów zakupu odnawialnej energii elektrycznej Komisja ocenia bariery utrudniające wprowadzenie umów zakupu energii odnawialnej wykorzystywanej do ogrzewania i chłodzenia, które będą*

odgrywać coraz większą rolę w osiągnięciu unijnych celów dotyczących klimatu i energii odnawialnej. Wprowadzone w art. 15 środki sprzyjające upowszechnianiu umów zakupu odnawialnej energii elektrycznej powinny zatem zostać dodatkowo wzmocnione poprzez zbadanie możliwości korzystania z gwarancji kredytowych, aby ograniczyć ryzyko finansowe związane z tymi umowami, biorąc pod uwagę fakt, że wspomniane gwarancje – o ile mają charakter publiczny – nie powinny wypierać finansowania prywatnego.

- (10) Nadmiernie złożone i przewlekłe procedury administracyjne stanowią poważną barierę utrudniającą wdrażanie rozwiązań w zakresie energii odnawialnej. ***Konieczne jest dalsze usprawnienie procedur administracyjnych i wydawania zezwoleń, aby zmniejszyć obciążenia administracyjne zarówno w przypadku projektów dotyczących energii odnawialnej, jak i związanych z nimi projektów infrastruktury sieci. W ciągu jednego roku od wejścia w życie niniejszej dyrektywy Komisja powinna poddać rewizji wytyczne dotyczące wydawania zezwoleń w celu skrócenia i uproszczenia procesów dotyczących nowych projektów związanych z odnawialnymi źródłami energii oraz rozbudową i modernizacją źródła energii. W kontekście niniejszych wytycznych należy opracować kluczowe wskaźniki skuteczności działania.***

- (10a) Władze lokalne i regionalne odgrywają kluczową rolę w dążeniu do realizacji unijnych celów w zakresie energii i klimatu. Produkcja energii na szczeblu lokalnym ma zasadnicze znaczenie dla upowszechniania produkcji energii ze źródeł odnawialnych, ograniczenia zależności od energii zewnętrznej i obniżenia wskaźników ubóstwa energetycznego.***

- (11) Budynki posiadają znaczny niewykorzystany potencjał, aby skutecznie przyczynić się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w Unii. Obniżanie emisyjności systemów ogrzewania i chłodzenia w tym sektorze poprzez zwiększanie udziału produkcji i wykorzystania energii odnawialnej, ***zwłaszcza w kontekście lokalnym***, będzie konieczne do osiągnięcia ambitnego celu polegającego na zapewnieniu neutralności klimatycznej Unii wyznaczonego w ***europejskim prawie o klimacie***. Na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia nie odnotowano jednak postępów w kwestii wykorzystania odnawialnych źródeł energii w sektorze ogrzewania i chłodzenia – wzrost zanotowano głównie, jeśli chodzi o wykorzystanie biomasy. Bez wyznaczenia ***orientacyjnych*** celów dotyczących zwiększania produkcji i wykorzystania energii odnawialnej w budynkach śledzenie postępów i identyfikowanie wąskich gardeł utrudniających upowszechnianie odnawialnych źródeł energii będzie niemożliwe. ***Państwa członkowskie powinny mieć możliwość zaliczania ciepła i chłodu odpadowego na poczet orientacyjnego celu dotyczącego energii ze źródeł odnawialnych w budynkach, maksymalnie do 20 %, z górnym limitem 54 %.*** Ponadto wyznaczenie takich celów będzie stanowiło długoterminowy sygnał dla inwestorów, w tym również w okresie bezpośrednio po 2030 r. Cele te będą uzupełniały obowiązki w zakresie efektywności energetycznej i charakterystyki energetycznej budynków ***oraz będą zgodne z zasadą „efektywność energetyczna przede wszystkim”***. W związku z tym należy wyznaczyć orientacyjne cele dotyczące stosowania energii odnawialnej w budynkach, aby ukierunkować działania państw członkowskich na rzecz wykorzystania potencjału związanego ze stosowaniem i wytwarzaniem energii odnawialnej w budynkach – ***na miejscu lub w pobliżu*** – oraz zachęcać do ***opracowywania*** technologii wytwarzania energii odnawialnej, ***a także***

wspomagać ich skuteczną integrację z systemem energetycznym, zapewniając jednocześnie inwestorom i zaangażowanym organom na szczeblu lokalnym odpowiedni poziom pewności oraz przyczyniając się do wydajności systemu. Systemy handlu emisjami mają w zamierzeniu zwiększać koszty energii paliw kopalnych i generować uwarunkowane potrzebami rynku inwestycje w zwiększenie oszczędności energii lub przejście na energię odnawialną. Należy unikać podwójnych obciążeń dla konsumentów wynikających z systemów handlu emisjami i innych celów wymaganych na mocy prawa unijnego.

(11a) W związku z inwazją Rosji na Ukrainę potrzeba szybkiej transformacji energetycznej nigdy nie była tak uzasadniona i wyraźna. Przywóz z Rosji pokrywa ponad 40 % całkowitego zużycia gazu w UE, który jest głównie wykorzystywany w sektorze budynków, odpowiedzialnym za 40 % całkowitego zużycia energii w UE. Przyspieszając rozpowszechnienie dachowych paneli słonecznych i pomp ciepła, UE może znacznie ograniczyć przywóz paliw kopalnych. Zintensyfikowanie takich inwestycji jeszcze bardziej przyspieszy ograniczenie zależności UE od zewnętrznych dostawców. Według REPowerUE w samym 2022 r. zainstalowanie dachowych systemów fotowoltaicznych produkujących do 15 TWh energii pozwoliłoby zaoszczędzić 2,5 mld metrów sześciennych gazu, a każde 10 mln pomp ciepła – dodatkowo 12 mld metrów sześciennych. Jednocześnie bardzo pozytywnie wpłynęłoby to na lokalne rynki pracy, gdyż sama fala instalacji dachowych paneli słonecznych mogłaby stworzyć do 225 000 lokalnych miejsc pracy w branży instalacyjnej¹.

(12) Niedobór wykwalifikowanych pracowników, w szczególności instalatorów i projektantów systemów ogrzewania i chłodzenia wykorzystujących energię odnawialną, spowalnia proces zastępowania systemów ogrzewania bazujących na paliwach kopalnych systemami bazującymi na energii odnawialnej i stanowi poważną przeszkodę utrudniającą wdrażanie rozwiązań w zakresie odnawialnych źródeł energii w budynkach, w przemyśle i w rolnictwie. Państwa członkowskie powinny współpracować z partnerami społecznymi i społecznościami energetycznymi działającymi w zakresie energii odnawialnej na rzecz skutecznego przewidywania umiejętności, które będą potrzebne w przyszłości. Należy zapewnić dostęp do wystarczającej liczby wysokiej jakości *skutecznych strategii podnoszenia i zmiany kwalifikacji oraz* programów szkoleń i programów certyfikacji, aby zagwarantować prawidłową instalację i sprawne działanie szerokiego spektrum systemów ogrzewania i chłodzenia bazujących na energii odnawialnej, *a także technologii magazynowania i punktów ładowania pojazdów elektrycznych* – programy te należy zaprojektować w taki sposób, aby zachęcić potencjalnych uczestników do wzięcia w nich udziału. Państwa członkowskie powinny zastanowić się, jakie działania należałoby podjąć, aby przyciągnąć przedstawicieli grup, które są obecnie niedostatecznie reprezentowane we wspomnianych zawodach. Należy opublikować wykaz wyszkolonych i certyfikowanych instalatorów, aby zapewnić zaufanie konsumentów i łatwy dostęp do dostosowanych do indywidualnych potrzeb umiejętności projektanckich i instalatorskich,

¹ *Komisja Europejska, Wspólne Centrum Badawcze (2020), Arnulf Jäger-Waldau: „The Untapped Area Potential for Photovoltaic Power in the European Union” [Niewykorzystany potencjał obszarowy dla energetyki fotowoltaicznej w Unii Europejskiej].*

gwarantując tym samym odpowiednie instalowanie i funkcjonowanie systemów ogrzewania i chłodzenia bazujących na energii odnawialnej.

(12a) *Przedsiębiorstwa rolne i ogrodnicze dysponują przestrzenią i powierzchnią dachową oraz produkują biomasę. Są to atuty, które pozwalają im odgrywać kluczową rolę w transformacji energetycznej obszarów wiejskich i społeczności wiejskich, w szczególności w przypadku produkcji zdecentralizowanej. Sektor ten jest stosunkowo małym użytkownikiem energii i może produkować znacznie więcej energii ze źródeł odnawialnych niż potrzebuje. Dlatego też należy usilniej zachęcać do wprowadzania systemów wymiany energii i wspomagać rozwój społeczności energetycznych oraz wspierać je i upowszechniać.*

(13) Gwarancje pochodzenia stanowią kluczowe narzędzie przekazywania konsumentom informacji, jak również dalszego upowszechniania umów zakupu odnawialnej energii elektrycznej. Aby ustanowić spójną unijną podstawę dla korzystania z gwarancji pochodzenia i zapewnić osobom zawierającym umowy zakupu odnawialnej energii elektrycznej dostęp do odpowiednich dowodów potwierdzających, wszyscy producenci energii odnawialnej powinni mieć możliwość uzyskania gwarancji pochodzenia bez uszczerbku dla spoczywającego na państwach członkowskich obowiązku uwzględnienia wartości rynkowej gwarancji pochodzenia w przypadku gdy wspomniani producenci energii otrzymują również wsparcie finansowe. **System gwarancji pochodzenia przewidziany przez państwa członkowskie powinien być systemem zharmonizowanym, stosowanym w całej Unii. Bardziej elastyczny system energetyczny i rosnące potrzeby konsumentów wymagają bardziej innowacyjnych, cyfrowych, zaawansowanych technologicznie i niezawodnych narzędzi do wspierania i dokumentowania rosnącej produkcji energii ze źródeł odnawialnych. W szczególności innowacyjne technologie mogą zapewnić lepsze dopasowanie przestrzenne i czasowe gwarancji pochodzenia. Aby ułatwić innowacje cyfrowe w tej dziedzinie, państwa członkowskie powinny wprowadzić dodatkowy wymiar szczególności do swoich systemów gwarancji pochodzenia.**

(13a) *Zgodnie ze wspólnym europejskim działaniem w kierunku bezpiecznej i zrównoważonej energii po przystępnej cenie, określonym w komunikacie Komisji z dnia 8 marca 2022 r., w stosownych przypadkach państwa członkowskie powinny ocenić potrzebę rozbudowy istniejącej infrastruktury sieci gazowej, aby ułatwić włączenie gazu ze źródeł odnawialnych oraz zmniejszyć zależność od paliw kopalnych, w szczególności jeżeli infrastruktura ta przyczynia się w znacznym stopniu do budowy połączeń międzysystemowych między co najmniej dwoma państwami członkowskimi lub między państwem członkowskim a państwem trzecim.*

(14) Należy zintensyfikować działania w obszarze rozbudowy infrastruktury na potrzeby sieci ciepłowniczych i chłodniczych i ukierunkować je na szersze spektrum odnawialnych źródeł energii cieplnej i chłodniczej w wydajny i elastyczny sposób, aby przyczynić się do upowszechniania energii odnawialnej i pogłębić integrację systemu energetycznego. W związku z tym należy zaktualizować wykaz odnawialnych źródeł energii, które sieci ciepłownicze i chłodnicze powinny w coraz większym stopniu wykorzystywać, oraz ustanowić wymóg uwzględniania procesu magazynowania energii cieplnej jako

źródła elastyczności, większej efektywności energetycznej i oszczędniejszego działania.

(14a) Działania państw członkowskich mające na celu włączenie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych o zmiennej wydajności do sieci, przy jednoczesnym zapewnieniu stabilności sieci i bezpieczeństwa dostaw, mogą dotyczyć rozwoju rozwiązań takich jak instalacje magazynowe, zarządzanie popytem i elektrownie bilansujące sieć oraz wysokosprawne elektrownie kogeneracyjne, które uczestniczą w bilansowaniu sieci na rzecz energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych o zmiennej wydajności.

(15) Ponieważ oczekuje się, że do 2030 r. po Unii poruszać się będzie ponad 30 mln pojazdów elektrycznych, należy zapewnić tym pojazdom możliwość pełnego uczestnictwa w procesie włączania odnawialnej energii elektrycznej do systemu, umożliwiając tym samym osiągnięcie wyższych udziałów odnawialnej energii elektrycznej w sposób optymalny pod względem kosztów. Należy w pełni wykorzystać potencjał pojazdów elektrycznych w zakresie pobierania odnawialnej energii elektrycznej w sytuacji, gdy jest jej pod dostatkiem, oraz oddawania jej do sieci w przypadku jej niedoboru, **co pozwoli przyczynić się do włączenia do systemu zmiennej odnawialnej energii elektrycznej przy jednoczesnym zapewnieniu bezpiecznych i niezawodnych dostaw energii elektrycznej.** W związku z tym **konieczne jest wprowadzenie konkretnych środków dotyczących** pojazdów elektrycznych i informacji na temat energii odnawialnej oraz tego, jak i kiedy uzyskiwać do niej dostęp, które to środki uzupełniałyby środki przewidziane w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady¹ (UE) 2014/94 oraz w [proponowanym rozporządzeniu w sprawie baterii i zużytych baterii, uchylającym dyrektywę 2006/66/WE i zmieniającym rozporządzenie (UE) 2019/1020]. **Ponadto pojazdy wykorzystujące energię słoneczną mogą istotnie przyczynić się do dekarbonizacji europejskiego sektora transportu. Są one znacznie bardziej energooszczędne w porównaniu z tradycyjnymi pojazdami elektrycznymi o napędzie akumulatorowym, możliwość ich ładowania nie jest w dużym stopniu uzależniona od sieci elektroenergetycznej, a także są w stanie wytwarzać dodatkową czystą energię, którą można wprowadzać do sieci poprzez ładowanie dwukierunkowe – a zatem zwiększają niezależność energetyczną Europy i wytwarzają energię odnawialną.** [Popr. 26]

(15a) Należy w pełni wykorzystać potencjał elektrowni bilansujących sieć oraz zakładów kogeneracji, które biorą udział w bilansowaniu sieci i wspierają tym samym produkcję odnawialnej energii elektrycznej o zmiennej wydajności, czyli umożliwiają rozpowszechnienie takiej energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.

(16) Aby zapewnić możliwość rozwijania usług w zakresie elastyczności i bilansowania oferowanych dzięki skoncentrowaniu rozproszonych magazynów energii w konkurencyjny sposób, właścicielom lub użytkownikom baterii i podmiotom działającym w ich imieniu **za wyraźną zgodą** – takim jak

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE z dnia 22 października 2014 r. w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych (Dz.U. L 307 z 28.10.2014, s. 1).

podmioty zarządzające systemami energetycznymi w budynkach, dostawcy usług w zakresie mobilności i inni uczestnicy rynku energii elektrycznej, **tacy jak użytkownicy pojazdów elektrycznych** – należy zapewnić dostęp do podstawowych informacji o baterii, tj. o jej stanie zdrowia, poziomie jej naładowania oraz jej pojemności i wartości zadanej mocy, w czasie rzeczywistym, na niedyskryminacyjnych warunkach i nieodpłatnie, **w pełnej zgodności z odpowiednimi przepisami rozporządzenia (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)**¹. W związku z tym należy wprowadzić środki odnoszące się do potrzeby zapewnienia dostępu do takich danych, aby usprawnić działania w zakresie integracji baterii do użytku domowego, akumulatorów pojazdów elektrycznych, **inteligentnych systemów ogrzewania i chłodzenia oraz innych inteligentnych urządzeń**, co stanowiłoby uzupełnienie przepisów dotyczących dostępu do danych na temat baterii istotnych z punktu widzenia usprawnienia procesu wykorzystywania baterii do innych celów zawartych w [proponowanym rozporządzeniu Komisji w sprawie baterii i zużytych baterii, uchylającym dyrektywę 2006/66/WE i zmieniającym rozporządzenie (UE) 2019/1020]. Przepisy dotyczące dostępu do danych na temat baterii pojazdów elektrycznych powinny mieć zastosowanie niezależnie od jakichkolwiek przepisów ustanowionych w prawie Unii dotyczącym homologacji typu pojazdów.

- (17) Coraz większa liczba pojazdów elektrycznych w transporcie drogowym, kolejowym i morskim oraz w innych rodzajach transportu będzie wiązała się z koniecznością optymalizacji operacji ładowania i zarządzania tymi operacjami w taki sposób, aby nie dopuścić do powstania zatorów komunikacyjnych i w pełni wykorzystać dostępność odnawialnej energii elektrycznej oraz niskie ceny energii elektrycznej w systemie. W sytuacjach, w których ładowanie **inteligentne i** dwukierunkowe pomogłoby zwiększyć udział odnawialnej energii elektrycznej dzięki flotom pojazdów elektrycznych w transporcie i ogólnie w systemie elektroenergetycznym, należy udostępnić taką funkcję. Ze względu na długi okres eksploatacji punktów ładowania wymogi dotyczące infrastruktury ładowania należy aktualizować w taki sposób, aby uwzględniały przyszłe potrzeby i nie powodowały negatywnego efektu blokady w odniesieniu do rozwoju technologii i usług.
- (18) Użytkownicy pojazdów elektrycznych zawierający umowy z dostawcami usług w zakresie elektromobilności, a także uczestnicy rynku energii elektrycznej, powinni mieć prawo do otrzymywania informacji i wyjaśnień na temat tego, w jaki sposób warunki umowy wpłyną na korzystanie z ich pojazdu oraz na stan zdrowia jego baterii. Dostawcy usług w zakresie elektromobilności i uczestnicy rynku energii elektrycznej powinni jasno wyjaśnić użytkownikom pojazdów elektrycznych, w jaki sposób będą wynagradzani za usługi w zakresie elastyczności, bilansowania i magazynowania na rzecz systemu elektroenergetycznego i rynku energii elektrycznej w związku z użytkowaniem

¹ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).**

pojazdu elektrycznego. Użytkownikom pojazdów elektrycznych należy również zabezpieczyć przysługujące im prawa konsumentów przy zawieraniu takich umów, w szczególności w zakresie ochrony ich danych osobowych, takich jak lokalizacja i nawyki podczas jazdy, w związku z użytkowaniem ich pojazdu. Elementem takich umów mogą być również preferencje użytkowników pojazdów elektrycznych dotyczące rodzaju nabywanej energii elektrycznej na potrzeby użytkowania swoich pojazdów elektrycznych oraz inne preferencje. Z powyższych względów ważne jest, aby użytkownicy pojazdów elektrycznych mogli korzystać ze swojego abonamentu w wielu punktach ładowania. Z powyższych względów ważne jest **zapewnienie jak najefektywniejszego wykorzystania infrastruktury ładowania, która ma zostać zbudowana. W celu zwiększenia zaufania konsumentów do elektromobilności konieczne jest**, aby użytkownicy pojazdów elektrycznych mogli korzystać ze swojego abonamentu w wielu punktach ładowania. Pozwoli to również wybranemu przez użytkownika pojazd elektryczny dostawcy usług na optymalne zintegrowanie pojazdu elektrycznego z systemem elektroenergetycznym dzięki przewidywalnemu planowaniu i zachętom opartym na preferencjach użytkownika pojazdu elektrycznego. Jest to również zgodne z zasadami systemu energetycznego zorientowanego na konsumenta i opartego na prosumencie oraz z prawem do wyboru dostawcy przysługującym użytkownikom pojazdów elektrycznych, jako odbiorcom końcowym zgodnie z przepisami dyrektywy (UE) 2019/944.

(18a) Oprócz baterii do użytku domowego i akumulatorów pojazdów elektrycznych szereg innych urządzeń, takich jak inteligentne urządzenia grzewcze i chłodzące, zbiorniki ciepłej wody, moduły magazynujące energię termalną i inne inteligentne urządzenia, ma znaczący potencjał w zakresie odpowiedzi odbioru, który to potencjał należy pilnie wykorzystać, aby umożliwić konsumentom zapewnienie elastyczności systemu energetycznego. Należy zatem wprowadzić środki umożliwiające użytkownikom, a także stronom trzecim działającym w imieniu właścicieli i użytkowników takim jak uczestnicy rynku energii elektrycznej, dostęp do danych związanych z odpowiedzią odbioru, w czasie rzeczywistym, na niedyskryminacyjnych warunkach i nieodpłatnie, w pełnej zgodności z odpowiednimi przepisami rozporządzenia (UE) 2016/679.

(19) W związku z tym rozproszone i zdecentralizowane aktywa związane z produkcją energii, jej magazynowaniem i odpowiedzią odbioru, takie jak baterie do użytku domowego i akumulatory pojazdów elektrycznych, inteligentne systemy ogrzewania i chłodzenia oraz inne inteligentne urządzenia i magazynowanie energii cieplnej, mają potencjał oferowania znaczącej elastyczności i usług bilansujących na rzecz sieci poprzez koncentrację. W celu ułatwienia rozwoju takich usług przepisy regulacyjne dotyczące łączenia i funkcjonowania zdecentralizowanych aktywów związanych z produkcją i magazynowaniem energii, takie jak taryfy, okresy gotowości oddania energii i specyfikacje połączeń, powinny być zaprojektowane w sposób niezaburzający potencjału wszystkich magazynów energii, w tym magazynów małych i mobilnych, aby zapewnić systemowi elastyczność i usługi bilansujące i przyczynić się do dalszego rozpowszechnienia odnawialnej energii elektrycznej w porównaniu z większymi, stacjonarnymi magazynami energii. Państwa członkowskie powinny również zapewnić równe warunki działania mniejszym podmiotom

rynkowym, w szczególności społecznościom energetycznym działającym w zakresie energii odnawialnej, aby mogły uczestniczyć w rynku bez ponoszenia nieproporcjonalnych obciążeń administracyjnych lub regulacyjnych.

- (20) Punkty ładowania, przy których pojazdy elektryczne parkują zazwyczaj przez dłuższe okresy czasu, takie jak miejsca, w których postój związany jest z miejscem zamieszkania lub zatrudnienia, są bardzo istotne dla integracji systemu energetycznego, zatem należy tam zapewnić funkcje inteligentnego *i dwukierunkowego* ładowania. *Należy podjąć konkretne inicjatywy, aby zwiększyć liczbę stacji ładowania na obszarach wiejskich i słabo zaludnionych i zapewnić odpowiednią dystrybucję na obszarach najbardziej oddalonych i górskich.* W tym względzie działanie niedostępnej publicznie infrastruktury ładowania o normalnej mocy, *na przykład dzięki zastosowaniu inteligentnych systemów pomiarowych*, jest szczególnie ważne dla integracji pojazdów elektrycznych z systemem elektroenergetycznym, gdyż jest ona zlokalizowana w miejscach, w których pojazdy elektryczne parkuje się ciągle na długie okresy czasu, takich jak budynki z ograniczonym dostępem, parkingi dla pracowników lub parking wynajmowane osobom fizycznym lub prawnym.
- (21) Przemysł odpowiada za 25 % zużycia energii Unii i jest kluczowym konsumentem ogrzewania i chłodzenia, które obecnie w 91 % zapewniają paliwa kopalne. 50 % popytu na ogrzewanie i chłodzenie dotyczy jednak niskich temperatur (<200 °C), dla uzyskania których istnieją racjonalne pod względem kosztów warianty z użyciem energii odnawialnej, w tym m.in. poprzez *bezpośrednią* elektryfikację *ze źródeł odnawialnych, przemysłowe pompy ciepła i rozwiązania geotermalne.* Przemysł wykorzystuje ponadto źródła nieodnawialne jako surowce do produkcji wyrobów takich jak stal czy produkty chemiczne. Podejmowane dziś decyzje dotyczące inwestycji przemysłowych będą warunkowały przyszłe procesy przemysłowe i warianty energetyczne, możliwe do rozważenia przez przemysł, ważne jest zatem, aby te decyzje inwestycyjne uwzględniały przyszłe potrzeby *i nie prowadziły do powstawania aktywów osieroconych.* Należy zatem wprowadzić poziomy referencyjne, aby zachęcić przemysł do przejścia na procesy produkcji oparte o odnawialne źródła energii, które nie tylko napędzane są energią odnawialną, lecz używają również surowców opartych o odnawialne źródła energii, takich jak wodór odnawialny.
-
- (21a) *Państwa członkowskie powinny promować niezbędne instrumenty planowania terytorialnego służące do klasyfikacji gruntów rolnych i identyfikacji gruntów o wysokiej wartości rolnej według cech ich gleby. Państwa członkowskie powinny, w ramach swojej polityki w dziedzinie rozwoju i promowania energii ze źródeł odnawialnych, chronić przeznaczenie tych gruntów na potrzeby rolnictwa i hodowli.*
- (22) *Stosując zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”,* paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego można używać do celów energetycznych, lecz także do celów innych niż energetyczne, jako surowiec w przemyśle np. stalowym lub chemicznym. Stosowanie paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego w obu tych celach wykorzystuje ich pełen potencjał do zastępowania paliw kopalnych jako surowców i redukcji emisji gazów cieplarnianych w *procesach przemysłowych, które trudno zelektryfikować,* powinno zatem być uwzględnione w celach dotyczących

stosowania paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego. Krajowe środki mające na celu wspieranie upowszechniania paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego w **tych sektorach przemysłu** nie powinny prowadzić do zwiększenia zanieczyszczenia netto spowodowanego zwiększonym popytem na produkcję energii elektrycznej zaspakajanych za pomocą najbardziej zanieczyszczających środowisko paliw kopalnych, takich jak węgiel kamienny, olej napędowy, węgiel brunatny, torf i łupek bitumiczny.

- (22a) ***Jak wspomniano w unijnej strategii w zakresie wodoru, paliwa niskoemisyjne i wodór niskoemisyjny mogą odegrać rolę w transformacji energetycznej w celu zmniejszenia emisji z istniejących paliw. Ponieważ paliwa niskoemisyjne i wodór niskoemisyjny nie są paliwami odnawialnymi, w ramach przeglądu dyrektywy (UE) .../... [dyrektywa gazowa i wodorowa] należy określić przepisy uzupełniające dotyczące roli paliw niskoemisyjnych i wodoru niskoemisyjnego w celu osiągnięcia neutralności emisyjnej do 2050 r.***
- (23) Zwiększenie poziomu ambicji w sektorze ogrzewania i chłodzenia ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia ogólnego celu dotyczącego energii odnawialnej, biorąc pod uwagę, że ogrzewanie i chłodzenie odpowiada za około połowę unijnego zużycia energii, obejmując szeroki zakres zastosowań końcowych i technologii w budynkach, przemyśle i systemach ciepłowniczych lub chłodniczych. Aby przyspieszyć wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w ogrzewaniu i chłodzeniu, należy ustalić jako wiążące minimum dla wszystkich państw członkowskich roczny wzrost o 1,1, z **celem orientacyjnym sięgającym 2,3 zgodnie z poziomem REPowerEU**. W przypadku państw członkowskich, w których udział odnawialnych źródeł energii w sektorze ogrzewania i chłodzenia już stanowi powyżej 50 %, powinna być zachowana możliwość stosowania tylko połowy wiążącego rocznego wskaźnika wzrostu, a państwa członkowskie, w których udział ten wynosi co najmniej 60 %, mogą uznawać taki udział jako zgodny ze średnim rocznym wskaźnikiem wzrostu określonym w art. 23 ust. 2 lit. b) i c). ***Państwa członkowskie powinny przeprowadzić, z udziałem władz lokalnych i regionalnych i zgodnie z zasadą „efektywność energetyczna przede wszystkim”, ocenę swojego potencjału w zakresie energii ze źródeł odnawialnych w sektorze ogrzewania i chłodzenia oraz wykorzystania ciepła i chłodu odpadowego.*** Ponadto należy określić dodatkowe zobowiązania dla poszczególnych państw członkowskich zapewniające redystrybucję wśród państw członkowskich dodatkowych starań na rzecz osiągnięcia pożądanego poziomu odnawialnych źródeł energii w 2030 r. na podstawie PKB i opłacalności. Należy również włączyć do dyrektywy (UE) 2018/2001 dłuższy wykaz różnych środków ułatwiających zwiększanie udziału odnawialnych źródeł energii w ogrzewaniu i chłodzeniu. Państwa członkowskie ***powinny*** wdrażać ***trzy środki*** z tego wykazu. ***Przyjmując i wdrażając wspomniane środki, państwa członkowskie powinny zapewnić ich dostępność dla wszystkich konsumentów, w szczególności dla gospodarstw domowych o niskim dochodzie lub w trudnej sytuacji, oraz powinny wprowadzić wymóg, by znacząca część tych środków została priorytetowo wdrożona w zagrożonych ubóstwem energetycznym gospodarstwach domowych o niskich dochodach oraz mieszkaniach socjalnych.*** [Popr. 38]
- (24) W celu zapewnienia, aby większej roli systemów ciepłowniczych i chłodniczych towarzyszyło lepsze informowanie konsumentów, należy w jaśniejszy i bardziej wyraźny sposób ujawniać udział odnawialnych źródeł energii ***i związanych z***

tym emisji gazów cieplarnianych, jak również efektywność energetyczną tych systemów.

- (24a) *W sektorze rolnym istnieje potencjał do produkcji dodatkowej odnawialnej energii elektrycznej. Ta odnawialna energia elektryczna jest wytwarzana w sposób zdecentralizowany, co stanowi szansę w procesie transformacji energetycznej. Aby wprowadzić tę energię elektryczną do sieci, sieć ta musi mieć wystarczającą pojemność. Jednak na obszarach wiejskich sieć często się kończy, a zatem nie ma wystarczającej pojemności, aby przyjąć dodatkową energię elektryczną. Należy zdecydowanie zachęcać do rozbudowy sieci na obszarach wiejskich, aby gospodarstwa rolne mogły rzeczywiście spełnić swój potencjalny wkład w transformację energetyczną poprzez zdecentralizowaną produkcję energii elektrycznej.***
- (24b) *Instalacje do produkcji energii na małą skalę w małych gospodarstwach mają ogromny potencjał, aby zwiększyć obieg zamknięty w gospodarstwie przez przekształcanie odpadów i resztek z gospodarstwa, między innymi obornika, w ciepło i energię elektryczną. Dlatego należy usunąć wszelkie bariery, aby zachęcić rolników do inwestowania w te technologie – takie jak małe komory fermentacyjne – by tworzyć gospodarstwa o obiegu zamkniętym. Jedną z tych barier jest odzysk pozostałości z procesu, na przykład azotu odzyskanego z obornika, oraz siarczanu amonu, które można uznać za nawozy i wykorzystać jako takie.***
- (25) Nowoczesne, oparte o odnawialne źródła energii efektywne systemy ciepłownicze i chłodnicze udowodniły swój potencjał, jeżeli chodzi o dostarczanie opłacalnych rozwiązań w zakresie integracji energii odnawialnej, zwiększoną efektywność energetyczną i integrację systemu energetycznego, ułatwiając obniżenie emisyjności sektora ogrzewania i chłodzenia. Aby zapewnić wykorzystanie tego potencjału, roczny wzrost energii odnawialnej lub ciepła odpadowego w systemie ciepłowniczym i chłodniczym powinien zostać podniesiony z 1 do 2,3 punktu procentowego bez zmiany orientacyjnego charakteru tego zwiększenia, odzwierciedlając nierównomierny rozwój w Unii tego rodzaju sieci.
- (26) Aby odzwierciedlić zwiększoną wagę systemów ciepłowniczych i chłodniczych oraz konieczność ukierunkowania rozwoju tych sieci w stronę integracji większej ilości energii odnawialnej, należy określić wymogi zapewniające podłączenie zewnętrznych dostawców energii odnawialnej oraz ciepła odpadowego i chłodu odpadowego do sieci ciepłowniczych lub chłodniczych o mocy powyżej 25 MW.
- (27) Ciepło odpadowe i chłód odpadowy są niedostatecznie wykorzystywane, pomimo ich szerokiej dostępności, co prowadzi do marnowania zasobów, niższej efektywności energetycznej w krajowych systemach energetycznych oraz wyższego niż konieczne zużycia energii w Unii. Wymogi w zakresie ściślejszej koordynacji działań operatorów systemów ciepłowniczych lub chłodniczych, sektora przemysłu i usług oraz organów lokalnych ułatwiłyby konieczny dialog i współpracę w kwestii wykorzystania potencjału, jeżeli chodzi o opłacalność ciepła odpadowego i chłodu odpadowego, za pośrednictwem systemów ciepłowniczych lub chłodniczych.
- (28) Aby zapewnić pełen udział systemów ciepłowniczych i chłodniczych w integracji sektora energetycznego konieczne jest rozszerzenie współpracy

z operatorami systemów dystrybucji energii elektrycznej o współpracę z operatorami systemów przesyłowych i zwiększenie zakresu współpracy, obejmując planowanie inwestycji w sieć oraz rynki, aby lepiej wykorzystać potencjał systemów ciepłowniczych i chłodniczych w celu świadczenia usług na rzecz elastyczności na rynkach energii elektrycznej. Powinno się również umożliwić dalszą współpracę z operatorami sieci gazowych, w tym sieci wodorowych i innych sieci energetycznych, w celu zapewnienia większej integracji pomiędzy nośnikami energii oraz ich najbardziej opłacalnego wykorzystania.

- (29) Wykorzystanie paliw odnawialnych i odnawialnej energii elektrycznej w sektorze transportu mogą przyczynić się do obniżenia emisyjności unijnego sektora transportu w sposób racjonalny pod względem kosztów oraz zwiększyć m.in. dywersyfikację źródeł energii w tym sektorze przy jednoczesnym wspieraniu innowacji, wzrostu i zatrudnienia w gospodarce Unii i zmniejszeniu uzależnienia od importu energii. Mając na względzie osiągnięcie określonego przez Unię podwyższonego celu dotyczącego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, należy zwiększyć poziom energii odnawialnej dostarczanej wszystkim rodzajom transportu w Unii. Wyrażenie celu w dziedzinie transportu jako celu dotyczącego redukcji intensywności emisji gazów cieplarnianych pobudziłoby zwiększenie stosowania w sektorze transportu paliw najbardziej racjonalnych pod względem kosztów i zapewniających lepsze wyniki w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Ponadto cel dotyczący redukcji intensywności emisji gazów cieplarnianych pobudziłby innowacje i ustaliłby jasny poziom referencyjny umożliwiający porównanie między sobą rodzajów paliwa i odnawialnej energii elektrycznej w zależności od intensywności emisji przez nie gazów cieplarnianych. Oprócz tego podwyższenie celu dotyczącego zaawansowanych biopaliw i biogazu w oparciu o energię oraz wprowadzenie celu dotyczącego paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego zapewniłoby większe wykorzystanie paliw odnawialnych o najmniejszym oddziaływaniu na środowisko w tych rodzajach transportu, które trudno zelektryfikować. Osiągnięcie tych celów należy zapewnić, nakładając obowiązki na dostawców paliw oraz wdrażając inne środki, o których mowa w [rozporządzeniu (UE) 2021/XXX w sprawie wykorzystania paliw odnawialnych i niskoemisyjnych w transporcie morskim – inicjatywie FuelEU Maritime oraz rozporządzeniu (UE) 2021/XXX w sprawie zapewnienia równych warunków działania w obszarze zrównoważonego transportu lotniczego]. Specyficzne obowiązki dotyczące dostawców paliwa lotniczego powinny być nakładane tylko na podstawie [rozporządzenia (UE) 2021/XXX w sprawie zapewnienia równych warunków działania w obszarze zrównoważonego transportu lotniczego].

(29a) Pandemia COVID-19 unaocznila strategiczne znaczenie sektora transportu. Wdrożenie uprzywilejowanych korytarzy, które zapewniały bezpieczne łańcuchy dostaw na potrzeby usług medycznych i służb ratunkowych, podstawowe dostawy żywności i produktów farmaceutycznych, było dobrą praktyką, która w przyszłości w czasie kryzysu powinna mieć pierwszeństwo przed redukcją emisji.

(29b) Wdrożenie lub instalacja napędów wspomaganym wiatrem oraz układów napędu wiatrowego są uważane za odnawialne źródło energii i jedno z rozwiązań w zakresie obniżania emisyjności transportu morskiego.

- (30) Elektromobilność odegra zasadniczą rolę w obniżaniu emisyjności sektora transportu. W celu promowania dalszego rozwoju elektromobilności państwa członkowskie powinny ustanowić mechanizm przydzielania jednostek uprawnień do emisji umożliwiający operatorom ogólnodostępnych punktów ładowania przyczynienie się, poprzez dostawy odnawialnej energii elektrycznej **lub energii ze źródeł odnawialnych**, do wypełnienia obowiązku nałożonego przez państwa członkowskie na dostawców paliwa. **Państwa członkowskie mogą włączyć prywatne stacje ładowania do tego mechanizmu, jeżeli można wykazać, że energia elektryczna ze źródeł odnawialnych dostarczana do tych prywatnych stacji ładowania jest dostarczana wyłącznie na potrzeby pojazdów elektrycznych.** Obok wspierania wykorzystywania energii elektrycznej w transporcie za pośrednictwem takiego mechanizmu ważne jest, aby państwa członkowskie nadal wyznaczały ambitny poziom obniżania emisyjności koszyka ciekłych paliw używanego **zwłaszcza w sektorach transportu, w których trudno jest obniżyć emisyjność, takich jak transport morski i lotnictwo, gdzie bezpośrednia elektryfikacja jest znacznie trudniejsza.**
- (30a) **Wodór może być wykorzystywany jako surowiec lub źródło energii w procesach przemysłowych i chemicznych, w transporcie lotniczym i morskim, w sektorach odchodzących od paliw kopalnych, w których bezpośrednia elektryfikacja jest technologicznie niemożliwa lub niekonkurencyjna, a także do magazynowania energii w celu zrównoważenia w razie konieczności systemu energetycznego, w związku z czym odgrywa on istotną rolę w integracji systemu energetycznego.**
- (30b) **Ramy regulacyjne i inicjatywy Unii służące osiągnięciu celów redukcji emisji gazów cieplarnianych powinny wspierać przemysł w przechodzeniu na bardziej zrównoważony europejski system energetyczny, szczególnie podczas ustanawiania nowych celów i progów produkcji.**
- (31) Polityka Unii w zakresie energii odnawialnej ma na celu przyczynienie się do osiągnięcia celów Unii Europejskiej dotyczących łagodzenia zmiany klimatu w odniesieniu do redukcji emisji gazów cieplarnianych. W dążeniu do tego celu kluczowe jest również przyczynienie się do osiągnięcia szerszych celów środowiskowych, a w szczególności zapobieganie utracie różnorodności biologicznej, na którą wywiera niekorzystny wpływ pośrednia zmiana użytkowania gruntów związana z produkcją określonych biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy. **Podobnie nieodpowiednie planowanie instalacji w dużych projektach wiatrowych i fotowoltaicznych może mieć niepożądany wpływ na różnorodność biologiczną, krajobraz i lokalne społeczności. Należy również wziąć pod uwagę pośrednie skutki wylesiania i kompaktacji gleby, wpływ turbin wiatrowych oraz konflikty związane z użytkowaniem gruntów w odniesieniu do farm fotowoltaicznych.** Osiągnięcie tych celów klimatycznych i środowiskowych od dawna stanowi przedmiot głębokiej międzypokoleniowej troski ze strony obywateli Unii i prawodawcy Unii. **Unia powinna zatem promować paliwa w ilościach zapewniających równowagę między niezbędnymi ambicjami a potrzebą, by nie przyczyniać się do bezpośredniej i pośredniej zmiany użytkowania gruntów.** W rezultacie zmiany w sposobie obliczania celu w dziedzinie transportu nie powinny mieć wpływu na ustalone limity dotyczące sposobu uwzględniania w tym celu z jednej strony niektórych paliw produkowanych z roślin spożywczych i pastewnych, a z drugiej paliw o wysokim ryzyku spowodowania pośredniej zmiany użytkowania gruntów. Ponadto, aby nie tworzyć zachęt do stosowania biopaliw i biogazu

produkowanych z roślin spożywczych i pastewnych w transporcie **oraz aby uwzględnić wojnę z Ukrainą**, państwa członkowskie powinny nadal mieć możliwość wyboru, czy wliczać je do celu w dziedzinie transportu. Jeżeli nie będą ich wliczały, mogą odpowiednio zmniejszyć cel dotyczący redukcji intensywności emisji gazów cieplarnianych, zakładając, że biopaliwa wytwarzane z roślin spożywczych i pastewnych przyczyniają się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o 50 %, co odpowiada określonym w załączniku do niniejszej dyrektywy typowym wartościom ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w przypadku najbardziej odpowiednich ścieżek produkcji biopaliw z roślin spożywczych i pastewnych, jak również minimalnemu progowi ograniczenia emisji mającemu zastosowanie do większości instalacji produkujących takie biopaliwa. **Ponadto państwa członkowskie powinny również rozważyć zabezpieczenie dodatkowych dostaw żywności w celu ustabilizowania światowych rynków towarów żywnościowych.**

(31a) Należy uwzględnić art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w którym uznaje się szczególne trudności regionów najbardziej oddalonych wynikające z ich oddalenia od regionów kontynentalnych, wyspiarskiego charakteru, niewielkich rozmiarów, trudnej topografii i surowego klimatu oraz zależności gospodarczej od niewielkiej liczby produktów. Łączne występowanie tych czynników poważnie ogranicza ich rozwój i pociąga za sobą znaczne dodatkowe koszty w wielu dziedzinach, w szczególności w transporcie. Podejmowane wysiłki i cele wyznaczone na szczeblu europejskim w zakresie redukcji gazów cieplarnianych muszą być dostosowane do tej trudnej sytuacji, przy zachowaniu równowagi między celami środowiskowymi a wysokimi kosztami społecznymi ponoszonymi przez te regiony.

(32) Dzięki temu, że cel w dziedzinie transportu wyrażono jako cel dotyczący redukcji intensywności emisji gazów cieplarnianych, nie ma potrzeby stosowania mnożników w celu promowania niektórych odnawialnych źródeł energii. Wynika to z tego, że różne odnawialne źródła energii pozwalają na ograniczenie różnej ilości emisji gazów cieplarnianych i dlatego w różny sposób przyczyniają się do osiągnięcia danego celu. Odnawialną energię elektryczną należy uznać za bezemisyjną, co oznacza, że w porównaniu z energią elektryczną produkowaną z paliw kopalnych pozwala uniknąć 100 % emisji. Będzie się to wiązało z zachętą do korzystania z odnawialnej energii elektrycznej, ponieważ jest mało prawdopodobne, aby paliwa odnawialne i pochodzące z recyklingu paliwa węglowe pozwoliły osiągnąć tak wysoki odsetek ograniczenia. Elektryfikacja oparta na odnawialnych źródłach energii stałaby się zatem najskuteczniejszym sposobem obniżenia emisyjności transportu drogowego. Ponadto, aby promować stosowanie zaawansowanych biopaliw i biogazu oraz paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego w trudnym do elektryfikacji transporcie lotniczym i morskim, należy utrzymać mnożnik tych paliw dostarczanych na potrzeby tych rodzajów transportu, jeżeli wlicza się je do konkretnych celów wyznaczonych dla tych paliw.

(33) Bezpośrednia elektryfikacja sektorów będących odbiorcą końcowym, w tym sektora transportu, przyczynia się do zwiększenia efektywności **systemu** i ułatwia przejście na system energetyczny oparty na energii odnawialnej. Jest to zatem sam w sobie skuteczny środek ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Nie jest zatem wymagane stworzenie ram dodatkowości, które

miałyby zastosowanie w szczególności do odnawialnej energii elektrycznej dostarczanej na potrzeby pojazdów elektrycznych w transporcie. [Popr. 10]

- (34) Ponieważ paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego mają być liczone jako energia odnawialna niezależnie od sektora, w którym są stosowane, zasady określania ich odnawialnego charakteru w przypadku produkcji z wykorzystaniem energii elektrycznej, które miały zastosowanie do tych paliw tylko wówczas, gdy były one zużywane w sektorze transportu, powinny zostać rozszerzone na wszystkie paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego, niezależnie od sektora, w którym są zużywane.

(34a) Energia elektryczna uzyskana z bezpośredniego podłączenia do jednej lub kilku instalacji wytwarzającej odnawialną energię elektryczną może być w całości zaliczana jako odnawialna energia elektryczna, jeżeli jest używana do celów produkcji paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego. Instalacje pokazują, że dana energia elektryczna została dostarczona bez pobierania jej z sieci. Energia elektryczna pobrana z sieci może być zaliczona w całości jako odnawialna energia elektryczna, pod warunkiem że jest ona produkowana wyłącznie ze źródeł odnawialnych, a właściwości odnawialne i inne odpowiednie kryteria zostały wykazane poprzez zawarcie umowy o zakup energii. Aby produkcja została w pełni zakwalifikowana jako paliwo odnawialne pochodzenia niebiologicznego, korelacja geograficzna powinna odbywać się na poziomie kraju, a nie obszaru rynkowego, i powinna uwzględniać również sytuacje na morzu. O stwierdzenie pochodzenia tej energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych występuje się tylko raz i tylko w jednym sektorze będącym odbiorcą końcowym. To samo powinno dotyczyć paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego przywożonych do Unii. [Popr. 11]

- (35) Aby zapewnić wyższą skuteczność środowiskową unijnych kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w odniesieniu do stałych paliw z biomasy w instalacjach wytwarzających energię cieplną, elektryczną i chłodniczą, należy obniżyć minimalny próg stosowania takich kryteriów z obecnych 20 MW do 7,5 MW.

- (36) Dyrektywa (UE) 2018/2001 wzmocniła ramy zrównoważonego rozwoju w zakresie bioenergii i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych poprzez ustanowienie kryteriów dla wszystkich sektorów będących odbiorcą końcowym. Określono w niej przepisy szczegółowe dotyczące biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy produkowanych z biomasy leśnej, wymagające zapewnienia zrównoważonego charakteru czynności związanych z pozyskiwaniem biomasy oraz rozliczania emisji spowodowanych zmianą sposobu użytkowania gruntów. Aby zapewnić lepszą ochronę szczególnie różnorodnych biologicznie i bogatych w węgiel siedlisk, takich jak lasy pierwotne, *starodrzewy*, lasy o dużej różnorodności biologicznej, użytki zielone, torfowiska i *wrzosowiska*, należy wprowadzić wyłączenia i ograniczenia dotyczące pozyskiwania biomasy leśnej z tych obszarów, zgodnie z podejściem stosowanym w odniesieniu do biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy rolniczej. Ponadto kryteria dotyczące ograniczenia emisji gazów cieplarnianych powinny mieć również zastosowanie do istniejących instalacji opartych na biomase w celu zapewnienia, aby produkcja bioenergii we wszystkich takich instalacjach prowadziła do redukcji emisji gazów cieplarnianych w porównaniu z energią wytwarzaną z paliw kopalnych. *Lasy półnaturalne jako lasy lub inne grunty zalesione, które nie są lasami*

pierwotnymi ani lasami plantacyjnymi i składają się głównie z rodzimych drzew i gatunków krzewów, które nie zostały posadzone, mają wysoką wartość w zakresie różnorodności biologicznej i klimatu i nie powinny być przekształcane w lasy plantacyjne ani w inny sposób degradowane. Szczególną uwagę należy poświęcić naukom leśnym, aby odpowiedzieć na otwarte pytania i dostarczyć dane, ponieważ mają one kluczowe znaczenie dla lepszego zrozumienia roli naszych drzew dla klimatu, środowiska, gospodarki i społeczeństwa. Biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy produkowane z biomasy rolniczej i leśnej oraz paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego powinny być pozyskiwane z gruntów lub lasów, w odniesieniu do których przestrzegane są prawa osób trzecich dotyczące użytkowania i własności gruntów lub lasów poprzez uzyskanie dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody tych stron trzecich, przy udziale instytucji i organizacji przedstawicielskich oraz przy jednoczesnym poszanowaniu praw człowieka i praw pracowniczych osób trzecich oraz braku zagrożenia dla dostępności żywności i paszy dla osób trzecich.

- (37) Aby zmniejszyć obciążenie administracyjne producentów paliw odnawialnych i pochodzących z recyklingu paliw węglowych oraz obciążenie państw członkowskich, w przypadku gdy Komisja w drodze aktu wykonawczego uznała dobrowolne lub krajowe systemy za systemy dostarczające dowodów lub dokładnych danych dotyczących zgodności z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, a także z innymi wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie, państwa członkowskie powinny przyjąć wyniki certyfikacji przeprowadzonej w ramach takich systemów w zakresie uznanym przez Komisję. Aby zmniejszyć obciążenie małych instalacji, państwa członkowskie powinny ustanowić uproszczony mechanizm weryfikacji dla instalacji o mocy od 5 do 20 MW.
- (38) Celem unijnej bazy danych, którą stworzy Komisja, będzie umożliwienie śledzenia ciekłych i gazowych paliw odnawialnych i pochodzących z recyklingu paliw węglowych. Jej zakres należy rozszerzyć z transportu na wszystkie inne sektory będące odbiorcą końcowym, w których stosuje się takie paliwa. Powinno to wnieść istotny wkład w kompleksowe monitorowanie produkcji i zużycia tych paliw przy jednoczesnym ograniczeniu ryzyka podwójnego liczenia lub nieprawidłowości w łańcuchach dostaw objętych unijną bazą danych. Ponadto, aby uniknąć ryzyka podwójnych roszczeń w odniesieniu do tego samego gazu odnawialnego, należy unieważnić gwarancję pochodzenia wydaną dla każdej przesyłki gazu odnawialnego zarejestrowanej w bazie danych. *Ta baza danych powinna być publicznie dostępna w otwartej, przejrzystej i przystępnej dla użytkownika formie. Komisja powinna publikować roczne sprawozdania dla opinii publicznej na temat informacji zgłoszonych do unijnej bazy danych, w tym ilości, pochodzenia geograficznego i rodzaju surowca dla biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy.*
- (38a) *Aby zrekompensować obciążenia regulacyjne dla obywateli, administracji i przedsiębiorstw wprowadzone niniejszą dyrektywą, Komisja powinna – w ramach rocznego badania obciążenia prowadzonego zgodnie z pkt 48 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa – dokonać przeglądu ram regulacyjnych w odnośnych sektorach zgodnie z zasadą „jedno więcej – jedno mniej”, jak określono w komunikacie Komisji z dnia 29 kwietnia 2021 r. zatytułowanym*

„Lepsze stanowienie prawa: połączenie sił na rzecz stanowienia lepszego prawa” oraz, w stosownych przypadkach, przedstawić wnioski ustawodawcze dotyczące zmiany lub usunięcia przepisów w innych aktach ustawodawczych Unii, które generują koszty przestrzegania przepisów w tych sektorach.

- (38b) Należy przewidzieć odpowiednie przepisy dotyczące zwalczania nadużyć finansowych, w szczególności w odniesieniu do zużytego oleju spożywczego, w którym powszechnym składnikiem mieszanki jest olej palmowy. Wykrywanie oszustw i zapobieganie im jest niezbędne, aby zapobiegać nieuczciwej konkurencji i szerzącemu się wylesianiu w krajach trzecich, należy zatem wdrożyć pełną i podlegającą certyfikacji możliwość śledzenia tych surowców.**
- (39) W rozporządzeniu (UE) 2018/1999 w sprawie zarządzania unią energetyczną kilkakrotnie zawarto odniesienie do ogólnounijnego wiążącego celu polegającego na osiągnięciu co najmniej 32 % udziału energii odnawialnej w zużyciu energii w Unii w roku 2030. Ponieważ konieczne jest podwyższenie tego celu, aby skutecznie przyczynić się do realizacji celu polegającego na zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych o **co najmniej 55 %** do 2030 r., należy zmienić te odniesienia. Żadne określone dodatkowe wymogi w zakresie planowania i sprawozdawczości nie doprowadzą do utworzenia nowego systemu planowania i sprawozdawczości, ale powinny podlegać istniejącym ramom planowania i sprawozdawczości ustanowionym w rozporządzeniu (UE) 2018/1999.
- (40) Należy zmienić zakres dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/70/WE¹, aby uniknąć dublowania wymogów regulacyjnych dotyczących celów w zakresie obniżania emisyjności paliw transportowych oraz aby dostosować tę dyrektywę do dyrektywy (UE) 2018/2001.
- (40a) Należy również wspierać badania i innowacje w dziedzinie czystych źródeł energii, takich jak wodór, aby zaspokoić rosnące zapotrzebowanie na paliwa alternatywne, a przede wszystkim wprowadzić na rynek energię o kosztach niższych niż koszty paliw kopalnych, takich jak olej napędowy, olej opałowy czy benzyna, których ceny są obecnie rekordowo wysokie.**
- (41) Należy zmienić definicje sformułowane w dyrektywie 98/70/WE w celu dostosowania ich do dyrektywy (UE) 2018/2001, a tym samym uniknięcia stosowania różnych definicji w tych dwóch aktach.
- (42) Należy uchylić obowiązki dotyczące redukcji emisji gazów cieplarnianych i stosowania biopaliw określone w dyrektywie 98/70/WE w celu usprawnienia i uniknięcia podwójnej regulacji wzmocnionych obowiązków w zakresie obniżania emisyjności paliw transportowych, które przewidziano w dyrektywie (UE) 2018/2001.
- (43) Należy uchylić obowiązki dotyczące monitorowania i sprawozdawczości w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, określone w dyrektywie 98/70/WE, aby uniknąć podwójnego uregulowania obowiązków sprawozdawczych.

¹ Dyrektywa 98/70/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 1998 r. odnosząca się do jakości benzyny i olejów napędowych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 93/12/EWG (Dz.U. L 350 z 28.12.1998, s. 58).

- (44) Należy uchylić dyrektywę Rady (UE) 2015/652, w której określono szczegółowe zasady jednolitego wdrażania art. 7a dyrektywy 98/70/WE, ponieważ wraz z uchyceniem art. 7a dyrektywy 98/70/WE niniejszą dyrektywą staje się ona nieaktualna.
- (45) Jeśli chodzi o składniki pochodzenia biologicznego w oleju napędowym do silników wysokoprężnych, odniesienie w dyrektywie 98/70/WE do oleju napędowego typu B7, tj. oleju zawierającego do 7 % estrów metylowych kwasów tłuszczowych (FAME), ogranicza dostępne warianty osiągnięcia wyższych wartości docelowych w zakresie włączenia biopaliw, jak określono w dyrektywie (UE) 2018/2001. Wynika to z faktu, że niemal cała unijna podaż oleju napędowego kwalifikuje się już jako B7. Z tego powodu należy zwiększyć maksymalny udział składników pochodzenia biologicznego z 7 % do 10 %. Utrzymanie rozpowszechnienia na rynku oleju napędowego typu B10, tj. oleju napędowego zawierającego do 10 % estrów metylowych kwasów tłuszczowych (FAME), wymaga wprowadzenia w całej Unii stopnia ochrony B7 w odniesieniu do 7-procentowej zawartości FAME w oleju napędowym ze względu na znaczny odsetek niekompatybilnych z B10 pojazdów, które zgodnie z oczekiwaniami mają się znaleźć we flocie do 2030 r. Należy to odzwierciedlić w art. 4 ust. 1 akapit drugi dyrektywy 98/70/WE zmienionej niniejszym aktem.
- (45a) Szersze wykorzystanie energii odnawialnej może także zwiększyć bezpieczeństwo energetyczne i samowystarczalność, między innymi dzięki zmniejszeniu uzależnienia od paliw kopalnych. Jednak zasadnicze znaczenie dla sprawiedliwego i efektywnego wykorzystania tej transformacji ma dalsze wzmocnienie systemu przesyłowego oraz połączenia międzysystemowe, tak aby wynikające z tej transformacji korzyści były rozłożone równomiernie na całą populację Unii i nie prowadziły do ubóstwa energetycznego.***
- (46) Postanowienia przejściowe powinny umożliwić dalsze uporządkowane gromadzenie danych oraz wypełnianie obowiązków sprawozdawczych w odniesieniu do artykułów dyrektywy 98/70/WE uchylonych niniejszą dyrektywą.
- (47) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających¹ państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o transpozycji, jednego lub większej liczby dokumentów wyjaśniających związki między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy ustawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione, w szczególności w następstwie wyroku Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Komisja/Belgia² (sprawa C-543/17).
- (47a) Unia i jej partnerskie kraje rozwijające się dysponują ogromnym potencjałem w zakresie współpracy technologicznej, projektów dotyczących energii odnawialnej, eksportu czystej energii oraz rozwoju większych połączeń międzysystemowych sieci czystej energii. Pomimo stałego ogólnego wzrostu inwestycje w energię ze źródeł odnawialnych nadal koncentrują się w kilku***

¹ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

² Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 8 lipca 2019 r., Komisja/Belgia, C-543/17, ECLI: EU: C:2019:573.

regionach i krajach. Regiony zdominowane przez kraje rozwijające się i kraje o gospodarkach wschodzących pozostają stale niedostatecznie reprezentowane, przyciągając jedynie około 15 % światowych inwestycji w odnawialne źródła energii¹. Unijne partnerstwa energetyczne powinny być ukierunkowane na projekty dotyczące wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, a także wspierać rozwój projektów w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych oraz ustanawiać ramy prawne i finansowe. Powinny też obejmować zapewnianie niezbędnej pomocy technicznej i transfer wiedzy w ścisłej współpracy z sektorem prywatnym. Współpraca z Unią powinna zależeć od wypełniania zobowiązań dotyczących dobrych rządów oraz perspektywy stabilnej i długoterminowej współpracy. Współpraca w dziedzinie zrównoważonej energii powinna być priorytetem odpowiednich krajów w ramach inicjatywy Global Gateway. [Popr. 12]

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiany w dyrektywie (UE) 2018/2001

W dyrektywie (UE) 2018/2001 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 akapit drugi wprowadza się następujące zmiany:

-a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) »energia ze źródeł odnawialnych« lub »energia odnawialna« oznacza energię z odnawialnych, niekopalnych źródeł, czyli energię wiatru, energię słoneczną (słoneczną termiczną i fotowoltaiczną) i energię geotermalną, energię dyfuzji, energię z otoczenia, energię pływów i fal oraz inną energię oceanów, hydroenergię, biomasę, gaz składowiskowy, gaz z oczyszczalni ścieków i biogaz;”;

-aa) pkt 16 lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) którego podstawowym celem – zamiast przynoszenia zysków finansowych – jest raczej przynoszenie korzyści środowiskowych, ekonomicznych lub społecznych, zgodnie z zasadą „efektywność energetyczna przede wszystkim”, jego udziałowcom, członkom lub lokalnym obszarom, na których on działa;”;

a) pkt 36 otrzymuje brzmienie:

¹ *Międzynarodowa Agencja Energii Odnawialnej (IRENA) – Sprawozdanie nt. globalnego krajobrazu finansowania energii odnawialnej za 2020 r., s. 9.*

„36) »paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego« oznaczają paliwa ciekłe i gazowe, których wartość energetyczna pochodzi ze źródeł odnawialnych innych niż biomasa;”;

b) pkt 47 otrzymuje brzmienie:

„47) »wartość standardowa« oznacza wartość wyprowadzoną z wartości typowej przy zastosowaniu określonych z góry czynników, która może być stosowana zamiast wartości rzeczywistej w pewnych okolicznościach, określonych w niniejszej dyrektywie;”;

c) dodaje się punkty w brzmieniu:

„47a) »wysokiej jakości drewno okrągłe« oznacza drewno okrągłe ścięte lub w inny sposób pozyskane i zebrane, którego cechy charakterystyczne, takie jak gatunek, wymiary, prostoliniowość i gęstość węzłów, czynią je odpowiednim do zastosowań przemysłowych, zgodnie z definicją i należyтым uzasadnieniem państw członkowskich stosownie do odpowiednich warunków leśnych. Nie obejmuje to trzebieży lub drzew pozyskanych z lasów dotkniętych pożarami, zaatakowanych przez agrofagi, choroby lub dotkniętych szkodami spowodowanymi czynnikami abiotycznymi;

47b) »innovacyjna technologia pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych« oznacza technologię wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, która w co najmniej jeden sposób ulepsza porównywalne najnowocześniejsze technologie energii odnawialnej lub umożliwia eksploatację w znacznej mierze niewykorzystanego zasobu energii odnawialnej i która wiąże się z dużym stopniem ryzyka pod względem technologicznym, rynkowym lub finansowym, które jest wyższe niż ryzyko ogólnie związane z porównywalnymi nieinnovacyjnymi technologiami lub działaniami;

47c) »obszar rynkowy« oznacza obszar rynkowy zdefiniowany w art. 2 pkt 65 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943¹;

47d) »inteligentny system pomiarowy« oznacza inteligentny system opomiarowania zdefiniowany w art. 2 pkt 23 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944²;

47e) »punkt ładowania« oznacza punkt ładowania zdefiniowany w art. 2 pkt 33 dyrektywy (UE) 2019/944;

47f) »uczestnik rynku« oznacza uczestnika rynku zdefiniowanego w art. 2 pkt 25 rozporządzenia (UE) 2019/943;

47g) »rynek energii elektrycznej« oznacza rynek energii elektrycznej zdefiniowany w art. 2 pkt 9 dyrektywy (UE) 2019/944;

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 54).

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE (Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 125).

- 47h) »bateria do użytku domowego« oznacza samodzielną baterię wielokrotnego ładowania o pojemności znamionowej wyższej niż 2 kWh, która nadaje się do montażu i użytkowania w środowisku domowym;
- 47i) »akumulator pojazdów elektrycznych« oznacza akumulator pojazdów elektrycznych zdefiniowany w art. 2 pkt 12 [proponowanego rozporządzenia w sprawie baterii i zużytych baterii, uchylającego dyrektywę 2006/66/WE i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/1020¹];
- 47j) »bateria przemysłowa« oznacza baterię przemysłową zdefiniowaną w art. 2 pkt 11 [proponowanego rozporządzenia w sprawie baterii i zużytych baterii, uchylającego dyrektywę 2006/66/WE i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/1020];
- 47k) »stan zdrowia baterii« oznacza stan zdrowia baterii zdefiniowany w art. 2 pkt 25 [wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie baterii i zużytych baterii, uchylającego dyrektywę 2006/66/WE i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/1020²];
- 47l) »poziom naładowania« oznacza poziom naładowania zdefiniowany w art. 2 pkt 24 [wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie baterii i zużytych baterii, uchylającego dyrektywę 2006/66/WE i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/1020];
- 47m) »wartość zadana mocy« oznacza informacje przechowywane w systemie zarządzania baterią, określające ustawienia mocy elektrycznej, przy których bateria pracuje podczas ładowania lub rozładowywania, służące optymalizacji stanu zdrowia baterii i jej eksploatacji;
- 47n) »inteligentne ładowanie« oznacza operację ładowania, podczas której intensywność energii elektrycznej dostarczanej do baterii jest dostosowywane w czasie rzeczywistym na podstawie informacji otrzymanych za pośrednictwem łączności elektronicznej **i która może być realizowana przy normalnych prędkościach ładowania, jak również podczas szybkiego ładowania poprzez reagowanie na dynamiczne sygnały cenowe lub optymalizację przepływu mocy;**
- 47o) »organ regulacyjny« oznacza organ regulacyjny zdefiniowany w art. 2 pkt 2 rozporządzenia (UE) 2019/943;
- 47p) »ładowanie dwukierunkowe« oznacza **operację inteligentnego ładowania**, podczas **której** kierunek **przepływu** może zostać odwrócony, **co umożliwia przepływ energii elektrycznej** z baterii do punktu ładowania, do którego jest **ona** podłączona;
- 47q) »punkt ładowania o normalnej mocy« oznacza **█** punkt ładowania o normalnej mocy **█** zdefiniowany w art. 2 pkt 31) [wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych, uchylającego dyrektywę 2014/94/UE];

¹ COM(2020)0798 final.

² Wniosek dotyczący rozporządzenia Komisji »w sprawie baterii i zużytych baterii, uchylającego dyrektywę 2006/66/WE i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/1020« (xxxx).

- 47r) *»bateria społecznościowa« oznacza samodzielną ładowalną baterię o pojemności znamionowej większej niż 50 kWh, która nadaje się do instalacji i użytkowania w środowisku mieszkalnym, handlowym lub przemysłowym i jest własnością działających grupowo prosumentów energii odnawialnej lub społeczności energetycznej działającej w zakresie energii odnawialnej;*
- 47s) *»umowa zakupu energii ze źródeł odnawialnych« oznacza umowę, na mocy której osoba fizyczna lub prawna zgadza się na zakup energii ze źródeł odnawialnych bezpośrednio od producenta, która obejmuje między innymi umowy zakupu energii ze źródeł odnawialnych, umowy zakupu odnawialnej energii wodorowej oraz umowy zakupu energii ze źródeł odnawialnych dotyczące ogrzewania i chłodzenia;*
- 47t) *»umowa zakupu odnawialnej energii grzewczej i chłodniczej« oznacza umowę, na podstawie której osoba fizyczna lub prawna zgadza się na zakup odnawialnej energii grzewczej i chłodniczej bezpośrednio od producenta;*
- 47u) *»umowa zakupu odnawialnej energii wodorowej« oznacza umowę, na podstawie której osoba fizyczna lub prawna zgadza się na zakup paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego bezpośrednio od producenta;*
- 47v) *»przemysł« oznacza przedsiębiorstwa i produkty, które wchodzą w zakres sekcji B, C, F i J dział 63 statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej (NACE Rev. 2)¹;*
- 47w) *»cel inny niż energetyczny« oznacza wykorzystanie paliw jako surowców w procesie przemysłowym zamiast wykorzystania ich do produkcji energii;*
- 47x) *»paliwa odnawialne« oznaczają biopaliwa, biopłyny, paliwa z biomasy oraz paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego;*
- 47y) *»efektywność energetyczna przede wszystkim« oznacza efektywność energetyczną przede wszystkim w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia (UE) 2018/1999;*
- 47z) *»hybrydowy składnik aktywów związany z morską energią odnawialną« oznacza zasób przesyłowy o podwójnej funkcji łączącej wytwarzanie energii z morskich źródeł odnawialnych i przesył na ląd i na co najmniej dwa obszary rynkowe;*
- 47aa) *»odnawialne lokalne systemy ciepłownicze i chłodnicze« oznaczają wysoce efektywne energetycznie lokalne systemy ciepłownicze i chłodnicze wykorzystujące wyłącznie odnawialne źródła energii;*
- 47ab) *»pierwotna biomasa drzewna: oznacza każde drewno okrągłe, które jest wycinane lub w inny sposób pozyskiwane i usuwane. Składa się ona z drewna usuniętego, tj. z drewna usuniętego z lasów, w tym z drewna odzyskanego w wyniku naturalnego obumarcia oraz drewna pochodzącego z wycinki i procesu pozyskiwania. Obejmuje ona drewno usunięte wraz z korą*

¹ Rozporządzenie (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90, a także niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych (Dz.U. L 393 z 30.12.2006, s. 1).

lub bez kory, w tym drewno usunięte w formie okrągłej lub podzielone, zgrubnie obrobione lub w innej formie, np. gałęzie, korzenie, pniaki i obrzęki pnia (jeżeli zostały one pozyskane), oraz drewno z grubsza ukształtowane lub zaostrzone. Nie obejmuje to biomasy drzewnej uzyskanej w ramach zrównoważonych środków zapobiegania pożarom lasów na obszarach wysokiego zagrożenia pożarowego, biomasy drzewnej pozyskanej w wyniku wprowadzenia środków bezpieczeństwa drogowego ani biomasy drzewnej pozyskanej z lasów dotkniętych klęskami żywiołowymi, aktywnością szkodników lub chorobami w celu zapobieżenia ich rozprzestrzenianiu się, przy jednoczesnym ograniczeniu do minimum pozyskiwania drewna i ochronie różnorodności biologicznej, co prowadzi do powstania bardziej zróżnicowanych i odpornych lasów oraz opiera się na wytycznych Komisji; [Popr. 42]

47ac) »wodór odnawialny« oznacza wodór wytwarzany w drodze elektrolizy wody (w elektrolizerze zasilanym energią elektryczną pochodzącą ze źródeł odnawialnych) lub w procesie reformingu biogazu lub biochemicznej konwersji biomasy, pod warunkiem że spełnione są kryteria zrównoważonego rozwoju określone w art. 29 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001;

47ad) »plantacja leśna« oznacza las zasadzony przez człowieka, intensywnie zarządzany i spełniający na etapie sadzenia i dojrzałości drzewostanu wszystkie następujące kryteria: jeden gatunek lub dwa gatunki, taka sama klasa wiekowa i równe odstępy. Obejmuje to plantacje o krótkiej rotacji przeznaczone do produkcji drewna, włókna i energii i nie obejmuje lasów zasadzonych w celu ochrony lub odtworzenia ekosystemu, jak również lasów powstałych w wyniku sadzenia lub siewu, które na etapie dojrzałości drzewostanu są zbliżone lub będą zbliżone do naturalnie odnawiających się lasów;

47ae) »las zasadzony przez człowieka« oznacza las składający się głównie z drzew pochodzących z sadzenia lub siewu celowego, pod warunkiem że posadzone lub wysiane drzewa mają stanowić więcej niż pięćdziesiąt procent drzewostanu na etapie dojrzałości; obejmuje to las odroślowy pochodzący od drzew, które pierwotnie posadzono lub wysiano; █

47af) »energia dyfuzji« oznacza energię naturalnie wytworzoną z różnicy w stężeniu soli między dwoma płynami, zwykle wodą słodką i słoną;

47ag) »wydajny system« oznacza system energetyczny, który w sposób opłacalny integruje energię ze źródeł odnawialnych i maksymalizuje wartość elastyczności po stronie popytu w celu optymalizacji przejścia na neutralność klimatyczną, mierzoną redukcją kosztów inwestycji systemowych i kosztów operacyjnych, emisji gazów cieplarnianych i wykorzystania paliw kopalnych w każdym krajowym koszyku energetycznym;

47ah) »hybrydowa elektrownia odnawialna« oznacza połączenie dwóch lub więcej technologii wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych ze wspólnym przyłączem do sieci, które może również obejmować zdolności magazynowania;

47ai) »kolokacyjny projekt magazynowania energii« oznacza projekt obejmujący magazyn energii i zakład produkujący energię odnawialną, połączone w tym samym punkcie dostępu do sieci;”;

47aj) „pojazd elektryczny wykorzystujący energię słoneczną” oznacza wysoko energooszczędny pojazd silnikowy wyposażony w zespół napędowy zawierający tylko jedno nieperyferyjne urządzenie elektryczne jako przetwornik energii z elektrycznym ładowalnym układem magazynowania energii, który można ładować z zewnątrz, wyposażony także w panele fotowoltaiczne zintegrowane z pojazdem;

2) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie wspólnie zapewniają, aby udział energii ze źródeł odnawialnych w Unii w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 r. wynosił co najmniej 45 %.

W celu promowania produkcji i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych z innowacyjnych technologii energii odnawialnej oraz w celu ochrony konkurencyjności przemysłowej Unii każde państwo członkowskie ustala orientacyjny cel, zgodnie z którym co najmniej 5 % nowych zainstalowanych mocy w zakresie energii ze źródeł odnawialnych w okresie od dnia... [wejście w życie dyrektywy] a 2030 r. będzie stanowić innowacyjną technologię energii ze źródeł odnawialnych.

W celu ułatwienia dalszego upowszechniania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych oraz zwiększenia elastyczności i usług bilansujących państwa członkowskie ustalają orientacyjny cel w zakresie technologii magazynowania.

Aby wesprzeć racjonalne pod względem kosztów osiągnięcie celu, o którym mowa w akapicie pierwszym, oraz osiągnięcie efektywności systemu, państwa członkowskie ustalają minimalny orientacyjny cel krajowy w zakresie elastyczności po stronie popytu, odpowiadający zmniejszeniu szczytowego zapotrzebowania na energię elektryczną o 5 % do 2030 r. Cel ten osiąga się poprzez aktywację elastyczności po stronie popytu we wszystkich sektorach zastosowań końcowych, w tym poprzez renowację budynków i efektywność energetyczną zgodnie z dyrektywą (UE) .../... [zmieniona dyrektywa (UE) 2018/844] i dyrektywą (UE) .../... [zmieniona dyrektywa (UE) 2018/2002].

Państwa członkowskie określają swój krajowy cel w zakresie elastyczności po stronie popytu, w tym cele pośrednie, w celach krajowych wyznaczonych w ich zintegrowanych planach w dziedzinie energii i klimatu, zgodnie z art. 4 lit. d) pkt 3 rozporządzenia (UE) 2018/1999. W razie potrzeby Komisja może podjąć działania uzupełniające, aby wesprzeć państwa członkowskie w osiągnięciu ich celu.

Każde państwo członkowskie określa w swoim zintegrowanym planie w dziedzinie energii i klimatu, zgodnie z art. 4 lit. d) pkt 3 rozporządzenia (UE) 2018/1999, środki niezbędne do osiągnięcia celów, o których mowa w ust. 1 akapit drugi i trzeci niniejszego artykułu.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Państwa członkowskie wprowadzają środki służące zapewnieniu, aby produkcja energii z biomasy przebiegała w sposób minimalizujący wystąpienie nadmiernych zakłóceń na rynku surowca do produkcji biomasy oraz szkodliwy wpływ na różnorodność biologiczną, **środowisko i klimat**. W tym celu uwzględniają hierarchię postępowania z odpadami określoną w art. 4 dyrektywy 2008/98/WE oraz zasadę wykorzystania kaskadowego, o której mowa w akapicie trzecim.

W ramach działań, o których mowa w akapicie pierwszym:

- a) państwa członkowskie nie udzielają wsparcia na rzecz:
- (i) wykorzystywania kłód tartacznych, kłód skrawanych, pniaków i korzeni do produkcji energii;
 - (ii) energii odnawialnej wyprodukowanej ze spalania odpadów, jeśli nie są spełniane obowiązki w zakresie selektywnej zbiórki **ani hierarchia postępowania z odpadami** określone w dyrektywie 2008/98/WE;
 - (iii) praktyk, które nie są zgodne z aktem **wykonawczym**, o którym mowa w akapicie trzecim;

b) od dnia 31 grudnia 2026 r. i bez uszczerbku dla **przepisów określonych w art. 6 oraz** zobowiązań określonych w akapicie pierwszym państwa członkowskie nie udzielają wsparcia na rzecz produkcji energii elektrycznej z biomasy leśnej w instalacjach stricte elektrycznych, chyba że taka energia elektryczna spełnia co najmniej jeden z następujących warunków:

(i) jest produkowana w regionie, który wskazano w terytorialnym planie sprawiedliwej transformacji zatwierdzonym przez Komisję [] zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/... ustanawiającym Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji ze względu na zależność tego regionu od stałych paliw kopalnych, i energia ta spełnia odpowiednie wymogi określone w art. 29 **pkt 11**;

(ii) jest produkowana z zastosowaniem wychwytywania i składowania CO₂ z biomasy i spełnia wymogi określone w art. 29 **pkt 11** akapit drugi.

(iia) jest produkowana przez zakłady, które działają już w dniu... [data wejścia w życie niniejszej dyrektywy zmieniającej], w przypadku których zmiany w kierunku kogeneracji nie są możliwe ze względu na brak warunków dotyczących infrastruktury i popytu oraz spełniają wymogi określone w art. 29 pkt 11, pod warunkiem że państwa członkowskie powiadomią Komisję o stosowaniu takiego odstępstwa i uzasadnią je za pomocą zweryfikowanych i aktualnych informacji naukowych i technicznych oraz pod warunkiem że Komisja zatwierdzi to odstępstwo.

Nie później niż rok od [wejścia w życie niniejszej dyrektywy zmieniającej] Komisja przyjmuje akt **wykonawczy** [] w sprawie sposobu stosowania zasady wykorzystania kaskadowego w odniesieniu do biomasy **leśnej**, w szczególności w sprawie sposobu zminimalizowania wykorzystania wysokiej jakości drewna okrągłego do produkcji energii, z naciskiem na systemy wsparcia i z należyтым uwzględnieniem **najwyższej ekonomicznej i środowiskowej wartości dodanej oraz** specyfiki krajowej, **w tym zapobiegania pożarom i cięć przygodnych.**

Do 2026 r. Komisja przedstawia sprawozdanie na temat wpływu wprowadzonych przez państwa członkowskie systemów wsparcia na rzecz biomasy, w tym na różnorodność biologiczną, *klimat oraz środowisko* i ewentualne zakłócenia na rynku, oraz oceni **systemy** wsparcia na rzecz biomasy leśnej.”;

c) dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Państwa członkowskie ustanawiają ramy, które mogą obejmować systemy wsparcia i ułatwienia upowszechniania umów zakupu odnawialnej energii elektrycznej, *w tym uwzględniających projekty kolokacyjne w zakresie magazynowania energii odnawialnej, oraz umów zakupu energii ze źródeł odnawialnych i umów zakupu energii ze źródeł odnawialnych dotyczących ogrzewania i chłodzenia*, umożliwiające wprowadzanie odnawialnej energii **do** poziomu zgodnego z wkładem krajowym państwa członkowskiego, o którym to wkładzie mowa w ust. 2, oraz w tempie zgodnym z orientacyjnymi trajektoriami, o których mowa w art. 4 lit. a) pkt 2 rozporządzenia (UE) 2018/1999. W szczególności ramy te umożliwiają usunięcie pozostałych barier, w tym barier związanych z procedurami wydawania zezwoleń, *tworzeniem inicjatyw wspólnot energetycznych i rozwojem niezbędnych sieci przesyłu energii, aby wspierać wysoki poziom dostaw energii odnawialnej*. W trakcie projektowania tych ram państwa członkowskie uwzględniają dodatkową *infrastrukturę* odnawialnej energii elektrycznej *i magazynowania*, wymaganą do zaspokojenia zapotrzebowania w sektorach transportu, przemysłu, budynków oraz ogrzewania i chłodzenia, a także do produkcji paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego.

Zgodnie z zasadą „efektywność energetyczna przede wszystkim”, państwa członkowskie zapewniają elastyczne zużycie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, obrót nią i jej magazynowanie w tych sektorach zastosowań końcowych, aby wesprzeć upowszechnianie tej energii w opłacalny sposób.

Państwa członkowskie mogą uwzględniać podsumowanie swoich polityk i środków będących częścią sprzyjających ram i ocenę wdrożenia tych polityk i środków, odpowiednio, w ich zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu oraz w sprawozdaniach z postępów na mocy rozporządzenia (UE) 2018/1999.”;

3) w art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

-a) ust. 1 akapit pierwszy lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) końcowego zużycia energii ze źródeł odnawialnych i paliw w sektorze transportu. ”;

a) ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„W odniesieniu do akapitu pierwszego lit. a), b) lub c) gaz i energię elektryczną uzyskane ze źródeł odnawialnych uwzględnia się wyłącznie jeden raz do celów obliczenia udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto. Energię wyprodukowaną z paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego uwzględnia się w sektorze – energii elektrycznej, ogrzewania

i chłodzenia lub transportu – w którym jest ona używana. *W przypadku gdy paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego są używane w innym państwie członkowskim niż państwo, w którym zostały wyprodukowane, energia wyprodukowana w wyniku używania paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego jest rozliczana dla 80 % ich wolumenu w kraju i sektorze, w którym jest ona używana, a dla 20 % ich wolumenu w kraju, w którym została wyprodukowana, chyba że zainteresowane państwa członkowskie uzgodnią inaczej. Aby monitorować takie porozumienia i unikać podwójnego liczenia, Komisję należy powiadamiać o wszelkich takich porozumieniach wraz z podaniem dokładnej wielkości podaży i popytu, czasów transferu i daty wejścia w życie uzgodnień. Komisja udostępnia informacje na temat zawartych porozumień, w tym ich harmonogramu, objętości, ceny i wszelkich dodatkowych warunków.”;*

aa) w ust. 1 dodaje się po akapicie drugim akapit w brzmieniu:

„W przypadku celów, o których mowa w art. 15a, 22a, art. 23 ust. 1, art. 24 ust. 4 i art. 25 ust. 1, paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego są rozliczane dla 100 % ich wolumenu w kraju, w którym są używane.”;

b) ust. 2 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Dla celów ust. 1 akapit pierwszy lit. a) końcowe zużycie energii elektrycznej brutto ze źródeł odnawialnych oblicza się jako ilość energii elektrycznej wyprodukowanej w państwie członkowskim ze źródeł odnawialnych, łącznie z energią elektryczną wyprodukowaną przez prosumentów energii odnawialnej i społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej oraz energią wyprodukowaną z paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego, z wyłączeniem produkcji energii elektrycznej w elektrowniach szczytowo-pompowych wykorzystujących wodę, która została wcześniej wpompowana w górę, jak również energii elektrycznej wykorzystanej do produkcji paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego.”;

c) ust. 4 lit. a) otrzymuje następujące brzmienie:

„a) końcowe zużycie energii ze źródeł odnawialnych w sektorze transportu oblicza się jako sumę wszystkich biopaliw, biogazu i paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego używanych w sektorze transportu.”;

4) w art. 9 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. **■** Każde państwo członkowskie zawiera porozumienia o współpracy w celu utworzenia z innym państwem członkowskim lub większą ich liczbą **wspólnych projektów** w zakresie produkcji energii odnawialnej, w tym **morskich aktywów hybrydowych wykorzystujących energię odnawialną, w następujący sposób:**

a) **do dnia 31 grudnia 2025 r. państwa członkowskie o rocznym zużyciu energii elektrycznej nieprzekraczającym 100 TWh tworzą co najmniej dwa wspólne projekty;**

b) **do 2030 r. państwa członkowskie o rocznym zużyciu energii elektrycznej większym niż 100 TWh tworzą trzeci wspólny projekt **■** ;**

Takie wspólne projekty nie mogą odpowiadać projektom będącym przedmiotem wspólnego zainteresowania, przyjętym już na podstawie rozporządzenia (UE) 2022/869^{1a}. Identyfikacja wspólnych projektów opiera się na potrzebach określonych w strategicznych planach rozwoju zintegrowanej sieci morskiej wysokiego szczebla dla każdego basenu morskiego oraz w dziesięcioletnim planie rozwoju sieci, ale może wykraczać poza te potrzeby i obejmować władze lokalne i regionalne oraz operatorów prywatnych.

Projekty finansowane z wkładów krajowych w ramach **unijnego** mechanizmu finansowania energii ze źródeł odnawialnych ustanowionego na mocy rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2020/1294¹ **uwzględnia się do celów spełnienia wymogów akapitu pierwszego** w odniesieniu do **państw członkowskich** zaangażowanych w te projekty.

Państwa członkowskie dążą do sprawiedliwego podziału kosztów i korzyści związanych ze wspólnymi projektami. W tym celu w odpowiednim porozumieniu o współpracy uwzględnia się wszystkie istotne koszty i korzyści wspólnego projektu.

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o porozumieniach o współpracy, o których mowa w akapicie pierwszym, w tym o spodziewanym terminie uruchomienia projektu.

^{1a} *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i rady (UE) 2022/869 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, zmiany rozporządzeń (WE) nr 715/2009, (UE) 2019/942 i (UE) 2019/943 oraz dyrektyw 2009/73/WE i (UE) 2019/944 oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 347/2013 (Dz.U. L 152 z 3.6.2022, s. 45).”;*

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„7a. Państwa członkowskie graniczące z basenem morskim podejmują współpracę w celu wspólnego ustalenia, **po konsultacji z zainteresowanymi stronami**, ilości energii z morskich źródeł odnawialnych, którą zamierzają produkować w tym basenie morskim do 2050 r., a także do wyznaczenia etapów

¹ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2020/1294 z dnia 15 września 2020 r. w sprawie unijnego mechanizmu finansowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 303 z 17.9.2020, s. 1).

pośrednich i trajektorii dla basenów morskich na 2030 i 2040 r. zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2022/869. Każde państwo członkowskie wskazuje wielkości, które planuje osiągnąć w drodze przetargów rządowych, ze szczególnym uwzględnieniem technicznej i ekonomicznej wykonalności dla infrastruktury sieciowej.

W porozumieniach o współpracy państwa członkowskie wspólnie zapewniają zgodność tych planów z osiągnięciem celów określonych w komunikacie Komisji z dnia 19 listopada 2020 r. zatytułowanym „Strategia UE mająca na celu wykorzystanie potencjału energii z morskich źródeł odnawialnych na rzecz neutralnej dla klimatu przyszłości”, przy jednoczesnym uwzględnieniu unijnego prawa ochrony środowiska i ochrony różnorodności biologicznej, specyfiki i poziomu rozwoju każdego regionu, w szczególności działalności, która już ma miejsce na odnośnych obszarach, możliwych szkód dla środowiska, potencjału w zakresie energii z morskich źródeł odnawialnych w danym basenie morskim oraz wagi zadbania o planowanie powiązanych zintegrowanych sieci. Państwa członkowskie zgłaszają tę ilość i zaplanowaną sieć w zaktualizowanych zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu przedłożonych zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE) 2018/1999. Komisja może podjąć środki uzupełniające, aby wesprzeć państwa członkowskie w ich wysiłkach zmierzających do dostosowania się do trajektorii dla poszczególnych basenów morskich.

Po przekazaniu zaktualizowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu Komisja ocenia wszelkie możliwe luki między potencjalną ilością morskich odnawialnych źródeł energii państw członkowskich a ilością morskiej energii odnawialnej planowanej na rok 2030, 2040 i 2050. W stosownych przypadkach Komisja podejmuje dodatkowe środki, aby zmniejszyć tę lukę.

Państwa członkowskie graniczące z basenem morskim wspólnie określają odpowiednią przestrzeń dla projektów w zakresie energii z morskich źródeł odnawialnych z zapewnieniem podejścia opartego na silnym udziale społeczeństwa, tak aby wziąć pod uwagę opinie wszystkich zainteresowanych stron i dotkniętych społeczności nadbrzeżnych, a także wpływ na działania już prowadzone na danych obszarach.

W celu ułatwienia wydawania pozwoleń na realizację wspólnych projektów w zakresie morskiej energii odnawialnej państwa członkowskie ograniczają złożoność oraz zwiększają skuteczność i przejrzystość procesu wydawania pozwoleń oraz zacieśniają współpracę między sobą, w tym, w stosownych przypadkach, poprzez ustanowienie pojedynczego punktu kontaktowego dla każdego priorytetowego korytarza sieci przesyłowej energii morskiej.

W celu zwiększenia szerokiej akceptacji społecznej państwa członkowskie zapewniają możliwość włączenia społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej do wspólnych projektów współpracy w zakresie energii z morskich źródeł odnawialnych.”;

5) w art. 15 wprowadza się następujące zmiany:

-a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie zapewniają, aby wszelkie krajowe przepisy dotyczące procedur wydawania zezwoleń, certyfikatów i koncesji, które są stosowane w przypadku elektrowni, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii elektrowni hybrydowych produkujących energię elektryczną, ciepło lub chłód ze źródeł odnawialnych oraz powiązanych sieci przesyłowych i dystrybucyjnych, w przypadku procesu przekształcania biomasy w biopaliwa, biopłyny, paliwa z biomasy lub inne produkty energetyczne oraz w przypadku odnawialnych paliw transportowych pochodzenia niebiologicznego były proporcjonalne i niezbędne oraz przyczyniały się do wdrożenia zasady »efektywność energetyczna przede wszystkim.«.”;

-aa) w akapicie drugim wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) usprawnienie i przyspieszenie wszystkich procedur administracyjnych, w tym procesów regionalnych i gminnych, na odpowiednim poziomie administracyjnym i ustanowienie przewidywalnych terminów procedur, o których mowa w akapicie pierwszym;”;

(ii) litery c) i d) otrzymują brzmienie:

„c) przejrzystość i zasadność kosztów wszystkich opłat administracyjnych uiszczanych przez konsumentów, planistów, architektów, konstruktorów, instalatorów sprzętu i systemów oraz dostawców; oraz

d) ustanowienie uproszczonych i mniej kłopotliwych procedur wydawania zezwoleń, w tym procedury zwykłego powiadomienia i punktów kompleksowej obsługi, dla zdecentralizowanych urzędzeń oraz w zakresie produkcji i magazynowania energii ze źródeł odnawialnych.”;

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

*„2. Państwa członkowskie wyraźnie określają specyfikacje techniczne, które mają zostać spełnione przez urządzenia i systemy wykorzystujące energię odnawialną w celu skorzystania z systemów wsparcia **i kwalifikowania się w ramach zamówień publicznych**. W przypadku gdy istnieją normy **regulacyjne** lub zharmonizowane, lub normy europejskie, łącznie z systemami referencji technicznych ustanowionymi przez europejskie organizacje normalizacyjne, specyfikacje techniczne są określone na podstawie tych norm. Pierwszeństwo przyznaje się normom **regulacyjnym** i zharmonizowanym, do których odniesienia opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej celem uzupełnienia prawodawstwa europejskiego, **w tym np. rozporządzenia (UE) 2017/1369 lub (UE) 2009/125**. W przypadku ich braku stosuje się inne normy zharmonizowane i normy europejskie, w takiej kolejności. Specyfikacje*

techniczne nie wyznaczają miejsca certyfikacji urządzeń i systemów i nie stanowią bariery dla prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego.”;

aa) *ust. 3 otrzymuje brzmienie:*

„3. Państwa członkowskie zapewniają, aby ich właściwe organy na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym stosowały przepisy dotyczące włączania i rozwoju energii odnawialnej, w tym odnośnie do prosumpcji energii odnawialnej i społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej, oraz wykorzystywania niemożliwego do uniknięcia ciepła odpadowego i chłodu odpadowego podczas planowania, w tym wczesnego planowania przestrzennego, projektowania, budowy i remontów infrastruktury miejskiej, obszarów przemysłowych, handlowych lub mieszkalnych oraz infrastruktury energetycznej i transportowej, w tym sieci elektroenergetycznej, systemów ciepłowniczych i chłodniczych, sieci przesyłowych gazu ziemnego i sieci paliw alternatywnych. Państwa członkowskie zachęcają w szczególności lokalne i regionalne organy administracyjne do uwzględniania, w stosownych przypadkach, ciepła i chłodu ze źródeł odnawialnych w planowaniu infrastruktury miejskiej i prowadzą konsultacje z operatorami sieci, by odzwierciedlić wpływ efektywności energetycznej i programów w zakresie reagowania na popyt, a także konkretnych przepisów dotyczących prosumpcji energii odnawialnej i społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej na plany operatorów w zakresie rozwoju infrastruktury.”;

b) uchyla się ust. 4, 5, 6, i 7;

c) *ust. 8 otrzymuje brzmienie:*

„8. Państwa członkowskie oceniają bariery regulacyjne i administracyjne dla długoterminowych umów zakupu energii ze źródeł odnawialnych, w tym umów zakupu energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, umów zakupu energii cieplnej i chłodniczej ze źródeł odnawialnych oraz umów zakupu wodoru ze źródeł odnawialnych, projektów kolokacyjnych w zakresie magazynowania energii oraz projektów transgranicznych. █

Usuwają one bariery na poziomie krajowym i transgranicznym utrudniające ich rozwój, takie jak bariery w udzielaniu zezwoleń, na przykład dla energochłonnych gałęzi przemysłu i MŚP, a także innych mniejszych podmiotów i gmin, i działają na rzecz upowszechnienia takich umów, w tym poszukując sposobów ograniczenia związanego z nimi ryzyka finansowego, w szczególności poprzez korzystanie z gwarancji kredytowych. Państwa członkowskie zapewniają, by te umowy nie podlegały nieproporcjonalnym lub dyskryminacyjnym procedurom i żadnym opłatom lub obciążeniom oraz aby wszelkie powiązane gwarancje pochodzenia można było przenieść na nabywcę energii █ w ramach umowy zakupu █ energii ze źródeł odnawialnych.

Państwa członkowskie opisują polityki i środki, za pomocą których państwa te działają na rzecz upowszechniania umów zakupu odnawialnej energii █, w swoich zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu, o których mowa w art. 3 i 14 rozporządzenia (UE) 2018/1999, oraz w sprawozdaniach z postępów składanych na podstawie art. 17 tego rozporządzenia. W sprawozdaniach tych uwzględniają również informację na

temat wielkości produkcji energii ■ ze źródeł odnawialnych popartej *różnymi rodzajami umów* zakupu *energii* odnawialnej.

Państwa członkowskie zapewniają, by wnioskodawcom zezwalano na składanie wszystkich stosownych dokumentów w formie cyfrowej. W przypadku gdy wnioskodawca korzysta z opcji złożenia wniosku w formie cyfrowej, cały proces udzielania zezwoleń, w tym wewnętrzne procesy administracyjne, należy przeprowadzać w sposób cyfrowy. Państwa członkowskie zapewniają cyfryzację wysłuchań publicznych i procedur udziału.”;

d) dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. W terminie ... [jednego roku od wejścia w życie niniejszej dyrektywy zmieniającej] Komisja dokonuje przeglądu wytycznych dla państw członkowskich dotyczących praktyk wydawania zezwoleń w celu przyspieszenia i uproszczenia procesu realizacji nowych projektów oraz projektów rozbudowy źródła energii. Wytyczne te zawierają zalecenia dotyczące sposobu wdrażania i stosowania przepisów dotyczących procedur administracyjnych określonych w art. 15 ■ i 17 wraz z ich zastosowaniem do odnawialnych źródeł ogrzewania, chłodzenia i energii elektrycznej oraz kogeneracji odnawialnej, a także zestaw kluczowych wskaźników efektywności umożliwiających przejrzystą ocenę i monitorowanie zarówno postępów, jak i skuteczności.

W tym celu Komisja przeprowadza odpowiednie konsultacje, w tym z właściwymi zainteresowanymi stronami. Wytyczne te zawierają również informacje na temat m.in. zasobów cyfrowych i personalnych organów wydających zezwolenia, funkcjonujących pojedynczych punktów kontaktowych, planowania przestrzennego, ograniczeń związanych z lotnictwem wojskowym i cywilnym, postępowań sądowych oraz rozwiązywania sporów w sprawach cywilnych i mediacji, a także dostosowania i aktualizacji przepisów dotyczących robót górniczych i geologicznych oraz zapewnienia odpowiednich zdolności technicznych do wykonywania tych zadań.

Państwa członkowskie przedstawiają ocenę swojego procesu wydawania zezwoleń oraz środków poprawy, które należy wprowadzić, zgodnie z wytycznymi zawartymi w zaktualizowanym zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu, o którym mowa w art. 14 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2018/199, zgodnie z procedurą i harmonogramem określonymi w tym artykule.

Komisja ocenia środki korygujące w planach i punktację każdego państwa członkowskiego w odniesieniu do kluczowych wskaźników efektywności. Ocenę podaje się do wiadomości publicznej.

W przypadku braku postępów Komisja może wprowadzić dodatkowe środki w celu wsparcia państw członkowskich w ich wdrażaniu i udzielenia im pomocy w reformowaniu i usprawnianiu procedur wydawania zezwoleń.”;

6) dodaje się artykuł w brzmieniu:

Zwiększanie roli energii odnawialnej w sektorze budowlanym

1. Aby zachęcić do produkcji energii odnawialnej **oraz ciepła odpadowego i chłodu odpadowego** i korzystania z **nich** w sektorze budowlanym, państwa członkowskie określają orientacyjny cel dotyczący udziału **energii odnawialnej produkowanej na miejscu lub w pobliżu** w końcowym zużyciu energii w sektorze budynków tych państw w 2030 r., która jest zgodna z orientacyjnym celem wynoszącym co najmniej 49 % udziału energii odnawialnej **i niemożliwego do uniknięcia ciepła odpadowego i chłodu odpadowego** w sektorze budynków w zużyciu energii końcowej w Unii w 2030 r. **Państwa członkowskie, które nie ustalają jednoznacznie ceny emisji dwutlenku węgla w sektorze budowlanym za pośrednictwem podatku lub systemu handlu uprawnieniami do emisji, lub państwa członkowskie, które tymczasowo rezygnują z uczestnictwa w nowym europejskim systemie handlu uprawnieniami do emisji dla budynków i transportu, powinny ustalić wyższy orientacyjny udział odnawialnych źródeł energii. Orientacyjny cel krajowy wyraża się jako udział w krajowym końcowym zużyciu energii i oblicza zgodnie z metodyką określoną w art. 7, która może uwzględnić w obliczeniach udziału końcowego zużycia energię elektryczną ze źródeł odnawialnych obejmującą konsumpcję własną, społeczności energetyczne, udział energii odnawialnej w koszyku energii elektrycznej oraz niemożliwe do uniknięcia ciepło odpadowe i chłód odpadowy.** Państwa członkowskie uwzględniają ten cel, jak również informacje na temat sposobu, w jaki zamierzają ten cel osiągnąć, w zaktualizowanych zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu przedłożonych zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE) 2018/1999.

Państwa członkowskie mogą zaliczyć ciepło odpadowe i chłód odpadowy na poczet celu, o którym mowa w akapicie pierwszym, do wysokości 20 %. Jeśli zdecydują się na to, cel wzrasta o połowę wykorzystanego procentu ciepła odpadowego i chłodu odpadowego do górnej granicy 54 %.

2. Państwa członkowskie wprowadzają do swoich przepisów i kodeksów oraz, w stosownych przypadkach, do swoich systemów wsparcia środki mające na celu zwiększenie udziału energii elektrycznej oraz ogrzewania i chłodzenia ze źródeł odnawialnych, **zarówno wytwarzanych na miejscu, jak i w pobliżu, w tym z sieci** w zasobie budowlanym, w tym środki krajowe dotyczące znacznego wzrostu prosumpcji odnawialnych źródeł energii, rozwoju społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej, **lokalnego współużytkowania energii odnawialnej i lokalnego magazynowania energii, ładowania inteligentnego i dwukierunkowego, innych usług elastyczności, takich jak odpowiedź odbioru, oraz** w połączeniu z poprawą efektywności energetycznej w zakresie **wysokosprawnej kogeneracji oraz budynków pasywnych, o niemal zerowym i zerowym zużyciu energii, z uwzględnieniem innowacyjnych technologii.**

Aby osiągnąć określony w ust. 1 orientacyjny udział odnawialnych źródeł energii, państwa członkowskie wprowadzają do swoich przepisów i kodeksów oraz, w stosownych przypadkach, do swoich systemów wsparcia – lub w inny sposób mający równoważny skutek – wymóg wykorzystania w **nowych budynkach i w istniejących budynkach poddawanych renowacji** minimalnych poziomów energii ze źródeł odnawialnych, **zarówno wytwarzanej na miejscu, jak i w pobliżu, w tym z sieci,**

w nowych budynkach oraz w budynkach poddawanych ważniejszej renowacji, zgodnie z przepisami dyrektywy 2010/31/UE oraz jeżeli jest to wykonalne pod względem ekonomicznym, technicznym i funkcjonalnym. Państwa członkowskie umożliwiają osiągnięcie tego minimalnego poziomu między innymi przez posługiwanie się efektywnymi systemami ciepłowniczymi i chłodniczymi.

Jeżeli chodzi o budynki już istniejące, akapit pierwszy dotyczy sił zbrojnych wyłącznie w zakresie, w jakim jego zastosowanie nie wchodzi w konflikt z charakterem i podstawowym celem działalności sił zbrojnych i z wyłączeniem materiałów używanych wyłącznie w celach wojskowych.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby budynki publiczne na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym stanowiły wzór do naśladowania pod względem udziału wykorzystywanej energii odnawialnej, zgodnie z przepisami art. 9 dyrektywy 2010/31/UE i art. 5 dyrektywy 2012/27/UE. Państwa członkowskie mogą między innymi wypełnić ten wymóg, zezwalając na wykorzystanie dachów **lub innych kompatybilnych powierzchni i podpowierzchni** budynków publicznych lub publiczno-prywatnych przez strony trzecie do instalacji urządzeń produkujących energię ze źródeł odnawialnych.

Państwa członkowskie promują współpracę między organami lokalnymi a społecznościami energetycznymi działającymi w zakresie energii odnawialnej w sektorze budowlanym, w szczególności za pośrednictwem zamówień publicznych. Takie wsparcie jest wskazywane w krajowych planach renowacji budynków państw członkowskich zgodnie z art. 3 dyrektywy ... [w sprawie charakterystyki energetycznej budynków].

4. W celu osiągnięcia określonego w ust. 1 orientacyjnego udziału energii odnawialnej państwa członkowskie promują stosowanie systemów i urządzeń grzewczych i chłodniczych wykorzystujących źródła odnawialne, **w tym innowacyjnych technologii dla danego kontekstu lokalnego, takich jak inteligentne i oparte na odnawialnych źródłach energii elektryczne systemy i urządzenia grzewcze i chłodnicze, uzupełnione, w stosownych przypadkach, inteligentnym zarządzaniem wszystkimi zdecentralizowanymi zasobami energetycznymi budynków za pośrednictwem systemów zarządzania energią budynku zdolnych do interakcji z siecią energetyczną.** W tym celu państwa członkowskie stosują wszelkie odpowiednie środki, narzędzia i zachęty, w tym m.in. etykiety energetyczne opracowane na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369¹, świadectwa charakterystyki energetycznej zgodne z dyrektywą 2010/31/UE lub inne dostępne odpowiednie certyfikaty lub normy ustanowione na poziomie krajowym lub unijnym, i zapewniają dostęp do odpowiednich informacji i porad, **w tym za pośrednictwem punktów kompleksowej obsługi,** na temat odnawialnych, wysoko energooszczędnych rozwiązań alternatywnych, a także na temat dostępnych

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiające ramy etykietowania energetycznego i uchylające dyrektywę 2010/30/UE (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 1).

instrumentów i zachęt finansowych wspierających zwiększenie tempa wymiany starych systemów ogrzewania *i chłodzenia* i zintensyfikowanie przechodzenia na rozwiązania oparte na energii odnawialnej.”;

7) w art. 18 *wprowadza się następujące zmiany:*

a) ust. 3 i ust. 4 otrzymują brzmienie:

„3. Państwa członkowskie zapewniają dostęp do systemów certyfikacji *lub równoważnych krajowych systemów kwalifikacji* instalatorom i projektantom wszystkich rodzajów systemów *ciepłowniczych* i chłodniczych wykorzystujących źródła odnawialne w budynkach, przemyśle i rolnictwie oraz instalatorom *innych technologii energii odnawialnej, technologii magazynowania i odpowiedzi odbioru, w tym stacji ładowania*. Systemy te mogą w stosownych przypadkach uwzględniać istniejące systemy i struktury i opierają się na kryteriach określonych w załączniku IV. Każde państwo członkowskie *weryfikuje uznanie certyfikatów przyznanych* przez inne państwa członkowskie zgodnie z tymi kryteriami.

Do dnia 31 grudnia 2023 r., a następnie co trzy lata państwa członkowskie oceniają lukę między dostępną a potrzebną liczbą przeszkolonych i wykwalifikowanych specjalistów ds. instalacji oraz, w stosownych przypadkach, przedstawiają zalecenia w celu wyeliminowania tych luk. Oceny te i wszelkie zalecenia są podawane do wiadomości publicznej.

Państwa członkowskie ustanawiają warunki, w tym poprzez strategie podnoszenia i zmiany kwalifikacji, w celu zapewnienia dostępności wystarczającej liczby przeszkolonych i wykwalifikowanych instalatorów, o których mowa w ust. 3, aby obsłużyć wzrost udziału energii odnawialnej w sektorze ogrzewania i chłodzenia, wymagany do przyczynienia się do rocznego wzrostu udziału energii odnawialnej w sektorze ogrzewania i chłodzenia określonego w art. 23, oraz do osiągnięcia celów w zakresie energii odnawialnej w budynkach określonych w art. 15a, w sektorze przemysłu określonych w art. 22a i w sektorze transportu określonych w art. 25, a także aby przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu określonego w art. 3.

W celu osiągnięcia ■ wystarczającej liczby instalatorów i projektantów państwa członkowskie zapewniają dostęp do wystarczającej liczby programów szkoleniowych umożliwiających uzyskanie kwalifikacji lub certyfikacji w zakresie technologii ogrzewania i chłodzenia z wykorzystaniem źródeł odnawialnych, *pod warunkiem ich zgodności z krajowymi systemami kwalifikacji i certyfikacji*, oraz najnowszych innowacyjnych rozwiązań w tej dziedzinie. Państwa członkowskie wprowadzają środki mające na celu zachęcanie do uczestnictwa w takich programach, skierowane w szczególności do małych i średnich przedsiębiorstw oraz osób samozatrudnionych, *jak również zapewniające równowagę płci i skierowane zwłaszcza do niedostatecznie reprezentowanych mniejszości. Jeżeli jest to zgodne z już istniejącymi systemami szkoleń i kwalifikacji*, państwa członkowskie mogą zawierać dobrowolne umowy z dostawcami i sprzedawcami odpowiednich technologii w celu przeszkolenia wystarczającej liczby instalatorów, którą można określać na podstawie szacunków

sprzedaży, pod kątem najnowszych innowacyjnych rozwiązań i technologii dostępnych na rynku.

Państwa członkowskie opisują polityki i środki promujące skuteczne, wysokiej jakości, o włączającym charakterze szkolenie oraz podnoszenie i zmianę kwalifikacji pracowników w dziedzinie energii odnawialnej w swoich zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu, o których mowa w art. 3 i 14 rozporządzenia (UE) 2018/1999, oraz w sprawozdaniach z postępów składanych na podstawie art. 17 tego rozporządzenia.

4. Państwa członkowskie udostępniają publicznie informacje dotyczące systemów certyfikacji *lub równoważnych krajowych systemów kwalifikowania*, o których mowa w ust. 3. Państwa członkowskie *udostępniają również publicznie, w przejrzysty i łatwo dostępny sposób, regularnie aktualizowany* wykaz instalatorów posiadających kwalifikacje lub certyfikaty zgodnie z ust. 3 **■** .”;

b) *dodaje się akapit w brzmieniu:*

„6a. Wszelkie środki podjęte na podstawie niniejszego artykułu pozostają bez uszczerbku dla środków podjętych na mocy dyrektywy (UE) .../... [dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej] i .../... [dyrektywa w sprawie charakterystyki energetycznej budynków].”;

8) w art. 19 wprowadza się następujące zmiany:

-a) *ust. 1 otrzymuje brzmienie:*

„1. Do celów wykazania odbiorcom końcowym, jakie jest pochodzenie energii ze źródeł odnawialnych w miksie energetycznym danego dostawcy energii i w energii dostarczanej konsumentom na podstawie umów, wprowadzanej do obrotu z odniesieniem do zużycia energii ze źródeł odnawialnych, państwa członkowskie zapewniają możliwość zagwarantowania, że energia pochodzi ze źródeł odnawialnych w rozumieniu niniejszej dyrektywy zgodnie z obiektywnymi, przejrzystymi i niedyskryminacyjnymi kryteriami.”;

a) w ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

(i) akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

*„W tym celu państwa członkowskie zapewniają wydanie gwarancji pochodzenia na wniosek producenta energii ze źródeł odnawialnych. Państwa członkowskie **ustanawiają jednolity system gwarancji pochodzenia wystawianych** w odniesieniu do **wodoru odnawialnego**.*

Do celów uwzględnienia wartości rynkowej gwarancji pochodzenia państwa członkowskie mogą postanowić o niewydawaniu takiej gwarancji pochodzenia producentowi, który otrzymuje wsparcie finansowe z systemu wsparcia.

Komisja wprowadza informacje uzupełniające dla gwarancji pochodzenia, unikając przy tym podwójnego liczenia.

Wydawanie gwarancji pochodzenia może podlegać wymogowi minimalnej mocy. Gwarancja pochodzenia wynosi 1 MWh, z możliwością wystawienia jej w formie cząstkowej. Są one odpowiednio normalizowane za pomocą europejskiej normy CEN-EN16325 i wystawiane na wniosek producenta energii, pod warunkiem że nie prowadzi to do podwójnego liczenia. Należy wprowadzić uproszczone procesy rejestracji i zmniejszone opłaty rejestracyjne dla małych instalacji o mocy poniżej 50 kW i dla społeczności energetycznych. Gwarancje pochodzenia mogą być wydawane dla kilku małych instalacji połączonych razem.

Dla każdej wyprodukowanej jednostki energii wydawana jest maksymalnie jedna gwarancja pochodzenia, a ta sama jednostka energii jest brana pod uwagę tylko raz.”;

(ia) skreśla się akapit drugi;

(ib) w akapicie czwartym lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) gwarancje pochodzenia nie są wydawane bezpośrednio producentowi, lecz dostawcy lub konsumentowi, który kupuje energię albo w konkurencyjnym środowisku, albo w ramach długoterminowej umowy zakupu energii ze źródeł odnawialnych.”;

(ii) skreśla się akapit piąty;

aa) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do celów ust. 1 gwarancje pochodzenia są ważne dla transakcji przez dwanaście miesięcy od wyprodukowania danej jednostki energii. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie gwarancje pochodzenia, które nie zostały anulowane, utraciły ważność najpóźniej w terminie 18 miesięcy po dacie wyprodukowania jednostki energii. Państwa członkowskie uwzględniają gwarancje pochodzenia, które utraciły ważność, do celów wyliczenia miks pozostałej energii.”;

ab) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do celów ujawniania informacji, o którym mowa w ust. 8 i 13, państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa energetyczne anulowały gwarancje pochodzenia najpóźniej 6 miesięcy po wygaśnięciu ważności gwarancji pochodzenia. Ponadto, do dnia ... [rok po wejściu w życie niniejszej dyrektywy zmieniającej], państwa członkowskie zapewniają coroczną publikację danych dotyczących ich miks pozostałej energii.”;

ac) w ust. 7 akapit pierwszy wprowadza się następujące zmiany:

(i) litera a) otrzymuje brzmienie:

„a) źródło energii, z którego energia została wyprodukowana, oraz daty rozpoczęcia i zakończenia, jak najbardziej zbliżone do czasu rzeczywistego, przy czym celem jest uzyskanie odstępów czasu nie dłuższych niż jedna godzina produkcji;”;

(ii) litera c) otrzymuje brzmienie:

„c) tożsamość, lokalizację, obszar rynkowy dla energii elektrycznej, rodzaj i moc instalacji, w której wyprodukowano energię;”;

(iii) dodaje się punkty w brzmieniu:

„g) emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia energii gwarantowanej zgodnie z normą ISO 14067:2018;

h) szczególne dopasowanie czasowe;

i) dopasowanie lokalizacyjne.”;

b) ust. 8 **■** otrzymuje brzmienie:

*„W przypadku gdy dostawca energii elektrycznej ma obowiązek wykazać **pochodzenie** energii ze źródeł odnawialnych w swoim miksie energetycznym do celów art. 3 ust. 9 lit. a) dyrektywy 2009/72/WE, może to zrobić, posługując się gwarancjami pochodzenia z wyłączeniem udziału w jego miksie energetycznym odpowiadającego ofertom handlowym niepodlegającym śledzeniu, jeżeli takie występują, w odniesieniu do których dostawca może wykorzystać miks pozostałej energii.*

W przypadku gdy dostawca gazu ma obowiązek wykazać pochodzenie energii ze źródeł odnawialnych w swoim miksie energetycznym do celów załącznika I, sekcja 5 dyrektywy (UE) .../... [w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii ze źródeł odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru, zgodnie z wnioskiem COM(2021)0803], robi to, posługując się gwarancjami pochodzenia z wyłączeniem udziału w jego miksie energetycznym odpowiadającego ofertom handlowym niepodlegającym śledzeniu, jeżeli takie występują, w odniesieniu do których dostawca może wykorzystać miks pozostałej energii.

W przypadku gdy państwa członkowskie wprowadziły stosowanie gwarancji pochodzenia w odniesieniu do innych rodzajów energii, dostawcy stosują do celów ujawniania informacji ten sam rodzaj gwarancji pochodzenia, jak ma to miejsce w odniesieniu do dostarczanej energii. Ponadto, w przypadku gdy odbiorca zużywa gaz z sieci wodorowej lub sieci gazu ziemnego, państwa członkowskie mogą zapewnić, że anulowane gwarancje pochodzenia odpowiadają odpowiednim cechom sieci. Podobnie gwarancje pochodzenia utworzone na podstawie art. 14 ust. 10 dyrektywy 2012/27/UE można wykorzystać do udowodnienia wszelkich wymogów w zakresie wykazania ilości energii elektrycznej wyprodukowanej przez wysokosprawne układy kogeneracyjne. Do celów ust. 2 niniejszego artykułu, w przypadku gdy energia elektryczna wytwarzana jest za pomocą wysokosprawnych układów kogeneracyjnych wykorzystujących źródła odnawialne, może zostać wystawiona tylko jedna gwarancja pochodzenia określająca obie charakterystyki.”;

ba) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Państwa członkowskie uznają gwarancje pochodzenia wydane przez inne państwa członkowskie zgodnie z niniejszą dyrektywą wyłącznie jako dowód w zakresie elementów, o których mowa w ust. 1 i ust. 7 akapit pierwszy lit. a)–i). Państwo członkowskie może odmówić uznania gwarancji pochodzenia

wyłącznie jeżeli ma uzasadnione wątpliwości co do jej dokładności, wiarygodności lub autentyczności. Dane państwo członkowskie powiadamia Komisję o odmowie uznania gwarancji, podając jej powody.”;

bb) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Państwa członkowskie nie uznają gwarancji pochodzenia wydanych przez państwo trzecie, z wyjątkiem przypadków gdy Unia zawarła z tym państwem trzecim umowę w sprawie wzajemnego uznawania gwarancji pochodzenia wydanych w Unii i kompatybilnych systemów gwarancji pochodzenia utworzonych w tym państwie trzecim, i to wyłącznie w przypadku gdy prowadzony jest bezpośredni przywóz lub wywóz energii. Komisja wydaje wytyczne wyjaśniające wymogi Unii dotyczące uznawania gwarancji pochodzenia wydanych przez państwo trzecie, w tym związane z nimi warunki zarządzania, aby ułatwić i usprawnić realizację takich umów z państwami trzecimi.

Do dnia ... [rok po wejściu w życie niniejszej dyrektywy zmieniającej] Komisja wydaje wytyczne dotyczące odpowiednich zabezpieczeń dla transferów transgranicznych.”;

bc) ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Do dnia 30 czerwca 2025 r. Komisja przyjmuje sprawozdanie zawierające ocenę możliwości ustanowienia ogólnounijnego oznakowania ekologicznego w celu promowania wykorzystania energii odnawialnej pochodzącej z nowych instalacji. Dostawcy wykorzystują informacje zawarte w gwarancjach pochodzenia w celu wykazania zgodności z wymogami takiego oznakowania.”;

bd) dodaje się akapit w brzmieniu:

„13a. Komisja monitoruje funkcjonowanie systemu gwarancji pochodzenia i do dnia 30 czerwca 2025 r. ocenia równowagę podaży i popytu na gwarancje pochodzenia na rynku, a w przypadku braku równowagi określa istotne czynniki wpływające na podaż i popyt oraz proponuje środki korygujące wszelkie potencjalne nierówności strukturalne w celu wspierania rynków w koncentrowaniu się na nowych instalacjach odnawialnych.”;

9) art. 20 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

*„3. W zależności od swojej oceny, włączonej do zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia (UE) 2018/1999 i dotyczącej konieczności budowy nowej **lub modernizacji istniejącej** infrastruktury na potrzeby systemów ciepłowniczych i chłodniczych wykorzystujących źródła odnawialne w celu osiągnięcia unijnego celu określonego w art. 3 ust. 1 niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie podejmują, w stosownych przypadkach, **zgodnie z zasadą „efektywność energetyczna przede wszystkim”**, niezbędne kroki na rzecz rozbudowy efektywnej infrastruktury systemu ciepłowniczego i chłodniczego w celu wspierania ogrzewania i chłodzenia wykorzystującego źródła odnawialne, **■** w połączeniu z magazynowaniem energii cieplnej, **systemami odbioru i instalacjami przekształcania energii elektrycznej w ciepło.***

3a. Zgodnie z odpowiednimi przepisami dotyczącymi rynku energii elektrycznej państwa członkowskie podejmują, w stosownych przypadkach, niezbędne działania w celu zintegrowania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych o nieregularnej charakterystyce pracy z siecią przy jednoczesnym zapewnieniu stabilności sieci i bezpieczeństwa dostaw.”;

10) dodaje się art. 20a w brzmieniu:

„Artykuł 20a

Ułatwianie integracji systemu odnawialnej energii elektrycznej

*„1. Państwa członkowskie wymagają od operatorów systemu przesyłowego i – **jeśli jest to technicznie możliwe** – operatorów systemu dystrybucyjnego działających na ich terytorium, aby udostępniali informacje na temat udziału odnawialnej energii elektrycznej i zawartości emisji gazów cieplarnianych w energii elektrycznej dostarczanej w każdym obszarze rynkowym, z możliwie największą dokładnością i w czasie jak najbardziej zbliżonym do czasu rzeczywistego, ale w przedziałach czasowych nie dłuższych niż jedna godzina, wraz z prognozami, jeżeli są one dostępne. **Państwa członkowskie zapewniają, że operatorzy systemów dystrybucyjnych mają dostęp do potrzebnych danych. Jeżeli nie mają oni dostępu, zgodnie z przepisami krajowymi, do wszystkich potrzebnych informacji, stosują istniejący system zgłaszania danych w ramach ENTSO-E, zgodnie z przepisami dyrektywy 2019/944. Operatorzy systemów przesyłowych i systemów dystrybucyjnych nie ponoszą jednak odpowiedzialności za błędy w prognozowaniu, szacowaniu lub obliczeniach wynikające z okoliczności zewnętrznych. Państwa członkowskie zachęcają do modernizacji inteligentnych sieci w celu lepszego monitorowania równowagi sieci i udostępniania informacji w czasie rzeczywistym.***

Jeśli jest to technicznie możliwe, operatorzy systemu dystrybucyjnego powinni również udostępniać zanonimizowane i zagregowane dane dotyczące potencjału odpowiedzi odbioru oraz odnawialnej energii elektrycznej wytwarzanej przez prosumentów i społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej i wprowadzanej do sieci.

*1a. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1, udostępnia się w formie cyfrowej w sposób gwarantujący **interoperacyjność w oparciu o zharmonizowane formaty danych i standardowe zbiory danych, tak aby mogli z nich bez dyskryminacji** korzystać uczestnicy rynku energii elektrycznej, koncentratorzy, konsumenci i użytkownicy końcowi oraz **aby były** one czytelne dla urządzeń wykorzystujących komunikację elektroniczną **■** .*

2. Oprócz wymogów zawartych we [wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie baterii i zużytych baterii, uchylającego dyrektywę 2006/66/WE i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/1020] państwa członkowskie przyjmują środki **zobowiązujące producentów** baterii stosowanych w gospodarstwach domowych i baterii przemysłowych **do umożliwienia** właścicielom i użytkownikom baterii, jak również osobom trzecim działającym w ich imieniu, **za wyraźną zgodą i zgodnie z odpowiednimi przepisami określonymi w rozporządzeniu (UE) 2016/679**, takim jak przedsiębiorstwa zajmujące się zarządzaniem energią w budynkach i uczestnicy rynku energii elektrycznej, dostęp w czasie rzeczywistym do podstawowych informacji z

systemu zarządzania baterią, w tym na temat pojemności baterii, stanu zdrowia baterii, poziomu naładowania i wartości zadanej mocy, na niedyskryminacyjnych warunkach i nieodpłatnie.

Do dnia ... [6 miesięcy od wejścia w życie niniejszej dyrektywy zmieniającej] państwa członkowskie ***przyjmują środki zobowiązujące producentów pojazdów do udostępniania*** w czasie rzeczywistym ***danych pokładowych dotyczących*** stanu zdrowia baterii, poziomu naładowania baterii, wartości zadanej mocy baterii ***i*** pojemności baterii ***■*** właścicielom i użytkownikom pojazdów elektrycznych – a także osobom trzecim działającym w imieniu właścicieli i użytkowników ***za wyraźną zgodą***, takim jak uczestnicy rynku energii elektrycznej i dostawcy usług w zakresie elektromobilności – na niedyskryminacyjnych warunkach i nieodpłatnie ***właścicielom lub użytkownikom baterii i osobom działającym w ich imieniu***, oprócz dalszych wymogów zawartych w rozporządzeniu w sprawie homologacji typu i nadzoru rynku ***i w pełnej zgodności z odpowiednimi przepisami rozporządzenia (UE) 2016/679. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie baterii dane są udostępniane w trybie tylko do odczytu, by uniemożliwić osobom trzecim modyfikowanie parametrów danych.***

Państwa członkowskie zapewniają, aby producenci inteligentnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych, magazynów energii cieplnej i innych inteligentnych urządzeń ułatwiających konsumentom odpowiedź odbioru w systemie energetycznym umożliwili dostęp w czasie rzeczywistym do danych istotnych dla odpowiedzi odbioru na niedyskryminujących warunkach i nieodpłatnie użytkownikom, a także osobom trzecim działającym w imieniu właścicieli i użytkowników za wyraźną zgodą i zgodnie z odpowiednimi przepisami określonymi w rozporządzeniu (UE) 2016/679.

3. Oprócz wymogów zawartych we [wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych, uchylającego dyrektywę 2014/94/UE] państwa członkowskie zapewniają, aby niedostępne publicznie punkty ładowania o normalnej mocy zainstalowane na ich terytorium od [termin transpozycji niniejszej dyrektywy zmieniającej] mogły obsługiwać funkcje inteligentnego ładowania ***i współdziałać z inteligentnymi systemami pomiarowymi, gdy zostaną rozmieszczone przez państwa członkowskie***, oraz, w stosownych przypadkach w oparciu o ocenę organu regulacyjnego, funkcje ładowania dwukierunkowego ***określone w art. 14 ust. 4 rozporządzenia ... [rozporządzenie w sprawie infrastruktury paliw alternatywnych] i ocenione przez organy regulacyjne pod kątem ich potencjalnego wkładu.***

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby ***w świadczenie usług systemowych i bilansujących były zaangażowane wszystkie środki wytwarzania energii elektrycznej, w tym jednostki wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Państwa członkowskie zapewniają również, aby krajowe ramy regulacyjne nie dyskryminowały mniejszych ani mobilnych systemów, takich jak baterie do użytku domowego i wspólnego i pojazdy elektryczne, a także zdecentralizowanych zasobów energii o mocy poniżej 1 MW uczestniczących w systemie, jednostek magazynowania energii cieplnej, jednostek przetwarzania energii elektrycznej w gaz, pomp ciepła i innych technologii zdolnych do zapewnienia elastyczności***, jeżeli chodzi o ich udział w rynkach energii elektrycznej, w tym w obszarze zarządzania ograniczeniami przesyłowymi oraz świadczenia usług w zakresie elastyczności i usług bilansujących ***dla sieci elektroenergetycznych oraz lokalnych sieci ciepłowniczych i chłodniczych, dostawców usług magazynowania energii i elastyczności, jak również usług bilansujących***, zarówno bezpośrednio, jak i za pośrednictwem koncentracji. ***Państwa członkowskie zapewniają równe warunki działania mniejszym podmiotom***

rynkowym, w szczególności społecznościom energetycznym działającym w zakresie energii odnawialnej, aby mogły uczestniczyć w rynku bez ponoszenia nieproporcjonalnych obciążeń administracyjnych lub regulacyjnych.

4a. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe ramy regulacyjne umożliwiały odbiorcom końcowym zawierającym umowy z uczestnikami rynku energii elektrycznej i dostawcami usług elektromobilności otrzymywanie informacji o warunkach umowy, w tym o ochronie ich danych osobowych, oraz o jej skutkach dla konsumentów, w tym o wynagrodzeniu za elastyczność.”;

11) dodaje się art. 22a w brzmieniu:

„Artykuł 22a

Zwiększanie roli energii odnawialnej w przemyśle

1. Państwa członkowskie dążą do zwiększenia udziału źródeł odnawialnych w liczbie źródeł energii wykorzystywanych w sektorze przemysłu do celów związanych z energią końcową i celów innych niż energetyczne o orientacyjny średni minimalny roczny wzrost o **1,9** punktu procentowego do 2030 r. ***Wzrost ten oblicza się jako średnią z trzyletnich okresów, tj. od 2024 r. do 2027 r. i od 2027 r. do 2030 r.***

Państwa członkowskie uwzględniają zaplanowane i wprowadzone ***strategie i środki*** mające na celu osiągnięcie takiego orientacyjnego wzrostu w swoich zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu i w sprawozdaniach z postępów składanych na podstawie art. 3, 14 i 17 rozporządzenia (UE) 2018/1999. ***Środki takie obejmują elektryfikację procesów przemysłowych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, jeżeli jest to opcja efektywna pod względem kosztów. Przyjmując środki mające na celu zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w przemyśle, państwa członkowskie przestrzegają zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”.***

Państwa członkowskie ustanawiają ramy regulacyjne, które mogą obejmować środki wsparcia dla przemysłu zgodnie z art. 3 ust. 4a oraz promować rozpowszechnianie odnawialnych źródeł energii i odnawialnego wodoru zużywanych w przemyśle, w pełni uwzględniają efektywność i międzynarodową konkurencyjność, jako warunki wstępne niezbędne dla rozpowszechnienia wykorzystania energii odnawialnej w przemyśle. W szczególności w tych ramach należy przewidzieć eliminowanie barier regulacyjnych, administracyjnych i gospodarczych zgodnie z art. 3 ust. 4a i art. 15 ust. 8.

Państwa członkowskie zapewniają, aby do 2030 r. wśród paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego stosowanych do celów związanych z energią końcową i celów innych niż energetyczne 50 % stanowił wodór stosowany w przemyśle do celów związanych z energią końcową i celów innych niż energetyczne. ***Państwa członkowskie zapewniają, aby do 2035 r. wśród paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego stosowanych do celów związanych z energią końcową i celów innych niż energetyczne co najmniej 70 % stanowił wodór stosowany w przemyśle do celów związanych z energią końcową i celów innych niż energetyczne. Komisja analizuje dostępność paliw pochodzenia niebiologicznego w 2026 r., a następnie w każdym kolejnym roku.*** Do celu obliczania tego odsetka stosuje się następujące zasady: [Popr. 34]

a) do celu obliczenia mianownika wykorzystuje się wartość energetyczną wodoru przeznaczonego do celów związanych z energią końcową i do celów innych niż energetyczne, z wyłączeniem wodoru wykorzystywanego jako produkt pośredni w produkcji konwencjonalnych paliw transportowych **oraz wodoru wytwarzanego jako produkt uboczny lub pochodzącego z produktów ubocznych w instalacjach przemysłowych**;

b) do celu obliczenia licznika wykorzystuje się wartość energetyczną paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego zużywanych w przemyśle do celów związanych z energią końcową i do celów innych niż energetyczne, z wyłączeniem paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego wykorzystywanych jako produkt pośredni w produkcji **■** paliw transportowych;

c) do celu obliczenia licznika i mianownika stosuje się wartości energetyczne paliw określonych w załączniku III.

Do dnia 31 stycznia 2026 r., po ustanowieniu przepisów, o których mowa w ust. 1, Komisja ocenia, czy w świetle postępu regulacyjnego, technicznego i naukowego właściwe i uzasadnione jest dostosowanie celu cząstkowego dla odnawialnych paliw transportowych pochodzenia niebiologicznego na 2030 r. oraz, w stosownych przypadkach, zmienia w tym celu niniejszy artykuł, dołączając ocenę skutków.

Aby promować wykorzystanie rozwiązań z zakresu energii odnawialnej dla nisko- i średniotemperaturowego ciepła przemysłowego, państwa członkowskie dążą do zwiększenia dostępności ekonomicznie opłacalnych i technicznie wykonalnych odnawialnych alternatyw dla energii opartej na paliwach kopalnych w zastosowaniach ciepła przemysłowego, w celu zaprzestania stosowania paliw kopalnych w zastosowaniach wymagających maksymalnych temperatur ogrzewania do 200 °C najpóźniej do 2027 r.

■

1a. Do dnia ... [rok po wejściu w życie niniejszej dyrektywy zmieniającej] Komisja opracowuje globalną strategię importu wodoru w celu wspierania europejskiego rynku wodoru. Strategia ta uzupełnia inicjatywy promujące wewnętrzną produkcję wodoru w Unii, wspierając wdrażanie niniejszej dyrektywy i realizację określonych w niej celów, przy należyтым uwzględnieniu bezpieczeństwa dostaw i strategicznej autonomii Unii w dziedzinie energii. Środki zawarte w strategii mają na celu promowanie równych szans, opartych na równoważnych zasadach lub standardach w państwach trzecich w zakresie ochrony środowiska, zrównoważonego rozwoju i łagodzenia zmian klimatycznych. Strategia zawiera orientacyjne cele pośrednie i środki dotyczące przywozu. Państwa członkowskie wprowadzają odpowiednie środki na rzecz realizacji strategii w swoich zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu oraz w sprawozdaniach z postępów składanych na podstawie art. 3, 14 i 17 rozporządzenia (UE) 2018/1999. Ponadto w strategii uwzględnia się również potrzebę poprawy dostępu lokalnej ludności do energii.”;

12) w art. 23 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W celu promowania korzystania z energii odnawialnej w sektorze ogrzewania i chłodzenia każde państwo członkowskie zwiększa udział energii odnawialnej w tym sektorze o **orientacyjne 2,3** punktu procentowego jako roczna średnia wyliczona dla okresów 2021–2025 i 2026–2030, zaczynając od udziału energii odnawialnej w sektorze ogrzewania i chłodzenia osiągniętego w 2020 r., wyrażonego jako krajowy udział w końcowym zużyciu energii brutto i obliczonego zgodnie z metodyką opisaną w art. 7.

W przypadku państw członkowskich, w których wykorzystuje się ciepło odpadowe i chłód odpadowy, udział ten zwiększa się o **2,8** punktu procentowego. W takim przypadku państwa członkowskie mogą doliczać ciepło odpadowe i chłód odpadowy do wysokości 40 % średniego rocznego zwiększenia.”;

b) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. ***W celu przekazania Komisji pełnego obrazu znacznych różnic w poziomie zapotrzebowania na ciepło przemysłowe w Unii, państwa członkowskie przeprowadzają ocenę swojego potencjału pod względem energii ze źródeł odnawialnych i wykorzystania ciepła odpadowego i chłodu odpadowego w sektorze ogrzewania i chłodzenia, w tym analizę kosztów i korzyści obejmującą wszystkie pozytywne efekty zewnętrzne, w stosownych przypadkach, analizę obszarów odpowiednich do ich zastosowania przy niskim ryzyku ekologicznym oraz analizę potencjału projektów na małą skalę w gospodarstwach domowych, MŚP, symbiozach przemysłowych i budynkach komercyjnych oraz nakreślają wszelkie wymagania dotyczące infrastruktury przy udziale władz lokalnych i regionalnych.*** W ocenie uwzględnia się dostępne i ekonomicznie wykonalne technologie dla zastosowań przemysłowych i domowych w celu określenia celów pośrednich i środków służących zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii w ogrzewaniu i chłodzeniu oraz, w stosownych przypadkach, wykorzystania ciepła odpadowego i chłodu odpadowego za pośrednictwem systemu ciepłowniczego i chłodniczego ***oraz przez małe gospodarstwa domowe i MŚP z myślą o utworzeniu długoterminowej krajowej strategii zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczenia powietrza pochodzącego z ciepłownictwa i chłodnictwa. Taka strategia uwzględnia różne poziomy jakości ciepła (wysoka, średnia, niska temperatura) charakterystyczne dla różnych procesów i zastosowań.*** Ocena ta ***jest zgodna z zasadą „efektywność energetyczna przede wszystkim”*** i stanowi część zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, o których mowa w art. 3 i 14 rozporządzenia (UE) 2018/1999, i towarzyszy kompleksowej ocenie dotyczącej ogrzewania i chłodzenia wymaganej na podstawie art. 14 ust. 1 dyrektywy 2012/27/UE.”;

c) uchyla się ust. 2 akapit pierwszy lit. a);

ca) w ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

„***Państwa członkowskie dostarczają w szczególności właścicielom lub najemcom budynków oraz MŚP informacji na temat opłacalnych środków i instrumentów finansowych służących poprawie wykorzystania energii odnawialnej w systemach ogrzewania i chłodzenia. Państwa członkowskie dostarczają informacji za pomocą dostępnych i przejrzystych narzędzi doradczych opartych na punktach kompleksowej obsługi.***”;

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W celu osiągnięcia średniego rocznego wzrostu, o którym mowa w ust. 1 akapit pierwszy, państwa członkowskie **wdrażają co najmniej trzy** z następujących środków:

- a) fizyczne wprowadzanie energii odnawialnej lub ciepła odpadowego i chłodu odpadowego do źródeł energii i paliw dostarczanych na potrzeby ogrzewania i chłodzenia;
- b) instalacja w budynkach wysoce efektywnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych wykorzystujących energię odnawialną, **podłączanie budynków do wysokowydajnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych** lub wykorzystywanie energii odnawialnej lub ciepła odpadowego i chłodu odpadowego w przemysłowych procesach grzewczych i chłodniczych;
- c) środki objęte zbywalnymi certyfikatami potwierdzającymi przestrzeganie zobowiązania określonego w ust. 1 akapit pierwszy poprzez wspieranie środków dotyczących instalacji określonych w lit. b) niniejszego ustępu przez inny podmiot gospodarczy, taki jak niezależny instalator technologii związanych z energią odnawialną lub przedsiębiorstwo usług energetycznych świadczące usługi w zakresie instalacji wykorzystujących energię odnawialną;
- d) budowanie zdolności organów krajowych, **regionalnych** i lokalnych w zakresie **mapowania lokalnego potencjału w odniesieniu do ogrzewania i chłodzenia oraz** planowania, realizacji **i doradztwa na temat** projektów i infrastruktury związanych z odnawialnymi źródłami energii;
- e) utworzenie ram ograniczania ryzyka w celu zmniejszenia kosztów kapitału w przypadku projektów dotyczących ogrzewania i chłodzenia **oraz ciepła odpadowego i chłodu odpadowego** z wykorzystaniem źródeł odnawialnych, **między innymi umożliwiającymi łączenie mniejszych projektów, a także bardziej całościowe powiązanie takich projektów z innymi środkami w zakresie efektywności energetycznej i renowacji budynków**;
- f) zachęcanie przedsiębiorstw i grup małych konsumentów do zawierania umów o zakup ciepła i chłodu ze źródeł odnawialnych;
- g) realizacja planowych programów wymiany **źródeł ogrzewania** wykorzystujących paliwa kopalne, **systemów ciepłowniczych niekompatybilnych z odnawianymi źródłami energii** lub programów stopniowego wycofywania paliw kopalnych obejmujących cele pośrednie;
- h) planowanie w zakresie ogrzewania wykorzystującego źródła odnawialne, obejmującego chłodzenie oraz wymagania na poziomie lokalnym i regionalnym;
- i) inne środki z dziedziny polityki, w tym środki fiskalne, systemy wsparcia lub inne zachęty finansowe **przyczyniające się do instalacji urządzeń grzewczych i chłodniczych wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych i do rozwoju sieci energetycznych dostarczających energię odnawialną do ogrzewania i chłodzenia w budynkach i przemyśle**;
- j) **promowanie produkcji biogazu i wprowadzania go do sieci gazowej zamiast wykorzystywania go do produkcji energii elektrycznej**;

- k) *środki promujące integrację technologii magazynowania energii cieplnej w systemach ciepłowniczych i chłodniczych;*
- l) *promowanie należących do konsumentów sieci ciepłowniczych i chłodniczych opartych na odnawialnych źródłach energii, w szczególności przez społeczności energii odnawialnej, w tym poprzez środki regulacyjne, rozwiązania finansowe i wsparcie.*

Przy wprowadzaniu i wdrażaniu wspomnianych środków państwa członkowskie zapewniają dostęp do tych środków wszystkim konsumentom, *w tym najemcom*, w szczególności gospodarstwom domowym o niskich dochodach lub gospodarstwom domowym w trudnej sytuacji, *oraz wymagają, aby znaczna część środków była wdrażana priorytetowo w gospodarstwach domowych żyjących w warunkach ubóstwa energetycznego zgodnie z definicją zawartą w dyrektywie ... [przekształcona dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej] oraz w budownictwie socjalnym*, które w przeciwnym wypadku nie dysponowałyby wystarczającymi nakładami kapitałowymi, by korzystać z tych środków.”;

13) w art. 24 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. *Państwa członkowskie wspierają renowację istniejących i rozwój wysoce efektywnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych 4. i 5. generacji opartych na odnawialnych źródłach energii, zasilanych wyłącznie odnawialnymi źródłami energii oraz niemożliwym do uniknięcia ciepłem lub chłodem odpadowym, po dokonaniu pozytywnej oceny kosztów i korzyści gospodarczych i środowiskowych przeprowadzonej we współpracy z zaangażowanymi organami lokalnymi.* Państwa członkowskie zapewniają, aby odbiorcy końcowi otrzymywali – w łatwo dostępny sposób, na przykład w ramach rozliczeń lub na stronach internetowych dostawców oraz na żądanie – informacje na temat efektywności energetycznej, *emisji gazów cieplarnianych* i udziału energii odnawialnej w ich systemach ciepłowniczych i chłodniczych. Informacje na temat udziału energii odnawialnej ujmuje się co najmniej jako odsetek końcowego zużycia brutto ogrzewania i chłodzenia przypisanego do odbiorców danego systemu ciepłowniczego i chłodniczego i obejmują one dane na temat ilości energii zużytej do dostarczenia odbiorcy lub użytkownikowi końcowemu jednej jednostki energii cieplnej.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Państwa członkowskie dążą do zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, *w tym ciepła wytworzonego z energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii*, oraz z ciepła odpadowego i chłodu odpadowego w systemach ciepłowniczych i chłodniczych o co najmniej 2,3 punktów procentowych jako roczna średnia obliczona dla okresu 2021–2025 i dla okresu 2026–2030, zaczynając od udziału energii ze źródeł odnawialnych, *w tym ciepła wytworzonego z energii*

elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, i z ciepła odpadowego i chłodu odpadowego w systemach ciepłowniczych i chłodniczych osiągniętego w 2020 r., i ustanawiają środki konieczne do osiągnięcia tego celu. Udział energii ze źródeł odnawialnych wyraża się w postaci udziału w końcowym zużyciu energii brutto w systemach ciepłowniczych i chłodniczych dostosowanego do normalnych średnich warunków klimatycznych.

Państwa członkowskie, w których udział energii ze źródeł odnawialnych i z ciepła odpadowego i chłodu odpadowego w systemach ciepłowniczych i chłodniczych przekracza 60 %, mogą liczyć każdy taki udział jako spełniający średnie roczne zwiększenie, o którym mowa w akapicie pierwszym.

Państwa członkowskie ustanawiają środki konieczne do wdrożenia średniego rocznego zwiększenia określonego w akapicie pierwszym w swoich zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia (UE) 2018/1999.”;

c) dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Państwa członkowskie zapewniają, by operatorzy systemów ciepłowniczych i chłodniczych o mocy powyżej 25 MWth byli *zachęcani* do przyłączenia dostawców energii ze źródeł odnawialnych oraz z ciepła odpadowego i chłodu odpadowego będących stroną trzecią lub byli *zachęcani* do oferowania podłączenia i zakupu ciepła i chłodu ze źródeł odnawialnych oraz z ciepła odpadowego i chłodu odpadowego od dostawców będących stroną trzecią – w oparciu o niedyskryminacyjne kryteria, *które zostaną* określone przez *dane państwo członkowskie*, jeżeli *takie podłączenie jest wykonalne pod względem technicznym i ekonomicznym oraz jeżeli* tacy operatorzy muszą:

- a) zaspokoić popyt ze strony nowych odbiorców;
- b) zastąpić istniejące zdolności wytwarzania ciepła lub chłodu;
- c) rozszerzyć istniejące zdolności wytwarzania ciepła lub chłodu.”;

Państwa członkowskie mogą zdecydować o wliczaniu energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych wykorzystywanej w systemach ciepłowniczych i chłodniczych do średniego rocznego wzrostu określonego w ust. 4 niniejszego artykułu. Energia elektryczna ze źródeł odnawialnych zaliczana do celów art. 7 ust. 1 lit. b) nie jest uwzględniana do osiągnięcia celów określonych w art. 7 ust. 1 lit. a).

W przypadku gdy państwa członkowskie decydują o zaliczaniu energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych wykorzystywanej w systemach ciepłowniczych i chłodniczych, powiadamiają o tym Komisję przed wprowadzeniem takiego mechanizmu. Państwa członkowskie uwzględniają ilość energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych wykorzystywanej w systemach ciepłowniczych i chłodniczych w swoich zintegrowanych krajowych sprawozdaniach z postępów w dziedzinie energii i klimatu zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2018/1999.”;

d) ust. 5 i ust. 6 otrzymują brzmienie:

„5. Państwa członkowskie mogą zezwolić, aby operator systemu ciepłowniczego lub chłodniczego mógł odmówić przyłączenia i zakupu ciepła lub chłodu od dostawców będących stronami trzecimi w którejkolwiek z następujących sytuacji:

- a) system nie ma wystarczającej przepustowości ze względu na inne dostawy ciepła lub chłodu ze źródeł odnawialnych lub ciepła odpadowego i chłodu odpadowego;
- b) ciepło lub chłód od dostawcy będącego stroną trzecią nie spełnia parametrów technicznych niezbędnych do przyłączenia oraz zapewnienia niezawodnego i bezpiecznego funkcjonowania systemu ciepłowniczego i chłodniczego;
- c) operator może wykazać, że udzielenie dostępu doprowadziłoby do nadmiernego wzrostu kosztów ponoszonych przez odbiorców końcowych za dostarczenie ciepła lub chłodu w porównaniu z kosztami związanymi z korzystaniem z głównego lokalnego źródła ciepła lub chłodu, dla którego energia ze źródeł odnawialnych lub ciepło odpadowe i chłód odpadowy stanowiłyby konkurencję;
- d) system operatora spełnia definicję efektywnego systemu ciepłowniczego i chłodniczego określoną w [art. x proponowanej wersji przekształconej dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej].

Państwa członkowskie zapewniają, by w przypadku gdy operator systemu ciepłowniczego lub chłodniczego odmówi przyłączenia dostawcy ciepła lub chłodu na podstawie akapitu pierwszego, operator ten przekazał właściwemu organowi informację dotyczącą powodów odmowy, jak również warunków, które należałoby spełnić i środków, które należałoby wprowadzić w systemie, aby umożliwić takie przyłączenie. Państwa członkowskie zapewniają, aby istniała odpowiednia procedura odwoływania się od nieuzasadnionych odmów.

6. Aby ułatwić wykorzystanie ciepła odpadowego i chłodu odpadowego, państwa członkowskie **w razie potrzeby** wprowadzają ramy koordynacji operatorów systemów ciepłowniczych i chłodniczych z potencjalnymi źródłami ciepła odpadowego i chłodu odpadowego w sektorach przemysłu i usług. Przedmiotowe ramy koordynacji zapewniają **stosowanie zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” oraz ułatwiają** dialog w odniesieniu do wykorzystania ciepła odpadowego i chłodu odpadowego, obejmujący co najmniej:

- a) operatorów systemów ciepłowniczych i chłodniczych;
- b) przedsiębiorstwa sektorów przemysłu i usług wytwarzające ciepło odpadowe i chłód odpadowy, które można w sposób opłacalny odzyskać za pośrednictwem systemów ciepłowniczych i chłodniczych, takie jak ośrodki przetwarzania danych, zakłady przemysłowe, duże budynki komercyjne, **magazyny energii** i transport publiczny; ■
- c) organy lokalne odpowiedzialne za planowanie i zatwierdzanie infrastruktury energetycznej;
- d) **ekspertów naukowych pracujących nad najnowocześniejszymi, wysoce energooszczędnymi, w pełni opartymi na odnawialnych źródłach energii systemami ciepłowniczymi i chłodniczymi;**
- e) **społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej zaangażowane w ciepłownictwo i chłodnictwo.”;**

e) ust. 8, 9 i 10 otrzymują brzmienie:

„8. Państwa członkowskie ustanawiają ramy, zgodnie z którymi operatorzy systemu dystrybucji energii elektrycznej oceniają, nie rzadziej niż co cztery lata i we współpracy z operatorami systemów ciepłowniczych i chłodniczych na odpowiednich obszarach, potencjał systemów ciepłowniczych i chłodniczych pod względem zapewnienia usługi bilansującej i innych usług systemowych, w tym odpowiedzi odbioru i magazynowania energii cieplnej pochodzącej z nadwyżek energii elektrycznej ze *scentralizowanych i zdecentralizowanych* źródeł odnawialnych oraz oceniają, czy wykorzystanie zidentyfikowanego potencjału byłoby bardziej efektywne pod względem zasobów i kosztów niż rozwiązania alternatywne, **zgodnie z zasadą »efektywność energetyczna przede wszystkim«**.

Państwa członkowskie zapewniają, aby operatorzy systemów przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej należycie uwzględniali wyniki oceny wymaganej na podstawie akapitu pierwszego podczas planowania sieci, inwestycji w sieć i rozwoju infrastruktury na swoich odpowiednich terytoriach.

Państwa członkowskie ułatwiają koordynację między operatorami systemów ciepłowniczych i chłodniczych a operatorami systemu przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej w celu zapewnienia, aby usługi bilansujące, magazynowania i inne usługi w zakresie elastyczności, takie jak odpowiedź odbioru, świadczone przez operatorów systemów ciepłowniczych i *chłodniczych*, można było świadczyć na rynkach energii elektrycznej tych państw **na niedyskryminacyjnych zasadach**.

Państwa członkowskie mogą rozszerzyć wymogi w zakresie oceny i koordynacji określone w akapicie pierwszym i trzecim na operatorów systemu przesyłu i dystrybucji gazu, w tym sieci wodorowych i innych sieci energetycznych.

9. Państwa członkowskie zapewniają jasne, publicznie dostępne określenie praw konsumentów i zasad dotyczących eksploatacji systemów ciepłowniczych i chłodniczych zgodnie z niniejszym artykułem oraz egzekwowanie tych praw i zasad przez właściwy organ.

10. Państwo członkowskie nie ma obowiązku stosowania ust. 2 **■**, jeżeli spełniony jest co najmniej jeden z następujących warunków:

- a) w dniu 24 grudnia 2018 r. udział jego systemów ciepłowniczych i chłodniczych w końcowym zużyciu energii brutto na ogrzewanie i chłodzenie wynosił 2 % lub mniej;
- b) do dnia 24 grudnia 2018 r. udział jego systemów ciepłowniczych i chłodniczych w końcowym zużyciu energii brutto na ogrzewanie i chłodzenie wzrósł powyżej 2 % na skutek rozwijania nowych efektywnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych na podstawie jego zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu

zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia (UE) 2018/1999 i na podstawie oceny, o której mowa w art. 23 ust. 1a niniejszej dyrektywy;

c) 90 % końcowego zużycia energii brutto w systemach ciepłowniczych i chłodniczych przypada na systemy ciepłownicze i chłodnicze spełniające definicję określoną w [art. x proponowanej wersji przekształconej dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej].”;

14) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 25

Redukcja intensywności emisji gazów cieplarnianych w sektorze transportu dzięki korzystaniu z energii odnawialnej

1. Każde państwo członkowskie nakłada na dostawców paliw obowiązek zapewnienia, aby:

a) do sektora transportu dostarczano paliwa odnawialne i odnawialną energię elektryczną w ilości, która doprowadzi do redukcji intensywności emisji gazów cieplarnianych o co najmniej **16 %** do 2030 r. w porównaniu z poziomem bazowym określonym w art. 27 ust. 1 lit. b) zgodnie z trajektorią określoną przez dane państwo członkowskie;

b) udział zaawansowanych biopaliw i biogazu wyprodukowanych z surowców wymienionych w załączniku IX część A w energii dostarczonej do sektora transportu wyniósł co najmniej **0,5 %** w 2025 r. i **co najmniej 2,2 %** w 2030 r., a udział paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego wyniósł co najmniej **2,6 % w 2028 r. i co najmniej 5,7 %** w 2030 r.;

ba) od 2030 r. dostawcy paliw dostarczają co najmniej 1,2 % paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego oraz wodoru odnawialnego do transportu morskiego, w którym trudno jest osiągnąć redukcję emisji. Państwo członkowskie, które nie posiada portów morskich na swoim terytorium, może podjąć decyzję o niestosowaniu tego przepisu. Każde państwo członkowskie, które ma zamiar skorzystać z tego odstępstwa, powiadamia o tym Komisję nie później niż w rok po ... [wejściu w życie niniejszej dyrektywy zmieniającej]. Komisję informuje się również o każdej kolejnej zmianie.

Jeżeli wykaz surowców określony w części A i w załączniku IX zostanie zmieniony zgodnie z art. 28 ust. 6, minimalny udział zaawansowanych biopaliw i biogazu wytworzonych z surowców w energii dostarczanej do sektora transportowego, o którym mowa w lit. b) niniejszego ustępu, zostaje odpowiednio zwiększony i jest oparty na ocenie wpływu przeprowadzonej przez Komisję.

Komisja przeprowadza ocenę tego obowiązku określonego w ust. 1 z myślą o przedłożeniu do 2025 r. wniosku ustawodawczego dotyczącego zwiększenia tego celu, jeśli koszty produkcji energii odnawialnej ulegną dalszemu znacznemu obniżeniu, jeśli będzie to konieczne do spełnienia międzynarodowych zobowiązań Unii w zakresie obniżenia emisyjności lub jeśli takie zwiększenie będzie uzasadnione istotnym zmniejszeniem zużycia energii w Unii.

Do celu obliczenia redukcji, o której mowa w lit. a), oraz udziału, o którym mowa w lit. b), państwa członkowskie uwzględniają paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego również wtedy, gdy są one stosowane jako produkt pośredni w produkcji *konwencjonalnych* paliw *transportowych*. Do celu obliczenia redukcji, o której mowa w lit. a), państwa członkowskie mogą uwzględniać pochodzące z recyklingu paliwa węglowe.

Nakładając na dostawców paliwa powyższy obowiązek, państwa członkowskie mogą zwolnić dostawców paliw dostarczających energię elektryczną lub odnawialne ciekłe i gazowe paliwa transportowe pochodzenia niebiologicznego – w odniesieniu do tych paliw – z wymogu osiągnięcia minimalnego udziału zaawansowanych biopaliw i biogazu wyprodukowanych z surowców wymienionych w załączniku IX część A.

2. Państwa członkowskie ustanawiają mechanizm umożliwiający dostawcom paliwa na ich terytorium wymianę jednostek z tytułu dostarczania energii odnawialnej do sektora transportu. Podmioty gospodarcze, które dostarczają odnawialną energię elektryczną do *lekkich i ciężkich* pojazdów elektrycznych za pośrednictwem publicznych stacji ładowania *lub energii odnawialnej*, otrzymują jednostki emisji niezależnie od tego, czy podmioty te podlegają obowiązkowi nałożonemu przez państwo członkowskie na dostawców paliwa, i mogą sprzedawać te jednostki dostawcom paliwa, którym zezwala się na wykorzystanie jednostek do wypełnienia obowiązku określonego w ust. 1 akapit pierwszy. *Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o włączeniu prywatnych stacji ładowania do mechanizmu, o którym mowa w akapicie pierwszym, pod warunkiem że można wykazać, że energia elektryczna ze źródeł odnawialnych dostarczana do tych prywatnych stacji ładowania jest dostarczana wyłącznie do pojazdów elektrycznych.*”;

15) w art. 26 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

(i) akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Na potrzeby obliczenia końcowego zużycia energii brutto ze źródeł odnawialnych w danym państwie członkowskim, o którym mowa w art. 7, oraz celu dotyczącego redukcji intensywności emisji gazów cieplarnianych, o którym mowa w art. 25 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), udział biopaliw i biopłynów, jak również paliw z biomasy zużywanych w transporcie – jeśli są one produkowane z roślin spożywczych i pastewnych – nie może w tym państwie członkowskim przekraczać o więcej niż o 1 punkt procentowy udziału takich paliw w końcowym zużyciu energii w sektorze transportu w 2020 r., a maksymalnie może to być 7 % końcowego zużycia energii w sektorze transportu w tym państwie członkowskim.

Na wniosek państwa członkowskiego Komisja może zezwolić na odstąpienie od akapitu pierwszego, umożliwiając państwom członkowskim wyłączenie biopłynów wykorzystywanych do produkcji energii elektrycznej w regionach najbardziej oddalonych w rozumieniu art. 349 TFUE z obliczania pułapu 7 % końcowego zużycia energii w sektorze transportu drogowego i kolejowego, o którym mowa w akapicie

pierwszym, pod warunkiem że takie odstępstwo jest uzasadnione lokalną specyfiką. Państwa członkowskie składają do Komisji wnioski o odstępstwo do dnia ... [data transpozycji niniejszej dyrektywy zmieniającej] i przedstawiają aktualne uzasadnienie naukowe i techniczne takiego odstępstwa. Komisja podejmuje decyzję w sprawie wniosku państwa członkowskiego w ciągu trzech miesięcy od jego otrzymania.”;

(ia) w akapicie drugim wprowadza się następujące zmiany:

„W przypadku gdy udział biopaliw i biopłynów, o których mowa w pierwszym akapicie, wynosi poniżej 1 % w jednym z państw członkowskich, udział ten można zwiększyć do maksymalnie 2 % końcowego zużycia energii w sektorach transportu drogowego i kolejowego.”;

(ii) akapit czwarty otrzymuje brzmienie:

„W przypadku gdy udział biopaliw i biopłynów, jak również paliw z biomasy zużywanych w transporcie, wyprodukowanych z roślin spożywczych i pastewnych w danym państwie członkowskim jest ograniczony do poziomu poniżej 7 % lub gdy państwo członkowskie postanowi dalej ograniczyć ten udział, może ono odpowiednio obniżyć cel dotyczący redukcji intensywności emisji gazów cieplarnianych, o którym mowa w art. 25 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), uwzględniając wkład, jaki te paliwa wniosłyby w ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. W tym celu państwa członkowskie uznają, że paliwa te ograniczają emisje gazów cieplarnianych o 50 %.”;

b) w ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

(i) w akapitach pierwszym i piątym słowa „udziału minimalnego, o którym mowa w art. 25 ust. 1 akapit pierwszy” zastępuje się słowami „celu dotyczącego redukcji intensywności emisji gazów cieplarnianych, o którym mowa w art. 25 ust. 1 akapit pierwszy lit. a)”;

(ii) akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Do dnia ... [data wejścia w życie niniejszej dyrektywy zmieniającej] limit ten zmniejszy się do 0 %.”;

(iii) po akapicie czwartym dodaje się akapit w brzmieniu:

„Do dnia 30 czerwca 2023 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie zaktualizowane sprawozdanie dotyczące stanu światowej ekspansji produkcji odnośnych roślin spożywczych i pastewnych. Zaktualizowane sprawozdanie zawiera najnowsze dane z ostatnich dwóch lat w odniesieniu do wylesiania i surowców o wysokim ryzyku spowodowania pośredniej zmiany użytkowania gruntów, a także uwzględnia inne towary wysokiego ryzyka w kategorii surowców o wysokim ryzyku spowodowania pośredniej zmiany użytkowania gruntów. Do celów aktów delegowanych, o których mowa w akapicie

szóstym, maksymalny udział średniej rocznej ekspansji światowego obszaru produkcji na tereny zasobne w pierwiastek węgla wynosi 7,9 %.”;

16) w art. 27 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Zasady obliczania w sektorze transportu w odniesieniu do paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego, niezależnie od ich końcowego zastosowania”;

b) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do celu obliczania redukcji intensywności emisji gazów cieplarnianych, o której mowa w art. 25 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), stosuje się następujący zasady:

a) ograniczenie emisji gazów cieplarnianych oblicza się w następujący sposób:

(i) w przypadku biopaliw i biogazu – przez pomnożenie ilości tych paliw dostarczonych na potrzeby wszystkich rodzajów transportu przez ograniczenie emisji wynikające z wykorzystania tych paliw określone zgodnie z art. 31;

(ii) w przypadku paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego i pochodzących z recyklingu paliw węglowych – przez pomnożenie ilości tych paliw dostarczonych na potrzeby wszystkich rodzajów transportu przez ograniczenie emisji wynikające z wykorzystania tych paliw określone zgodnie aktami delegowanym przyjętymi na podstawie art. 29a ust. 3;

(iii) w przypadku odnawialnej energii elektrycznej – przez pomnożenie ilości odnawialnej energii elektrycznej dostarczanej na potrzeby wszystkich rodzajów transportu przez wartość odpowiednika kopalnego.

Odpowiednik $EC_{F(e)}$ określony w załączniku V stosuje się do dnia 31 grudnia 2029 r. Począwszy od dnia 1 stycznia 2030 r. stosuje się odpowiednik $E_{F(t)}$ określony w załączniku V.

Jednakże ograniczenie emisji gazów cieplarnianych osiągnięte w 2030 r. dzięki wykorzystaniu odnawialnej energii elektrycznej w transporcie, obliczone przy zastosowaniu odpowiednika $E_{F(t)}$, stanowi dodatkowy wkład odnawialnej energii elektrycznej w stosunku do tego, co zostało już osiągnięte do dnia 31 grudnia 2029 r. przy zastosowaniu odpowiednika $EC_{F(e)}$ do obliczenia ograniczenia emisji począwszy od 2030 r.

b) poziom bazowy, o którym mowa w art. 25 ust. 1, oblicza się poprzez pomnożenie ilości energii dostarczanej do sektora transportu przez wartość odpowiednika kopalnego $E_{F(t)}$ określoną w załączniku V;

c) do celu obliczania odpowiednich ilości energii stosuje się następujący zasady:

(i) do celu ustalenia ilości energii dostarczanej do sektora transportu stosuje się wartości energetyczne paliw transportowych określone w załączniku III;

(ii) do celu ustalenia wartości energetycznej paliw transportowych niewymienionych w załączniku III państwa członkowskie stosują odpowiednie normy europejskie w celu ustalania wartości kalorycznych paliw. W przypadku gdy nie przyjęto w tym zakresie normy europejskiej, stosuje się odpowiednie normy ISO;

(iii) ilość odnawialnej energii elektrycznej dostarczanej do sektora transportu ustala się poprzez pomnożenie ilości energii elektrycznej dostarczanej do tego sektora przez średni udział odnawialnej energii elektrycznej dostarczanej na terytorium państwa członkowskiego w dwóch poprzednich latach. W drodze wyjątku, w przypadku energii elektrycznej uzyskanej z bezpośredniego podłączenia do instalacji wytwarzającej odnawialną energię elektryczną i dostarczanej do sektora transportu, tę energię elektryczną zalicza się w całości jako odnawialną;

(iv) udział biopaliw i biogazu produkowanych z surowców wymienionych w załączniku IX część B w wartości energetycznej paliw i energii elektrycznej dostarczanych do sektora transportu ogranicza się, z wyjątkiem Cypru i Malty, do 1,7 %;

Jeżeli wykaz surowców określony w części B załącznika IX zostanie zmieniony zgodnie z art. 28 ust. 6, limit takich biopaliw i biogazu zostaje odpowiednio zwiększony i jest oparty na ocenie wpływu przeprowadzonej przez Komisję.

d) redukcję intensywności emisji gazów cieplarnianych dzięki wykorzystaniu energii odnawialnej ustala się poprzez podzielenie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych wynikającego z wykorzystywania biopaliw, biogazu i odnawialnej energii elektrycznej dostarczanych na potrzeby wszystkich rodzajów transportu przez poziom bazowy.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 35 aktów delegowanych w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy poprzez dostosowanie wartości energetycznej paliw transportowych określonych w załączniku III zgodnie z postępowaniem naukowo-technicznym;”;

c) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Aby obliczyć cele, o których mowa w art. 25 ust. 1 akapit pierwszy lit. b), stosuje się następujące zasady:

a) do celu obliczenia mianownika, tj. ilości energii zużytej w sektorze transportu, uwzględnia się wszystkie paliwa i całą energię elektryczną dostarczone do sektora transportu;

b) do celu obliczenia licznika uwzględnia się wartość energetyczną zaawansowanych biopaliw i biogazu wyprodukowanych z surowców wymienionych w załączniku IX część A oraz paliw odnawialnych pochodzenia

niebiologicznego dostarczanych na potrzeby wszystkich rodzajów transportu na terytorium Unii;

c) uznaje się, że udział zaawansowanych biopaliw i biogazu wyprodukowanych z surowców wymienionych w załączniku IX część A oraz w paliwach odnawialnych pochodzenia niebiologicznego dostarczanych w sektorach lotniczym i morskim jest równy ich wartości energetycznej pomnożonej przez 1,2.”;

d) uchyla się ust. 2;

e) **■** ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli energia elektryczna jest wykorzystywana do produkcji paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego bezpośrednio albo do produkcji produktów pośrednich, w celu ustalenia udziału energii odnawialnej wykorzystuje się średni udział energii elektrycznej z odnawialnych źródeł w państwie produkcji, według pomiarów z dwóch lat poprzedzających rok, którego dotyczy obliczenie.

Energia elektryczna uzyskana z bezpośredniego podłączenia do jednej lub kilku instalacji wytwarzającej odnawialną energię elektryczną może być w całości zaliczana jako odnawialna energia elektryczna, jeżeli jest używana do celów produkcji paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego, o ile zostanie wykazane, że do takiej instalacji dana energia elektryczna została dostarczona bez pobierania z sieci.

Energia elektryczna, która została pobrana z sieci, może być zaliczona w całości jako odnawialna energia elektryczna, jeżeli jest ona produkowana wyłącznie ze źródeł odnawialnych i wykazano pochodzenie ze źródeł odnawialnych oraz spełnienie innych odpowiednich kryteriów, zapewniając, że o stwierdzenie pochodzenia tej energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych występuje się tylko raz i tylko w jednym sektorze będącym odbiorcą końcowym.

Można tego dokonać przez spełnienie następujących wymogów:

a) W celu wykazania pochodzenia ze źródeł odnawialnych producenci paliw powinni być zobowiązani do zawarcia co najmniej jednej umowy zakupu odnawialnej energii elektrycznej, w ramach których instalacje wytwarzają energię elektryczną w ilości co najmniej równej ilości energii elektrycznej deklarowanej jako w pełni odnawialna.

b) Aby produkcja paliw została w pełni uznana za produkcję paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego, co kwartał należy osiągnąć równowagę pomiędzy odnawialną energią elektryczną zakupioną w ramach co najmniej jednej umowy zakupu energii elektrycznej a ilością energii elektrycznej pobranej z sieci w celu wytworzenia paliw.

Od dnia 1 stycznia 2030 r., aby produkcja paliw została w pełni uznana za produkcję paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego, co miesiąc, co kwartał albo co roku należy osiągnąć równowagę pomiędzy odnawialną energią elektryczną zakupioną w ramach co najmniej jednej umowy zakupu energii elektrycznej a ilością energii elektrycznej pobranej z sieci w celu

wytworzenia paliw. Korelacja czasowa zależy od oceny przeprowadzonej przez Komisję. Wymóg ten ma zastosowanie do wszystkich istniejących elektrowni, w tym tych oddanych do użytku przed 2030 r.

W odniesieniu do umiejscowienia elektrolizera musi być spełniony co najmniej jeden z następujących warunków:

a) instalacja wytwarzająca energię elektryczną ze źródeł odnawialnych na podstawie umowy o zakup energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych znajduje się w tym samym kraju co elektrolizer lub w kraju sąsiednim; lub

b) instalacja wytwarzająca energię elektryczną ze źródeł odnawialnych na podstawie umowy o zakup energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych znajduje się w morskiej strefie przetargowej przylegającej do kraju, w którym znajduje się elektrolizer, lub w kraju sąsiednim.

Energia elektryczna, która została pobrana z sieci lub ponownie wprowadzona do sieci z instalacji magazynowania energii, może być zaliczona w całości jako odnawialna energia elektryczna, jeżeli jest ona produkowana wyłącznie ze źródeł odnawialnych i wykazano pochodzenie ze źródeł odnawialnych oraz spełnienie innych odpowiednich kryteriów, zapewniając, że o stwierdzenie pochodzenia tej energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych występuje się tylko raz i tylko w jednym sektorze będącym odbiorcą końcowym. [Popr. 13]

Energia elektryczna wytwarzana przez pojazd wykorzystujący energię słoneczną i wykorzystywana do przemieszczania się tego samego pojazdu może być zaliczona w całości jako odnawialna energia elektryczna.” [Popr. 32]

17) w art. 28 wprowadza się następujące zmiany:

a) uchyla się ust. 2, 3 i 4;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„Do dnia 31 grudnia 2024 r. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 35 w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy poprzez określenie metodyki wyznaczania udziału biopaliwa oraz biogazu dla transportu będących produktem przetwarzania we wspólnym procesie biomasy i paliw kopalnych.”;

ba) w ust. 6 lit. c) i d) otrzymują brzmienie:

„c) potrzeby uniknięcia znaczących zakłóceń na rynkach produktów (ubocznych), odpadów lub pozostałości, biorąc pod uwagę przyszłą dostępność surowców oraz konieczność uniknięcia zakłóceń na rynku prowadzących do masowego przywozu surowców;

d) potencjału znacznego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w porównaniu z paliwami kopalnymi na podstawie oceny emisji w cyklu życia, przy wzięciu pod uwagę dostępnych ilości surowców oraz udziału wcześniej istniejących konkurencyjnych zastosowań przemysłowych, z należyтым uwzględnieniem specyfiki krajowej;”;

c) w ust. 7 słowa „określony w art. 25 ust. 1 akapit czwarty” zastępuje się słowami „określony w art. 25 ust. 1 akapit pierwszy lit. b)”;

18) w art. 29 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

(-i) w akapicie pierwszym formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„Energję z biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy uwzględnia się do celów, o których mowa w lit. a), b) i c) niniejszego akapitu, tylko wtedy, gdy spełniają one kryteria zrównoważonego rozwoju oraz kryteria ograniczania emisji gazów cieplarnianych określone w ust. 2–7 i 10 niniejszego artykułu oraz gdy ich wytwarzanie odbywa się zgodnie z zasadą hierarchii postępowania z odpadami ustanowioną w art. 4 dyrektywy 2008/98/WE oraz zasadą wykorzystania kaskadowego, o której mowa w art. 3.”; [Popr. 43]

(i) w akapicie pierwszym lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) wkład w udziały energii odnawialnej państw członkowskich oraz cele, o których mowa w art. 3 ust. 1, art. 15a ust. 1, art. 22a ust. 1, art. 23 ust. 1, art. 24 ust. 4 oraz art. 25 ust. 1 niniejszej dyrektywy;”;

(ia) po pierwszym akapicie dodaje się akapit w brzmieniu:

„Energii ze stałych paliw z biomasy nie uwzględnia się do celów, o których mowa w lit. b) i c) pierwszego akapitu, jeżeli pochodzą one z pierwotnej biomasy drzewnej zgodnie z definicją w art. 2 niniejszej dyrektywy. Z myślą o realizacji celu w zakresie odnawialnych źródeł energii, o którym mowa w art. 3 ust. 1, udział energii ze stałych paliw z biomasy pozyskiwanej z pierwotnej biomasy drzewnej zdefiniowanej w art. 2 niniejszej dyrektywy nie może być większy niż udział średniego zużycia takiego paliwa w ogólnym zużyciu energii w latach 2017–2022 w oparciu o najnowsze dostępne dane.”; [Popr. 44]

(ib) akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Aby jednak biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy wyprodukowane z odpadów lub pozostałości innych niż odpady lub pozostałości pochodzące z rolnictwa, akwakultury, rybołówstwa i leśnictwa były uwzględniane do celów, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a), b) i c), muszą spełniać jedynie kryteria ograniczania emisji gazów cieplarnianych określone w ust. 10. Natomiast w przypadku wykorzystywania odpadów zmieszanych operatorzy są zobowiązani do stosowania systemów sortowania odpadów zmieszanych o określonej jakości, mających na celu usuwanie materiałów kopalnych. Niniejszy akapit stosuje się również do odpadów i pozostałości, które, zanim zostaną przetworzone w biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy, najpierw są przetwarzane w produkt.”;

(ii) akapit czwarty otrzymuje brzmienie:

„Paliwa z biomasy spełniają kryteria zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych określone w ust. 2–7 i 10, jeżeli są stosowane:

- a) w przypadku stałych paliw z biomasy – w instalacjach produkujących energię elektryczną, ciepło i chłód o całkowitej nominalnej mocy cieplnej wynoszącej co najmniej 7,5 MW,

- b) w przypadku gazowych paliw z biomasy – w instalacjach produkujących energię elektryczną, ciepło i chłód o całkowitej nominalnej mocy cieplnej wynoszącej co najmniej 2 MW,
 - c) w przypadku instalacji produkujących gazowe paliwa z biomasy o następującym średnim natężeniu przepływu biometanu:
 - (i) wynoszącym powyżej 500 m³ ekwiwalentu metanu/h mierzonym w standardowych warunkach temperatury i ciśnienia (tj. 0 °C i ciśnienie atmosferyczne na poziomie 1 bar);
 - (ii) jeżeli biogaz stanowi mieszaninę metanu z innymi gazami niepalnymi, natężenie przepływu metanu uzyskuje się po przeliczeniu proggu określonego w ppkt (i) proporcjonalnie do objętościowego udziału metanu w mieszaninie.”;
- (iii) po akapicie czwartym dodaje się akapit w brzmieniu:
 „Państwa członkowskie mogą stosować kryteria zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych do instalacji o niższej całkowitej nominalnej mocy cieplnej lub niższym natężeniu przepływu biometanu.”;

aa) ust. 3 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy produkowane z biomasy rolniczej uwzględnione dla celów, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b) i c), nie pochodzą z surowców uzyskanych z terenów o wysokiej wartości bioróżnorodności, czyli terenów, które w styczniu 2008 r. lub później posiadały następujący status, niezależnie od tego, czy posiadają go nadal:

a) lasy pierwotne, stare drzewostany i inne zalesione grunty, czyli lasy i inne zalesione grunty z gatunkami rodzimymi, gdzie nie istnieją wyraźnie widoczne ślady działalności człowieka, a procesy ekologiczne nie zostały w istotny sposób zaburzone;

b) lasy i inne zalesione grunty o wysokiej różnorodności biologicznej, charakteryzujące się obfitością gatunków i niezdegradowane oraz takie, które zostały przez odpowiedni właściwy organ uznane za mające wysoką różnorodność biologiczną, chyba że przedstawiono dowody, że produkcja tych surowców nie narusza tych celów ochrony przyrody;

c) obszary wyznaczone:

(i) do celów ochrony przyrody na mocy prawa lub przez właściwy organ; albo

(ii) do ochrony rzadkich, zagrożonych lub poważnie zagrożonych ekosystemów lub gatunków, uznawanych za takie na mocy umów międzynarodowych lub zawartych w wykazach sporządzanych przez organizacje międzyrządowe lub Międzynarodową Unię Ochrony Przyrody, pod warunkiem uznania ich zgodnie z art. 30 ust. 4 akapit pierwszy, chyba że przedstawiono dowody, że produkcja tych surowców nie narusza tych celów ochrony przyrody;

d) obszary trawiaste o wysokiej bioróżnorodności o powierzchni powyżej jednego hektara, czyli:

(i) naturalne, czyli obszary trawiaste, które pozostaną obszarami trawiastymi, jeśli nie dojdzie do interwencji człowieka i które zachowują naturalny skład gatunkowy oraz cechy i procesy ekologiczne; albo

(ii) nienaturalne, czyli obszary trawiaste, które przestaną być obszarami trawiastymi w braku interwencji człowieka i które są bogate gatunkowo i nie są zdegradowane oraz zostały zidentyfikowane przez odpowiedni właściwy organ jako obszary o wysokiej bioróżnorodności, chyba że udowodnione zostanie, iż zbiory surowców są konieczne, aby zachować ich status obszarów trawiastych o wysokiej bioróżnorodności.

(iii) wrzosowiska, które zachowują naturalny skład gatunkowy oraz cechy i procesy ekologiczne.”;

b) w ust. 3 po akapicie pierwszym dodaje się akapit w brzmieniu:

„Niniejszy ustęp, z wyjątkiem akapitu pierwszego lit. c), stosuje się również do biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy produkowanych z biomasy leśnej.”;

c) **█** ust. 4 *otrzymuje brzmienie:*

„4. Biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy produkowane z biomasy rolniczej uwzględnione dla celów, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b) i c), nie pochodzą z surowców uzyskanych z terenów zasobnych w pierwiastek węgla, czyli terenów, które styczeń 2008 r. posiadały jeden z następujących statusów, ale już go nie posiadają:

a) tereny podmokłe, czyli tereny pokryte lub nasączone wodą stale lub przez znaczną część roku;

b) obszary stale zalesiane, czyli obszary obejmujące więcej niż jeden ha z drzewami o wysokości powyżej 5 metrów i z pokryciem powierzchni przez korony drzew powyżej 30 %, lub drzewami, mogącymi osiągnąć te progi in situ;

c) obszary obejmujące więcej niż jeden ha z drzewami o wysokości powyżej pięciu metrów i z pokryciem powierzchni przez korony drzew pomiędzy 10 % a 30 %, lub drzewami, mogącymi osiągnąć te progi in situ, chyba że przedstawiono dowody, że obszar przed i po przekształceniu ma taką ilość pierwiastka węgla, że przy zastosowaniu metodyki określonej w załączniku V część C byłyby spełnione warunki określone w ust. 10 niniejszego artykułu;

ca) wrzosowiska, które zachowują naturalny skład gatunkowy oraz cechy i procesy ekologiczne.

Niniejszy ustęp nie ma zastosowania, jeżeli w czasie pozyskania surowców teren posiadał ten sam status co w styczniu 2008 r.

Akapit pierwszy, z wyjątkiem lit. b) i c), oraz akapit drugi stosuje się również do biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy produkowanych z biomasy leśnej.”;

d) ust. 5 *otrzymuje brzmienie:*

„5. Biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy wyprodukowanych z biomasy rolniczej lub leśnej, uwzględnianych dla celów, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b) i c), nie wytwarza się z surowców pozyskanych z terenów, które były torfowiskami w styczniu 2008 r., chyba że przedstawiono dowody, że przy uprawie i pozyskiwaniu tych surowców nie stosowano melioracji uprzednio niemeliorowanych gleb oraz że właściwy organ krajowy może złożyć

sprawozdanie potwierdzające zgodność na szczeblu krajowym lub niższym niż krajowy, zgodnie z kryteriami dotyczącymi zminimalizowania ryzyka użycia biomasy leśnej pochodzącej z produkcji niespełniającej kryteriów zrównoważonego rozwoju, o której mowa w ust. 6.”;

da) *dodaje się ustęp w brzmieniu:*

„5a. Biopaliw i biopłynów oraz paliw wyprodukowanych z biomasy rolniczej i leśnej uwzględnianych dla celów, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b) i c), nie wytwarza się z surowców pozyskanych z krajów, które nie są stronami porozumienia paryskiego.”;

e) w ust. 6 akapit pierwszy *wprowadza się następujące zmiany:*

(i) *formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:*

„Biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy produkowane z biomasy leśnej uwzględnione do celów, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. b) i c), nie pochodzą z pierwotnej biomasy drzewnej, ich wytwarzanie odbywa się zgodnie z zasadą hierarchii postępowania z odpadami ustanowioną w art. 4 dyrektywy 2008/98/WE oraz zasadą wykorzystania kaskadowego, o której mowa w art. 3, i spełniają następujące kryteria dotyczące zminimalizowania ryzyka użycia paliwa produkowanego z biomasy drzewnej pochodzącej z produkcji niespełniającej kryteriów zrównoważonego rozwoju. Z myślą o realizacji celów w zakresie odnawialnych źródeł energii, o którym mowa w art. 3 ust. 1, udział energii z biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy pozyskiwanej z pierwotnej biomasy drzewnej zdefiniowanej w art. 2 niniejszej dyrektywy nie może być większy niż udział średniego zużycia takich paliw w ogólnym zużyciu energii w latach 2017–2022 w oparciu o najnowsze dostępne dane.”; [Popr. 45]

(ii) *lit. a) ppkt (iii) otrzymuje brzmienie:*

„(iii) ochronę obszarów wyznaczonych do celów ochrony przyrody na mocy prawa międzynarodowego lub krajowego, lub przez właściwy organ, w tym terenów podmokłych, obszarów trawiastych, wrzosowisk i torfowisk, w celu ochrony różnorodności biologicznej i zapobiegania niszczeniu siedlisk, zgodnie z dyrektywami 2009/147/WE i 92/43/EWG, a także ochrony stanu środowiska oceanów zgodnie z dyrektywą 2008/56/WE oraz stanu ekologicznego rzek zgodnie z dyrektywą 2000/60/WE;”;

(iii) *lit. a) ppkt (iv) otrzymuje brzmienie:*

*„(iv) że pozyskiwanie biomasy odbywa się z **zapewnieniem** zachowania jakości gleby i różnorodności biologicznej w celu **zapobiegania negatywnym skutkom** w sposób pozwalający **zapobiec pozyskiwaniu** pniaków i korzeni **nienadających się do wykorzystania jako materiał, np. poprzez stosowanie zrównoważonych praktyk zarządzania lasami**, degradacji lasów pierwotnych i starodrzewów lub przekształcania tych lasów w plantacje leśne, lub pozyskiwania na glebach wrażliwych; **zapobiega zrębowi zupełnemu, chyba że prowadzi to do powstania korzystnych i odpowiednich warunków ekosystemowych**, zapewnia odpowiednie dla danego miejsca i w danych uwarunkowaniach **ekologicznych** progi pozyskiwania drewna posuszowego oraz wymogi dotyczące wykorzystywania systemów pozyskiwania drewna,*

które minimalizują wpływ na jakość gleby, w tym zagęszczanie gleby, oraz na cechy różnorodności biologicznej i siedliska:”;

(v) lit. b) ppkt (iv) otrzymuje brzmienie:

„(iv) że pozyskiwanie biomasy odbywa się z **zapewnieniem** zachowania jakości gleby i różnorodności biologicznej w celu **zapobiegania negatywnym skutkom** w sposób pozwalający **zapobiec pozyskiwaniu** pniaków i korzeni **nienadających się do wykorzystania jako materiał, np. poprzez stosowanie zrównoważonych praktyk zarządzania lasami**, degradacji lasów pierwotnych i **starodrzewów** lub przekształcania tych lasów w plantacje leśne, lub pozyskiwania na glebach wrażliwych; **zapobiega zrębowi zupełnemu, chyba że prowadzi to do powstania korzystnych i odpowiednich warunków ekosystemowych**, zapewnia odpowiednie dla danego miejsca i w **danych uwarunkowaniach ekologicznych** progi pozyskiwania drewna posuszowego oraz wymogi dotyczące wykorzystywania systemów pozyskiwania drewna, które minimalizują wpływ na jakość gleby, w tym zagęszczanie gleby, oraz na cechy różnorodności biologicznej i siedliska:”;

fa) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„**7a. Biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy produkowane z biomasy leśnej nie przekraczają limitu zdefiniowanego na szczeblu krajowym dla wykorzystywania biomasy leśnej, który jest spójny z celami państwa członkowskiego w zakresie zwiększania pochłaniaczy dwutlenku węgla, zdefiniowanymi w rozporządzeniu ... [zmienione rozporządzenie 2018/841].**”;

g) ust. 10 akapit pierwszy lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) co najmniej 70 % w przypadku energii elektrycznej, ciepła i chłodu produkowanych z paliw z biomasy wykorzystywanych w instalacjach **oddanych do eksploatacji w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2025 r.** oraz co najmniej 85 % w przypadku instalacji **oddanych do eksploatacji** od dnia 1 stycznia 2026 r.”; [Popr. 46]

ga) w ust. 11 zdanie wprowadzające otrzymuje brzmienie:

„**Energię elektryczną z paliw z biomasy uwzględnia się do celów, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. b) i c), jedynie wtedy, gdy wykorzystywane paliwa nie zawierają pierwotnej biomasy drzewnej oraz spełnia ona co najmniej jeden spośród następujących wymogów. Z myślą o realizacji celów w zakresie odnawialnych źródeł energii, o którym mowa w art. 3 ust. 1, udział energii elektrycznej z paliw z biomasy pozyskiwanej z pierwotnej biomasy drzewnej zdefiniowanej w art. 2 niniejszej dyrektywy nie może być większy niż udział średniego zużycia takich paliw w ogólnym zużyciu energii elektrycznej w latach 2017–2022 w oparciu o najnowsze dostępne dane.**”; [Popr. 47]

ga) 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Do celów, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy **■** niniejszego artykułu, państwa członkowskie mogą na czas ograniczony wprowadzić odstępstwo od kryteriów określonych w ust. 2–7 oraz ust. 10 i 11 niniejszego artykułu, przyjmując inne kryteria dla:

a) instalacji znajdujących się w regionach najbardziej oddalonych, o których mowa w art. 349 TFUE, w zakresie, w jakim zakłady te produkują energię

elektryczną lub ciepło lub chłód z paliw z biomasy *i biopłynów*, a w przypadku *biopaliw* – w szczególności na użytek sektora kosmicznego i powiązanej działalności w dziedzinie astrofizyki; oraz

b) paliw z biomasy *i biopłynów* stosowanych w instalacjach *oraz biopaliw stosowanych w szczególności w sektorze kosmicznym i powiązanej działalności w dziedzinie astrofizyki*, o których mowa w lit. a) niniejszego akapitu, niezależnie od miejsca pochodzenia tej biomasy, pod warunkiem że kryteria takie są obiektywnie uzasadnione z uwagi fakt, że ich celem jest zapewnienie danemu regionowi najbardziej oddalonemu *dostępu do bezpiecznej i pewnej energii oraz* zachęcanie do przejścia z paliw kopalnych na zrównoważone paliwa z biomasy *i biopłyny*.

Do celów, o których mowa w art. 29 akapit pierwszy lit. a), b) i c), uwzględnia się biopłyny, biopaliwa i paliwa z biomasy produkowane z pierwotnej biomasy drzewnej pozyskiwanej w sposób zrównoważony i wynikający z planowania przestrzennego w regionie najbardziej oddalonym, w którym lasy zajmują co najmniej 90 % terytorium.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego w regionach najbardziej oddalonych państwa członkowskie mogą nadal udzielać wsparcia na rzecz produkcji energii elektrycznej z biomasy leśnej w instalacjach stricte elektrycznych znajdujących się w regionach najbardziej oddalonych, o których mowa w art. 349 TFUE.” [Popr. 33]

gc) *ust. 14 otrzymuje brzmienie:*

„14. Do celów, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b) i c), państwa członkowskie mogą ustanowić dodatkowe kryteria zrównoważonego rozwoju dla biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy.”;

19) dodaje się art. 29a w brzmieniu:

„Artykuł 29a

Kryteria ograniczenia emisji gazów cieplarnianych dotyczące paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego i pochodzących z recyklingu paliw węglowych

1. Energię z paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego zalicza się na poczet udziału państw członkowskich w energii odnawialnej oraz na poczet celów, o których mowa w art. 3 ust. 1, art. 15a ust. 1, art. 22a ust. 1, art. 23 ust. 1, art. 24 ust. 4 i art. 25 ust. 1, wyłącznie w przypadku, gdy ograniczenie emisji gazów cieplarnianych wynikające z wykorzystywania tych paliw wynosi co najmniej 70 %.
2. Energię z pochodzących z recyklingu paliw węglowych można zaliczyć na poczet celu dotyczącego redukcji emisji gazów cieplarnianych, o której mowa w art. 25 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), wyłącznie w przypadku, gdy ograniczenie emisji gazów cieplarnianych wynikające z wykorzystywania tych paliw wynosi co najmniej 70 %.
3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 35 w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy poprzez określenie metodyki oceny ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, uzyskanego dzięki paliwom odnawialnym pochodzenia niebiologicznego oraz pochodzącym z recyklingu paliwom węglowym. Metodyka ta zapewnia, aby jednostek za emisje uniknięte nie przyznawano za CO₂, którego

wychwytywanie otrzymało już jednostkę emisji na podstawie innych przepisów prawa. *W metodyce uwzględnia się zawartość pierwiastka węgla w odpadach oraz jego uwalnianie do atmosfery.*

W każdym wypadku w metodyce oceny ograniczenia emisji gazów cieplarnianych uzyskanego dzięki pochodzącym z recyklingu paliwom węglowym uwzględnia się, w podejściu uwzględniającym cykl życia, wbudowane emisje dwutlenku węgla.”;

19a) dodaje się art. 29b w brzmieniu:

„Artykuł 29b

Kryteria zrównoważonego rozwoju dla elektrowni wodnych

Energia wytwarzana dzięki wykorzystaniu energii wodnej jest produkowana w instalacji, która zgodnie z dyrektywą 2000/60/WE, a w szczególności z jej art. 4 i 11, wdrożyła wszystkie technicznie wykonalne i istotne z ekologicznego punktu widzenia środki ograniczające negatywny wpływ na wodę oraz środki mające na celu poprawę warunków siedlisk i gatunków chronionych bezpośrednio zależnych od wody.”;

20) w art. 30 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 akapit pierwszy formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„W przypadku gdy paliwa odnawialne i pochodzące z recyklingu paliwa węglowe mają zostać zaliczone na poczet celów, o których mowa w art. 3 ust. 1, art. 15a ust. 1, art. 22a ust. 1, art. 23 ust. 1, art. 24 ust. 4 i art. 25 ust. 1, państwa członkowskie wymagają od podmiotów gospodarczych wykazania – **w ramach obowiązkowych, niezależnych i publicznie dostępnych audytów** – spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych, określonych w art. 29 ust. 2–7 i 10 oraz art. 29a ust. 1 i 2, w odniesieniu do paliw odnawialnych i pochodzących z recyklingu paliw węglowych. W tym celu państwa członkowskie wymagają od podmiotów gospodarczych stosowania systemu bilansu masy, który:”;

b) ust. 3 akapity pierwszy i drugi otrzymują brzmienie:

„Państwa członkowskie podejmują środki w celu zapewnienia, aby podmioty gospodarcze przedkładały wiarygodne informacje dotyczące zgodności z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych określonymi w art. 29 ust. 2–7 i 10 i art. 29a ust. 1 i 2 **i przestrzegania celów UE dotyczących różnorodności biologicznej** oraz aby podmioty gospodarcze udostępniały odpowiednim państwom członkowskim, na ich wniosek **oraz na wniosek opinii publicznej**, dane wykorzystane do opracowania tych informacji. **Państwa członkowskie akredytują niezależne podmioty świadczące usługi atestacyjne zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 765/2008 w celu wydania opinii na temat przedłożonych informacji oraz przedstawienia dowodów na to, że zostało to dokonane. W celu zachowania zgodności z art. 29 ust. 3 lit. a), b) i d), art. 29 ust. 4 lit. a), art. 29 ust. 5,**

art. 29 ust. 6 lit. a) i art. 29 ust. 7 lit. a) może być stosowany audyt wewnętrzny lub audyt drugiej strony do pierwszego punktu gromadzenia biomasy leśnej. W ramach audytu kontroluje się, czy systemy stosowane przez podmioty gospodarcze są dokładne, wiarygodne i zabezpieczone przed nadużyciami, z uwzględnieniem weryfikacji zapewniającej, że żadnych materiałów nie zmodyfikowano ani nie usunięto w sposób zamierzony, tak by partia lub jej część mogły stać się odpadem lub pozostałością. Ocenia również częstotliwość i metodologię pobierania próbek i solidność danych.

Obowiązki ustanowione w tym ustępie mają zastosowanie bez względu na to, czy paliwa odnawialne i pochodzące z recyklingu paliwa węglowe są produkowane w obrębie Unii czy przywożone. Informacje dotyczące pochodzenia geograficznego i rodzaju surowców przeznaczonych na biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy w podziale na dostawców paliw udostępnia się konsumentom **w formie zaktualizowanej, łatwo dostępnej i przystępnej dla użytkownika** na stronach internetowych operatorów, dostawców i odpowiednich właściwych organów **oraz stacji tankowania paliw** i co roku aktualizuje.”;

c) ust. 4 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Komisja może zdecydować, że dobrowolne systemy krajowe lub międzynarodowe ustanawiające normy dla produkcji paliw odnawialnych i pochodzących z recyklingu paliw węglowych, mają podawać dokładne dane dotyczące ograniczania emisji gazów cieplarnianych do celów art. 29 ust. 10 i art. 29a ust. 1 i 2, wykazywać zgodność z art. 27 ust. 3 i art. 31a ust. 5 lub wykazywać, że partie biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy spełniają kryteria zrównoważonego rozwoju określone w art. 29 ust. 2–7. Wykazując, że kryteria określone w art. 29 ust. 6 i 7 są spełnione, operatorzy mogą dostarczyć wymagane dowody bezpośrednio na poziomie obszaru pozyskiwania. Komisja może uznać obszary przeznaczone do ochrony rzadkich, zagrożonych lub silnie zagrożonych ekosystemów lub gatunków uznanych za takie na mocy umów międzynarodowych lub zawartych w wykazach sporządzanych przez organizacje międzyrządowe lub Międzynarodową Unię Ochrony Przyrody do celów art. 29 ust. 3 akapit pierwszy lit. c) ppkt (ii).”;

ca) *w ust. 4 akapit drugi otrzymuje brzmienie:*

„Komisja może zdecydować, że te systemy zawierają dokładne informacje o środkach zastosowanych do celów ochrony gleby, wody i powietrza, rekultywacji terenów zdegradowanych i unikania nadmiernego zużycia wody na obszarach, na których jest ona dobrem rzadkim.”;

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Państwa członkowskie mogą utworzyć systemy krajowe, w których przestrzeganie kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych określonych w art. 29 ust. 2–7 i 10 i art. 29a ust. 1 i 2 zgodnie z metodyką opracowaną na podstawie art. 29a ust. 3 jest weryfikowane w całym procesie kontroli pochodzenia z udziałem właściwych organów krajowych. Systemy te mogą być również stosowane

w celu weryfikacji dokładności i kompletności informacji wprowadzanych przez podmioty gospodarcze do unijnej bazy danych do celów wykazania zgodności z art. 27 ust. 3 oraz do celów certyfikacji biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy o niskim ryzyku spowodowania pośredniej zmiany użytkowania gruntów.

Państwo członkowskie może powiadomić o takim systemie krajowym Komisję. Komisja traktuje priorytetowo ocenę takiego systemu, aby ułatwić wzajemne dwustronne i wielostronne uznawanie takich systemów. Komisja może zdecydować w drodze aktów wykonawczych, czy taki zgłoszony system krajowy jest zgodny z warunkami określonymi w niniejszej dyrektywie. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 34 ust. 3.

W przypadku pozytywnej decyzji inne systemy uznane przez Komisję zgodnie z niniejszym artykułem nie mogą odmówić wzajemnego uznawania względem krajowego systemu tego państwa członkowskiego, jeżeli chodzi o weryfikację zgodności z kryteriami, w odniesieniu do których Komisja uznała ten system.

W przypadku instalacji wytwarzających energię elektryczną, ciepło i chłód o całkowitej nominalnej mocy cieplnej wynoszącej 5–20 MW państwa członkowskie ustanawiają uproszczone krajowe systemy weryfikacji do celów zapewnienia spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych określonych w art. 29 ust. 2–7 i 10.”;

e) ust. 9 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„**9.** Jeżeli podmiot gospodarczy przedstawia dowód lub dane uzyskane w ramach systemu będącego przedmiotem decyzji podjętej zgodnie z ust. 4 lub 6 państwo członkowskie nie wymaga od podmiotu gospodarczego przedstawiania dalszego dowodu zgodności z elementami systemu, w odniesieniu do których Komisja uznała ten system.”;

f) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„**10.** Na wniosek jednego z państw członkowskich, którego podstawą może być wniosek podmiotu gospodarczego, Komisja analizuje, na podstawie wszelkich dostępnych dowodów, czy zostały spełnione kryteria zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych, określone w art. 29 ust. 2–7 i 10 i art. 29a ust. 1 i 2 w odniesieniu do paliw odnawialnych i pochodzących z recyklingu paliw węglowych.

W ciągu sześciu miesięcy od otrzymania takiego wniosku i zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 34 ust. 3, Komisja, w drodze aktów wykonawczych, decyduje, czy przedmiotowe państwo członkowskie może:

a) uwzględnić paliwa odnawialne i pochodzące z recyklingu paliwa węglowe pochodzące z tego źródła do celów, o których mowa w art. 29 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b) lub c); albo

b) w drodze odstępstwa od ust. 9 niniejszego artykułu, zażądać, aby dostawcy źródła paliw odnawialnych i pochodzących z recyklingu paliw węglowych przedstawili dalsze dowody spełnienia tych kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych oraz tych progów ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.”;

22) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 31a

Unijna baza danych

1. ***Do dnia ... [trzy miesiące po wejściu w życie niniejszej dyrektywy zmieniającej]*** Komisja zapewnia utworzenie unijnej bazy danych celem umożliwienia śledzenia ***paliw z biomasy***, ciekłych i gazowych paliw odnawialnych oraz pochodzących z recyklingu paliw węglowych (***„unijna baza danych”***).
2. Państwa członkowskie wymagają, aby odpowiednie podmioty gospodarcze w sposób terminowy wprowadzały do tej bazy danych dokładne informacje o przeprowadzonych transakcjach oraz o ***kryteriach zrównoważonego rozwoju*** paliw będących przedmiotem tych transakcji, w tym o emisjach gazów cieplarnianych w całym cyklu życia tych paliw, począwszy od miejsca produkcji do momentu zużycia ich w Unii. ***Połączony system gazowniczy uważa się za jeden system bilansu masy. W unijnej bazie danych podaje się informacje o zatłaczaniu i wycofywaniu paliw gazowych.*** W bazie danych umieszcza się również informacje o tym, czy udzielono wsparcia na produkcję określonej partii paliwa, a jeżeli tak, to informacje dotyczące rodzaju tego systemu wsparcia.

W stosownych przypadkach, aby poprawić identyfikowalność danych w całym łańcuchu dostaw, Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 35 w celu dalszego rozszerzenia zakresu informacji, które mają się znaleźć w unijnej bazie danych, aby uwzględnić odpowiednie dane dotyczące miejsca produkcji lub gromadzenia surowca wykorzystywanego do produkcji paliwa.

Państwo członkowskie wymagają od dostawców paliw wprowadzania do unijnej bazy danych informacji niezbędnych do weryfikacji zgodności z wymogami określonymi w art. 25 ust. 1 akapit pierwszy.

Niezależnie od akapitów 1–3, w przypadku gazowych paliw odnawialnych oraz paliw gazowych włączanych do europejskiego systemu gazowniczego, podmioty gospodarcze powinny wprowadzać informacje o dokonanych transakcjach i kryteriach zrównoważonego rozwoju oraz inne istotne informacje, takie jak emisje gazów cieplarnianych, dotyczące paliw aż do punktu włączania do połączonego systemu gazowniczego, w którym system śledzenia bilansu masy jest uzupełniony gwarancjami pochodzenia.
3. Państwa członkowskie mają dostęp do unijnej bazy danych do celów monitorowania i weryfikacji danych.
4. ***W przypadku gdy*** w odniesieniu do produkcji danej partii gazów odnawialnych wydano gwarancje pochodzenia, państwa członkowskie zapewniają, aby te gwarancje pochodzenia zostały anulowane ***po tym, jak*** dana partia gazów odnawialnych ***zostanie wyprowadzona z wzajemnie połączonego europejskiego systemu gazowniczego.***
5. Państwa członkowskie zapewniają weryfikację dokładności i kompletności informacji wprowadzanych przez podmioty gospodarcze do bazy danych, na przykład poprzez stosowanie dobrowolnych systemów lub systemów krajowych, ***które mogą być uzupełnione systemem gwarancji pochodzenia.***

5a. *Baza danych jest publicznie dostępna w otwartej, przejrzystej i przystępnej dla użytkownika formie oraz aktualizowana na bieżąco.*

Komisja publikuje dla opinii publicznej roczne sprawozdania dotyczące informacji zawartych w unijnej bazie danych, w tym ilości, pochodzenia geograficznego i rodzaju surowców paliw odnawialnych i niskoemisyjnych.”;

22a) *w art. 33 wprowadza się następujące zmiany:*

a) *ust. 3 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:*

„3. W 2025 r. Komisja przedstawi, w stosownym przypadku, wniosek ustawodawczy dotyczący ram regulacyjnych do celów promowania energii ze źródeł odnawialnych na okres po 2030 r.”;

b) *w ust. 3 dodaje się akapit w brzmieniu:*

„Przygotowując wniosek ustawodawczy, o którym mowa w akapicie pierwszym, Komisja bierze pod uwagę:

a) *opinię Europejskiego Naukowego Komitetu Doradczego ds. Zmian Klimatu ustanowionej na mocy art. 10a rozporządzenia (WE) 401/2009;*

b) *przewidywany orientacyjny unijny budżet emisyjny określony w art. 4 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/1119;*

c) *zintegrowane krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu przedstawione przez państwa członkowskie do dnia 30 czerwca 2024 r. zgodnie z art. 14 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2018/1999;*

d) *doświadczenia zdobyte przy wdrażaniu niniejszej dyrektywy, w tym jej kryteria zrównoważonego rozwoju i oszczędności emisji gazów cieplarnianych; oraz*

e) *rozwój technologiczny w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych.”;*

c) *dodaje się akapit w brzmieniu:*

„4a. *Do dnia ... [dwa lata po wejściu w życie niniejszej dyrektywy zmieniającej] Komisja przeprowadza przegląd wdrożenia niniejszej dyrektywy i publikuje sprawozdanie zawierające wnioski z przeglądu. W ramach przeglądu analizuje się w szczególności następujące kwestie:*

a) *zewnętrzne skutki stosowania energii odnawialnej i jej wpływ na środowisko;*

b) *korzyści społeczno-gospodarcze z wdrożenia niniejszej dyrektywy;*

c) *stan realizacji powiązanych inicjatyw w zakresie energii odnawialnej w ramach REPowerEU;*

d) *czy wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną w sektorach transportu, przemysłu, budownictwa oraz ogrzewania i chłodzenia, a także na produkcję paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego jest zaspokojony przez równoważne ilości dodatkowych mocy wytwórczych energii odnawialnej;*

e) *stopniowe zmniejszanie do 2030 r. udziału paliw pochodzących z pierwotnej biomasy drzewnej zdefiniowanej w art. 2 niniejszej dyrektywy w celu zaliczenia na*

poczet celów w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, o których mowa w art. 3 ust. 1, na podstawie oceny skutków przeprowadzonej przez Komisję. Przegląd dotyczący stopniowego wycofywania przedstawia się najpóźniej „, [trzy lata po transpozycji niniejszej dyrektywy]. [Popr. 48]

Komisja i właściwe organy w państwach członkowskich stale dostosowują procedury administracyjne do najlepszych praktyk administracyjnych oraz podejmują wszelkie inne środki w celu uproszczenia wdrażania niniejszej dyrektywy oraz ograniczenia do minimum kosztów przestrzegania przepisów dla zaangażowanych podmiotów i zainteresowanych sektorów.”;

23) w art. 35 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 8 ust. 3 akapit drugi, art. 29a ust. 3, art. 26 ust. 2 akapit czwarty, art. 26 ust. 2 akapit piąty, art. 27 ust. 1 akapit drugi, art. 27 ust. 3 akapit czwarty, art. 28 ust. 5, art. 28 ust. 6 akapit drugi, art. 31 ust. 5 akapit drugi i art. 31a ust. 2 akapit drugi, powierza się Komisji na okres pięciu lat od [wejścia w życie niniejszej dyrektywy zmieniającej]. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 7 ust. 3 akapit piąty, art. 8 ust. 3 akapit drugi, art. 29a ust. 3, art. 26 ust. 2 akapit czwarty, art. 26 ust. 2 akapit piąty, art. 27 ust. 1 akapit drugi, art. 27 ust. 3 akapit czwarty, art. 28 ust. 5, art. 28 ust. 6 akapit drugi, art. 31 ust. 5 oraz art. 31a ust. 2 akapit drugi, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.”;

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„Akt delegowany przyjęty zgodnie z art. 7 ust. 3 akapit piąty, art. 8 ust. 3 akapit drugi, art. 29a ust. 3, art. 26 ust. 2 akapit czwarty, art. 26 ust. 2 akapit piąty, art. 27 ust. 1 akapit drugi, art. 27 ust. 3 akapit czwarty, art. 28 ust. 5, art. 28 ust. 6 akapit drugi, art. 31 ust. 5 i art. 31a ust. 2 akapit drugi wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”;

- 24) w załącznikach wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikami do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

Zmiany w rozporządzeniu Rady (UE) 2018/1999

- 1) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

- a) pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) »cele Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu« oznaczają ogólnounijny wiążący cel dotyczący redukcji do 2030 r. wewnątrzunijnego poziomu emisji gazów cieplarnianych w całej gospodarce o co najmniej 40 % w porównaniu z 1990 r., wiążący unijny cel na 2030 r. dotyczący energii odnawialnej, o którym mowa w art. 3 dyrektywy (UE) 2018/2001, ogólnounijny główny cel dotyczący poprawy efektywności energetycznej na poziomie Unii o co najmniej 32,5 % do 2030 r. oraz cel na 2030 r. dotyczący 15 % elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych lub dowolne kolejne cele w tym zakresie uzgodnione przez Radę Europejską lub Parlament Europejski i Radę 2030 r.”;

- b) pkt 20 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) w odniesieniu do zaleceń Komisji na podstawie oceny przeprowadzonej zgodnie z art. 29 ust. 1 lit. b) w zakresie energii ze źródeł odnawialnych – wczesne wdrożenie przez dane państwo członkowskie swojego wkładu w wiążący unijny cel na 2030 r. dotyczący energii ze źródeł odnawialnych, o którym mowa w art. 3 dyrektywy (UE) 2018/2001, co mierzy się według wartości odniesienia dla energii ze źródeł odnawialnych;”;

- 2) art. 4 lit. a) pkt 2) otrzymuje brzmienie:

„2) w odniesieniu do energii ze źródeł odnawialnych:

z myślą o osiągnięciu wiążącego unijnego celu na 2030 r. dotyczącego energii ze źródeł odnawialnych, o którym mowa w art. 3 dyrektywy (UE) 2018/2001 – wkład w osiągnięcie tego celu wyrażony jako udział energii ze źródeł odnawialnych w danym państwie członkowskim w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 r., wraz z orientacyjną trajektorią prowadzącą do osiągnięcia tego wkładu począwszy od 2021 r.; do 2022 r. orientacyjna trajektoria musi osiągnąć punkt odniesienia wynoszący co najmniej 18 % łącznego wzrostu udziału energii ze źródeł odnawialnych, licząc od wiążącego celu krajowego danego państwa członkowskiego na 2020 r. do jego wkładu w osiągnięcie celu na 2030 r.; do 2025 r. orientacyjna trajektoria musi osiągnąć punkt odniesienia wynoszący co najmniej 43 % łącznego wzrostu udziału energii ze źródeł odnawialnych, licząc od wiążącego celu krajowego danego państwa członkowskiego na 2020 r. do jego wkładu w osiągnięcie celu na 2030 r.; do 2027 r. orientacyjna trajektoria musi osiągnąć punkt odniesienia wynoszący co najmniej 65 % łącznego wzrostu udziału energii ze źródeł odnawialnych, licząc od wiążącego celu krajowego danego państwa członkowskiego na 2020 r. do jego wkładu w osiągnięcie celu na 2030 r.;

do 2030 r. orientacyjna trajektoria musi osiągnąć co najmniej poziom planowanego wkładu państwa członkowskiego; jeżeli państwo członkowskie spodziewa się przekroczyć wiążący cel krajowy na 2020 r., jego orientacyjna

trajektoria może zacząć się na poziomie, który to państwo członkowskie planuje osiągnąć; suma orientacyjnych trajektorii państw członkowskich odpowiada łącznie unijnym punktom odniesienia na lata 2022, 2025 i 2027 oraz wiążącemu unijnemu celowi na 2030 r. dotyczącemu energii odnawialnej, o którym mowa w art. 3 dyrektywy (UE) 2018/2001; niezależnie od wkładu w osiąganie celu unijnego i orientacyjnej trajektorii do celów niniejszego rozporządzenia dane państwo członkowskie może dowolnie przyjąć wyższy poziom ambicji w polityce krajowej.”;

3) art. 5 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Państwa członkowskie wspólnie zapewniają, aby suma ich wkładów odpowiadała co najmniej poziomowi wiążącego unijnego celu na 2030 r. dotyczącego energii odnawialnej, o którym mowa w art. 3 dyrektywy (UE) 2018/2001.”;

4) art. 29 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W obszarze energii ze źródeł odnawialnych, w ramach oceny, o której mowa w ust. 1, Komisja ocenia postępy w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w Unii na podstawie orientacyjnej unijnej trajektorii, która rozpoczyna się od 20 % w 2020 r., osiąga następujące punkty odniesienia: w 2022 r. – co najmniej 18 %, w 2025 r. – co najmniej 43 %, a w 2027 r. – co najmniej 65 % całkowitego wzrostu udziału energii ze źródeł odnawialnych, licząc od unijnego celu w zakresie energii ze źródeł odnawialnych na 2020 r. do unijnego celu w zakresie energii ze źródeł odnawialnych na 2030 r., i osiąga wiążący unijny cel na 2030 r. dotyczący energii ze źródeł odnawialnych, o którym mowa w art. 3 dyrektywy (UE) 2018/2001.”;

Artykuł 3

Zmiany w dyrektywie 98/70/WE

W dyrektywie 98/70/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 1

Zakres

Niniejsza dyrektywa ustala, w odniesieniu do pojazdów drogowych i maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach (w tym statków żeglugi śródlądowej, gdy nie znajdują się na morzu), ciągników rolniczych i leśnych oraz rekreacyjnych jednostek pływających, gdy nie znajdują się na morzu, uzasadnione względami zdrowotnymi i środowiskowymi specyfikacje techniczne mające zastosowanie do paliw przeznaczonych do użytku w silnikach z zapłonem iskrowym i silnikach z zapłonem samoczynnym, z uwzględnieniem wymogów technicznych tych silników.”;

2) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) pkt 1, 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„1. »benzyna« oznacza mineralne oleje lotne przeznaczone do działania w silnikach spalinowych o zapłonie iskrowym stosowanych do napędzania pojazdów i objęte kodami CN 2710 12 41, 2710 12 45 oraz 2710 12 49;

2. »oleje napędowe do silników wysokoprężnych« oznaczają oleje napędowe objęte kodem CN 2710 19 43¹, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 715/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady² oraz rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009³ i które są stosowane w pojazdach samochodowych;

„3. »oleje napędowe przeznaczone do stosowania w maszynach mobilnych nieporuszających się po drogach (w tym statkach żeglugi śródlądowej), ciągnikach rolniczych i leśnych oraz rekreacyjnych jednostkach pływających« oznaczają ciekły produkt ropopochodny, objęty kodami CN 2710 19 43⁴, o którym mowa w dyrektywie 2013/53/UE Parlamentu Europejskiego i Rady⁵, rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 167/2013⁶ i rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1628⁷, przeznaczony do stosowania w silnikach wysokoprężnych.”;

¹ Numeracja kodów CN określona we Wspólnej Taryfie Celnej, rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz.U. L 256 z 7.9.1987, s. 1).

² Rozporządzenie (WE) nr 715/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z lekkich pojazdów pasażerskich i użytkowych (Euro 5 i Euro 6) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i utrzymania pojazdów (Dz.U. L 171 z 29.6.2007, s. 1).

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009 z dnia 18 czerwca 2009 r. dotyczące homologacji typu pojazdów silnikowych i silników w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów ciężkich o dużej ładowności (Euro VI) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i obsługi technicznej pojazdów, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 715/2007 i dyrektywę 2007/46/WE oraz uchylające dyrektywy 80/1269/EWG, 2005/55/WE i 2005/78/WE (Dz.U. L 188 z 18.7.2009, s. 1);

⁴ Numeracja kodów CN określona we Wspólnej Taryfie Celnej, rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz.U. L 256 z 7.9.1987, s. 1).

⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/53/UE z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie rekreacyjnych jednostek pływających i skuterów wodnych i uchylająca dyrektywę 94/25/WE (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 90).

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 167/2013 z 5.02.2013 w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów rolniczych i leśnych (Dz.U. L 060 z 2.3.2013, s. 1).

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1628 z dnia 14 września 2016 r. w sprawie wymogów dotyczących wartości granicznych emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych oraz homologacji typu w odniesieniu do silników spalinowych wewnętrznego spalania przeznaczonych do maszyn mobilnych nieporuszających się po

- b) pkt 8 i 9 otrzymują brzmienie:
- „8. »dostawca« oznacza »dostawcę paliwa« zgodnie z definicją zawartą w art. 2 akapit pierwszy pkt 38 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001¹;
9. »biopaliwa« oznaczają »biopaliwa« zgodnie z definicją zawartą w art. 2 akapit pierwszy pkt 33 dyrektywy 2018/2001;”;
- 3) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:
- a) ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:
- „Państwa członkowskie nakładają na dostawców wymóg zapewnienia wprowadzenia do obrotu oleju napędowego zawierającego ponad 7 % estrów metylowych kwasów tłuszczowych (FAME).”;
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Państwa członkowskie zapewniają, aby maksymalna dopuszczalna zawartość siarki w olejach napędowych przeznaczonych do stosowania w maszynach mobilnych nieporuszających się po drogach (w tym w statkach żeglugi śródlądowej), ciągnikach rolniczych i leśnych oraz statkach rekreacyjnych wynosiła 10 mg/kg. Państwa członkowskie zapewniają, aby paliwa ciekłe inne niż te oleje napędowe mogły być stosowane w statkach żeglugi śródlądowej i statkach rekreacyjnych wyłącznie wtedy, gdy zawartość siarki w tych paliwach ciekłych nie przekracza maksymalnego dozwolonego limitu dla tych olejów napędowych.”;
- 4) uchyla się art. 7a–7e;
- 5) w art. 9 wprowadza się następujące zmiany:
- a) w ust. 1 uchyla się lit. g), h), i) i k);
- b) uchyla się ust. 2;
- 6) w załącznikach I, II, IV i V wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem I do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 4

Przepisy przejściowe

- 1) Państwa członkowskie zapewniają, aby dane zgromadzone i zgłoszone organowi wyznaczonemu przez państwo członkowskie w odniesieniu do [Dz. U.: należy wstawić rok kalendarzowy, w którym uchylenie zaczyna obowiązywać] r. lub ich część zgodnie z art. 7a ust. 1 akapit trzeci i art. 7a ust. 7 dyrektywy 98/70/WE, które uchyla się na podstawie art. 3 pkt 4 niniejszej dyrektywy, będą przekazywane Komisji.
- 2) Komisja uwzględnia dane, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w każdym sprawozdaniu, które jest zobowiązana przedłożyć zgodnie z dyrektywą 98/70/WE.

drogach, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1024/2012 i (UE) nr 167/2013 oraz zmieniające i uchylające dyrektywę 97/68/WE, (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 53).

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

Artykuł 5

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 31 grudnia **2023** r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 6

Uchylenie

Dyrektywa Rady (UE) 2015/652¹ traci moc ze skutkiem od dnia [Urząd Publikacji: należy wstawić rok kalendarzowy, w którym uchylenie zaczyna obowiązywać].

Artykuł 7

Wejście w życie

Do grudnia 2024 r. Komisja przedstawia kompleksową ocenę skutków dotyczącą łącznych i skumulowanych skutków pakietu „Gotowi na 55”, w tym niniejszej dyrektywy.

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodnicząca

¹ Dyrektywa Rady (UE) 2015/652 z dnia 20 kwietnia 2015 r. ustanawiająca metody obliczania i wymogi w zakresie sprawozdawczości zgodnie z dyrektywą 98/70/WE Parlamentu Europejskiego i Rady odnoszącą się do jakości benzyny i olejów napędowych, Dz.U. L 107 z 25.4.2015, s. 26.

ZAŁĄCZNIK I

W załącznikach do dyrektywy (UE) 2018/2001 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w załączniku I skreśla się ostatni wiersz w tabeli;

- 3) załącznik III otrzymuje brzmienie:

„WARTOŚĆ ENERGETYCZNA PALIW

Paliwo	Wartość energetyczna według wagi (dolna wartość kaloryczna, MJ/kg)	Wartość energetyczna według objętości (dolna wartość kaloryczna, MJ/l)
PALIWA Z BIOMASY LUB Z OPERACJI PRZETWARZANIA BIOMASY		
Biopropanol	46	24
Czyste oleje roślinne (oleje uzyskiwane z roślin oleistych w wyniku tłoczenia, ekstrakcji lub podobnych procesów, nierafinowane lub rafinowane, lecz niezmodyfikowane chemicznie)	37	34
Biodiesel – estry metylowe kwasów tłuszczowych (estry metylowe produkowane z olejów pochodzących z biomasy)	37	33
Biodiesel – estry etylowe kwasów tłuszczowych (estry etylowe produkowane z olejów pochodzących z biomasy)	38	34
Biogaz, który może być oczyszczony do poziomu odpowiadającego jakości gazu naturalnego	50	—
Hydrorafinowany (poddany termochemicznej obróbce wodorem) olej pochodzący z biomasy, służący jako zamiennik oleju napędowego	44	34
Hydrorafinowany (poddany termochemicznej obróbce wodorem) olej pochodzący z biomasy, służący jako zamiennik benzyny	45	30
Hydrorafinowany (poddany termochemicznej obróbce wodorem) olej pochodzący z biomasy,	44	34

służący jako zamiennik paliwa do silników odrzutowych		
Hydrorafinowany (poddany termochemicznej obróbce wodorem) olej pochodzący z biomasy, służący jako zamiennik gazu płynnego	46	24
Oleje współprzetwarzane (przetwarzane w rafinerii jednocześnie z paliwem kopalnym), pochodzące z biomasy lub biomasy poddanej pirolizie, służące jako zamiennik oleju napędowego	43	36
Oleje współprzetwarzane (przetwarzane w rafinerii jednocześnie z paliwem kopalnym) pochodzące z biomasy lub biomasy poddanej pirolizie, służące jako zamiennik benzyny	44	32
Oleje współprzetwarzane (przetwarzane w rafinerii jednocześnie z paliwem kopalnym) pochodzące z biomasy lub biomasy poddanej pirolizie, służące jako zamiennik paliwa do silników odrzutowych	43	33
Oleje współprzetwarzane (przetwarzane w rafinerii jednocześnie z paliwem kopalnym) pochodzące z biomasy lub biomasy poddanej pirolizie, służące jako zamiennik gazu płynnego	46	23
PALIWA ODNAWIALNE, KTÓRE MOŻNA PRODUKOWAĆ Z RÓŻNYCH ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH, M.IN Z BIOMASY		
Metanol ze źródeł odnawialnych	20	16
Etanol ze źródeł odnawialnych	27	21
Propanol ze źródeł odnawialnych	31	25
Butanol ze źródeł odnawialnych	33	27
Olej napędowy wytwarzany metodą Fischera-Tropscha (syntetyczny węglowodór lub mieszanka syntetycznych węglowodorów służący jako zamiennik oleju napędowego)	44	34
Benzyna wytwarzana metodą Fischera-Tropscha (syntetyczny węglowodór lub mieszanka syntetycznych węglowodorów produkowanych z biomasy, służące jako zamiennik benzyny)	44	33

Paliwo do silników odrzutowych wytwarzane metodą Fischera-Tropscha (syntetyczny węglowodór lub mieszanka syntetycznych węglowodorów produkowanych z biomasy, służące jako zamiennik paliwa do silników odrzutowych)	44	33
Gaz płynny wytwarzany metodą Fischera-Tropscha (syntetyczny węglowodór lub mieszanka syntetycznych węglowodorów, służące jako zamiennik gazu płynnego)	46	24
DME (eter dimetylowy)	28	19
Wodór ze źródeł odnawialnych	120	—
ETBE (eter tert-butylo-etylowy produkowany na bazie etanolu)	36 (z czego 37 % ze źródeł odnawialnych)	27 (z czego 37 % ze źródeł odnawialnych)
MTBE (eter tert-butylo-metylowy produkowany na bazie metanolu)	35 (z czego 22 % ze źródeł odnawialnych)	26 (z czego 22 % ze źródeł odnawialnych)
TAAE (eter tert-amylowo-etylowy produkowany na bazie etanolu)	38 (z czego 29 % ze źródeł odnawialnych)	29 (z czego 29 % ze źródeł odnawialnych)
TAME (eter tert-amylowo-metylowy produkowany na bazie metanolu)	36 (z czego 18 % ze źródeł odnawialnych)	28 (z czego 18 % ze źródeł odnawialnych)
THxEE (eter etylo-tert-heksylowy produkowany na bazie etanolu)	38 (z czego 25 % ze źródeł odnawialnych)	30 (z czego 25 % ze źródeł odnawialnych)
THxME (eter metylo-tert-heksylowy produkowany na bazie metanolu)	38 (z czego 14 % ze źródeł odnawialnych)	30 (z czego 14 % ze źródeł odnawialnych)
PALIWA NIEODNAWIALNE		
Benzyna	43	32
Olej napędowy	43	36
Wodór ze źródeł nieodnawialnych	120	—

- 4) w załączniku IV wprowadza się następujące zmiany:
- a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„SZKOLENIA I CERTYFIKACJA INSTALATORÓW I PROJEKTANTÓW INSTALACJI WYKORZYSTUJĄCYCH ENERGIE ODNAWIALNE”;

b) zdanie wprowadzające i pierwszy punkt otrzymują brzmienie:

„Systemy certyfikacji i programy szkoleń, o których mowa w art. 18 ust. 3, są oparte na następujących kryteriach:

1. Proces certyfikacji jest przejrzysty i jasno zdefiniowany przez państwo członkowskie lub wyznaczony przez nie organ administracyjny.”;

c) dodaje się punkty 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Certyfikaty wydawane przez organy certyfikujące są jasno zdefiniowane i łatwe do rozpoznania przez pracowników i specjalistów chcących uzyskać certyfikat.

1b. Proces certyfikacji umożliwia budowę przez instalatorów wysokiej jakości niezawodnych instalacji.”;

d) pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Instalatorzy w zakresie energii z biomasy, pomp ciepła, płytkiej energii geotermalnej i energii słonecznej termicznej **oraz technologii odbioru, w tym stacji ładowania**, są certyfikowani w ramach akredytowanego programu szkoleń lub przez akredytowanego organizatora szkoleń, **lub formalnych systemów kwalifikacji zgodnie z prawem krajowym**.

3. Akredytacji programu lub organizatora szkoleń dokonują państwa członkowskie lub wyznaczone przez nie organy administracji. Organ akredytujący zapewnia **włączający charakter oraz** ciągłość i regionalny lub ogólnokrajowy zasięg programów szkoleń **w zakresie podnoszenia kwalifikacji i przekwalifikowania oferowanych** przez organizatora szkoleń.

Organizator szkoleń posiada odpowiednie urządzenia techniczne, aby przeprowadzić praktyczne szkolenie, w tym wystarczający sprzęt laboratoryjny lub inne odpowiednie urządzenia potrzebne do zajęć praktycznych.

Oprócz podstawowych szkoleń ich organizator oferuje także krótsze szkolenia utrwalające i podnoszące kwalifikacje, organizowane w formie modułów szkoleniowych, w ramach których instalatorzy i projektanci mogą zdobywać nowe kompetencje oraz rozszerzać i wzbogacać zakres posiadanych umiejętności z zakresu kilku technologii i ich kombinacji. Organizator szkoleń zapewnia, aby program szkoleń był dostosowany tak, aby uwzględniał nowe technologie energii odnawialnej w na potrzeby budynków, przemysłu i rolnictwa. Organizatorzy szkoleń uznają zdobyte odpowiednie umiejętności.

Programy szkoleń i moduły szkoleniowe opracowuje się z myślą o umożliwieniu uczenia się przez całe życie w dziedzinie instalacji wykorzystujących energie odnawialne oraz w taki sposób, aby takie programy i moduły były spójne ze szkoleniem zawodowym osób poszukujących pracy po raz pierwszy i osób dorosłych, które chcą się przekwalifikować lub szukają nowej pracy.

Programy szkoleń opracowuje się z myślą o ułatwieniu nabywania kwalifikacji w zakresie różnych technologii i rozwiązań oraz o uniknięciu wąskich specjalizacji w zakresie konkretnej marki lub technologii. Organizator szkoleń może być producentem urządzeń lub systemu, instytucją lub stowarzyszeniem.”;

da) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Szkolenie kończy się egzaminem, na podstawie którego wydaje się certyfikat lub uznaje kwalifikacje. Egzamin obejmuje ocenę w praktyce prawidłowej instalacji kotłów lub pieców na biomasę, pomp ciepła, płytkich systemów geotermalnych, instalacji wykorzystujących energię słoneczną termiczną, technologii magazynowania i odpowiedzi odbioru, w tym stacji ładowania.”;

e) w pkt 6 lit. c) dodaje się ppkt (iv) i (v) w brzmieniu:

„(iv) zrozumieniem studiów wykonalności i badań projektowych;

(v) zrozumieniem procesu wiercenia w przypadku geotermalnych pomp ciepła.”;

5) w załączniku V część C wprowadza się następujące zmiany:

a) pkt 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Wartość emisji spowodowanych wydobyciem lub uprawą surowców (eec) obejmuje emisje spowodowane samym procesem wydobycia lub uprawy; gromadzeniem, suszeniem i składowaniem surowców; odpadami i wyciekami; oraz produkcją chemikaliów lub produktów stosowanych w procesie wydobycia lub uprawy. Wyłącza się wychwytywanie CO₂ w trakcie uprawy surowców. W obliczeniach stosuje się szczegółowe wartości standardowe dla emisji N₂O z gleby określone w części D, jeżeli są dostępne. Dopuszcza się obliczanie średnich na podstawie lokalnych praktyk rolniczych z wykorzystaniem danych z grupy gospodarstw jako alternatywa dla do stosowania wartości rzeczywistych.

6. Do celów wyliczenia, o którym mowa w pkt 1 lit. a), ograniczenie emisji gazów cieplarnianych dzięki lepszej gospodarce rolnej esca, np. redukcji upraw lub uprawie zerowej, poprawie płodozmianu, stosowaniu uprawy okrywowej, w tym zarządzania pozostałościami poźniwnymi oraz stosowania organicznych polepszaczy gleby (np. kompostu, produktu fermentacji obornika), uwzględnia się tylko w przypadku, gdy nie wiąże się z tym ryzyko niekorzystnego wpływu na bioróżnorodność. Co więcej, należy przedstawić solidne i wiarygodne dowody, że nastąpił wzrost ilości pierwiastka węgla w glebie lub że prawdopodobnie nastąpi on w okresie, w którym przedmiotowe surowce były uprawiane, przy uwzględnieniu emisji powstałych w sytuacji, gdy takie praktyki prowadzą do zwiększonego stosowania nawozów i herbicydów.¹”;

¹ Pomiary ilości pierwiastka węgla w glebie mogą stanowić taki dowód, np. przez pierwszy pomiar przed uprawą i kolejne pomiary w regularnych odstępach co kilka lat. W takim przypadku, zanim dostępny będzie drugi pomiar, wzrost ilości pierwiastka węgla w glebie szacowany byłby na podstawie reprezentatywnych eksperymentów lub modeli gleby. Od drugiego pomiaru pomiary stanowiłyby podstawę stwierdzenia faktu wzrostu ilości pierwiastka węgla w glebie i określenia wielkości tego wzrostu.

- b) uchyla się pkt 15;
- c) pkt 18 otrzymuje brzmienie:

„18. W obliczeniach, o których mowa w pkt 17, emisje do podziału to, eec + e l + esca + te części e p, e td, eccs, i eCCR, które mają miejsce przed fazą produkcji, w której powstaje produkt uboczny i w jej trakcie. Jeśli w odniesieniu do tych produktów ubocznych jakiegokolwiek emisje przypisano do wcześniejszych faz produkcji w cyklu życia, uwzględnia się jedynie tę część emisji, którą przypisano do pośredniego produktu paliwowego w ostatniej fazie produkcji, a nie całość emisji. W przypadku biogazu i biometanu do celów powyższych obliczeń uwzględnia się wszystkie produkty uboczne, które nie wchodzą w zakres pkt 7. Odpadom i pozostałościom nie przypisuje się emisji. W obliczeniach produkty uboczne mające negatywną wartość energetyczną uznaje się za posiadające zerową wartość energetyczną. Odpady i pozostałości, w tym wszystkie odpady i pozostałości uwzględnione w załączniku IX, uznaje się za materiały o zerowej emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia, aż do momentu ich zbiórki, bez względu na to, czy są przetwarzane na produkty pośrednie przed przekształceniem w produkt końcowy. W przypadku paliw z biomasy produkowanych w rafineriach, innych niż zakłady przetwórcze w połączeniu z kotłami lub układami kogeneracyjnymi dostarczającymi ciepło lub energię elektryczną do zakładów przetwórczych, jednostką analityczną do celów obliczeń, o których mowa w pkt 17, jest rafineria.”;

- 6) w załączniku VI część B wprowadza się następujące zmiany:

- a) pkt 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Wartość emisji spowodowanych wydobyciem lub uprawą surowców (eec) obejmuje emisje spowodowane samym procesem wydobycia lub uprawy; gromadzeniem, suszeniem i składowaniem surowców; odpadami i wyciekami; oraz produkcją chemikaliów lub produktów stosowanych w procesie wydobycia lub uprawy. Wyłącza się wychwytywanie CO₂ w trakcie uprawy surowców. W obliczeniach stosuje się szczegółowe wartości standardowe dla emisji N₂O z gleby określone w części D, jeżeli są dostępne. Dopuszcza się obliczanie średnich na podstawie lokalnych praktyk rolniczych z wykorzystaniem danych z grupy gospodarstw, alternatywnie do stosowania wartości rzeczywistych.

6. Do celów wyliczenia, o którym mowa w pkt 1 lit. a), ograniczenie emisji gazów cieplarnianych dzięki lepszej gospodarce rolnej esca, np. redukcji upraw lub uprawie zerowej, poprawie płodozmianu, stosowaniu uprawy okrywowej, w tym zarządzania pozostałościami poźniwnymi oraz stosowania organicznych polepszaczy gleby (np. kompostu, produktu fermentacji obornika), uwzględnia się tylko w przypadku, gdy nie wiąże się z tym ryzyko niekorzystnego wpływu na bioróżnorodność. Co więcej, należy przedstawić solidne i wiarygodne dowody, że nastąpił wzrost ilości pierwiastka węgla w glebie lub że prawdopodobnie nastąpi on w okresie, w którym przedmiotowe surowce były uprawiane, przy uwzględnieniu

emisji powstałych w sytuacji, gdy takie praktyki prowadzą do zwiększonego stosowania nawozów i herbicydów¹.”;

- b) uchyla się pkt 15;
- c) pkt 18 otrzymuje brzmienie:

„18. W obliczeniach, o których mowa w pkt 17, emisje do podziału to, $e_{ec} + e_l + e_{sca}$ + te części e_p , e_{td} , e_{ccs} , i e_{ccr} , które mają miejsce przed fazą produkcji, w której powstaje produkt uboczny i w jej trakcie. Jeśli w odniesieniu do tych produktów ubocznych jakiegokolwiek emisje przypisano do wcześniejszych faz produkcji w cyklu życia, uwzględnia się jedynie tę część emisji, którą przypisano do pośredniego produktu paliwowego w ostatniej fazie produkcji, a nie całość emisji.

W przypadku biogazu i biometanu do celów powyższych obliczeń uwzględnia się wszystkie produkty uboczne, które nie wchodzą w zakres pkt 7. Odpadom i pozostałościom nie przypisuje się emisji. W obliczeniach produkty uboczne mające negatywną wartość energetyczną uznaje się za posiadające zerową wartość energetyczną.

Odpady i pozostałości, w tym wszystkie odpady i pozostałości uwzględnione w załączniku IX, uznaje się za materiały o zerowej emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia, aż do momentu ich zbiórki, bez względu na to, czy są przetwarzane na produkty pośrednie przed przekształceniem w produkt końcowy. ■

W przypadku paliw z biomasy produkowanych w rafineriach, innych niż zakłady przetwórcze w połączeniu z kotłami lub układami kogeneracyjnymi dostarczającymi ciepło lub energię elektryczną do zakładów przetwórczych, jednostką analityczną do celów obliczeń, o których mowa w pkt 17, jest rafineria.”;

- 6a) w załączniku VI dodaje się część Ba w brzmieniu:

„Ba.

Surowce dla paliw z biomasy do wykorzystania w instalacjach stacjonarnych poza sektorem transportu, w tym następujące:

1. Frakcja biomasy pozostałości i odpadów w przemyśle podstawowego przetwórstwa spożywczego:

a) wysłodki buraczane (wyłącznie do własnego użytku wewnątrz sektora);

b) ziola i liście z mycia buraków;

c) plewy zbóż i skórki owoców;

d) frakcja biomasy odpadów przemysłowych nienadająca się do wykorzystania w łańcuchu żywnościowym ludzi i zwierząt;

¹ Pomiary ilości pierwiastka węgla w glebie mogą stanowić taki dowód, np. przez pierwszy pomiar przed uprawą i kolejne pomiary w regularnych odstępach co kilka lat. W takim przypadku, zanim dostępny będzie drugi pomiar, wzrost ilości pierwiastka węgla w glebie szacowany byłby na podstawie reprezentatywnych eksperymentów lub modeli gleby. Od drugiego pomiaru pomiary stanowiłyby podstawę stwierdzenia faktu wzrostu ilości pierwiastka węgla w glebie i określenia wielkości tego wzrostu.

e) frakcja włóknista buraków cukrowych po ekstrakcji soku dyfuzyjnego, liści i ogonków oraz innych płynów otrzymanych po ekstrakcji cukru.

2. Frakcja biomasy osadu z oczyszczania ścieków w przemyśle podstawowego przetwórstwa spożywczego.”;

- 7) w załączniku VII w definicji „Q_{usable}” odesłanie do art. 7 ust. 4 zastępuje się odesłaniem do art. 7 ust. 3;
- 8) w załączniku IX wprowadza się następujące zmiany:
 - a) w części A formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:
„Surowce do produkcji biogazu na potrzeby transportu i zaawansowanych biopaliw.”;
 - b) w części B formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:
„Surowce do produkcji biopaliw i biogazu na potrzeby transportu, których wkład w osiągnięcie celu dotyczącego redukcji emisji gazów cieplarnianych, określonego w art. 25 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), jest ograniczony.”.

ZAŁĄCZNIK II

W załącznikach I, II, IV i V do dyrektywy 98/70/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) W załączniku I wprowadza się następujące zmiany:
 - a) przypis 1 otrzymuje brzmienie:
„1) Metody testów określone w normie EN 228:2012+A1:2017. Państwa członkowskie mogą przyjąć metodę analityczną określoną w normie zastępczej EN 228:2012+A1:2017, jeśli możliwe jest wykazanie, że metoda ta cechuje się co najmniej taką samą dokładnością i co najmniej takim samym stopniem precyzji co metoda analityczna, którą zastępuje.”
 - b) przypis 2 otrzymuje brzmienie:
„2) Wartości podane w specyfikacji są »wartościami rzeczywistymi«. W celu ustalenia ich wartości dopuszczalnych zastosowano warunki normy EN ISO 4259-1:2017/A1:2021 „Przetwory naftowe i produkty podobne – Precyzja metod pomiaru i wyników – Część 1: Wyznaczanie danych precyzji dotyczących metod badania”, a w celu określenia wartości minimalnej wzięto pod uwagę minimalną różnicę 2R powyżej zera (R = odtwarzalność). Wyniki indywidualnych pomiarów interpretuje się na podstawie kryteriów określonych w normie EN ISO 4259-2:2017/A1:2019.”;
 - c) przypis 6 otrzymuje brzmienie:
„6) Inne monoalkohole i etery o końcowej temperaturze wrzenia nie wyższej niż temperatura wrzenia określona w normie EN 228:2012 +A1:2017.”;
- 2) w załączniku II wprowadza się następujące zmiany:

- a) w ostatnim wierszu w tabeli „Zawartość FAME — EN 14078” wpis w ostatniej kolumnie „Limity” „Maksimum” wartość „7,0” zastępuje się wartością „10,0”;
- b) przypis 1 otrzymuje brzmienie:
„1) Metody testów określone w normie EN 590:2013+A1:2017. Państwa członkowskie mogą przyjąć metodę analityczną określoną w normie zastępczej EN 590:2013+A1:2017, jeśli możliwe jest wykazanie, że metoda ta cechuje się co najmniej taką samą dokładnością i co najmniej takim samym stopniem precyzji co metoda analityczna, którą zastępuje.”;
- c) przypis 2 otrzymuje brzmienie:
„2) Wartości podane w specyfikacji są »wartościami rzeczywistymi«. W celu ustalenia ich wartości dopuszczalnych zastosowano warunki normy EN ISO 4259-1:2017/A1:2021 „Przetwory naftowe i produkty podobne – Precyzja metod pomiaru i wyników – Część 1: Wyznaczanie danych precyzji dotyczących metod badania”, a w celu określenia wartości minimalnej wzięto pod uwagę minimalną różnicę 2R powyżej zera (R = odtwarzalność). Wyniki indywidualnych pomiarów interpretuje się na podstawie kryteriów określonych w normie EN ISO 4259-2:2017/A1:2019.”;
- 3) uchyla się załączniki IV i V.